

recedē dū a regula rōnis ⁊ legis dīne. ⁊ iō si
 cur ipsū tpātie nomē pōt dupliciē sumi. vno
 cōiter. alio^o excellēt. ita ⁊ integritas quā tpan
 tie Aug^o attribuit. Ad secūdū dō q^o ea cir
 ca q̄ ē tpātia maxime pñt aimū i getate ppē
 b^o q^o sūt hōi eēntialia ut. i. dicef. ⁊ iō tranqli
 tas ai p quādā excellētiā attribuit tpātie:
 q̄nis cōiter ueniat oib^o vtrūb^o. Ad ttiū
 dō q^o q̄nis pulchritudo ueniat cuilibz vir
 tuti. excellēt tñ atēbuif tpātie duplici rōne
 p qdē fm rōnē cōem tpātie ad quā pñet q̄
 dam moderata ⁊ ueniēs. pportio i q̄ cōstitit
 rō pulchritudis ut p^o p^o dyo. 4. ca. de diui.
 no. ali^o ga ea a qb^o refrenat tpātia sūt ifima
 i boie ueniētia sibi fm nām bestialē ut. i. di
 cef. ⁊ iō ex eis maxime nat^o ē hō deturpari.
 ⁊ p^onis pulchritudo maxime attribuit tpā
 tie q̄ p̄cipue turpitudinē hois tollit. ⁊ ex ead
 rōne honestū maxime attribuit tpātie. dic.
 n. Jsidor^o i li^o ethimologiaz. Honestus d^r
 q̄ nil bz turpitudis. nā honestas d^r q̄ hōis
 status q̄ maxime cōsiderat i tpātia q̄ repellit
 vitia maxime opprobriosa ut. i. dicef.

Ad tertiu^o sic procc/

oif. Uidef q^o tpātia nō fit solū circa cōcupi
 scētias ⁊ delectatiōes. Dic. n. Tull^o i sua re
 thorica q^o tpātia ē rōnis i libidinē atq^o i ali
 os nō rectos ipetus ai firma ⁊ moderata do
 minatio. s^z iper^o ai dicūt oēs ai passiōes. ḡ
 v^o q^o tpātia nō fit solū circa cōcupias ⁊ delecta
 tiones. P^o Virtus ē circa difficile ⁊ bonū
 s^z difficultius v^o eē tpare timorē maxime cir
 ca picla mort^o q̄ moderari cōcupias ⁊ delec
 tatiōes q̄ ppē dolores ⁊ picla mortis tēnū
 tur ut Aug^o dic i li^o. 8. q̄stionū. ḡ v^o q^o tēpā
 tie v^o nō fit p̄cipue circa cōcupias ⁊ delectatio
 nes. P^o Ad tpātiā p̄tiet. modratiōis grā ut
 Amb^o. dicit p^o d^r officijs. q^o ad tpātiā p̄tiet oif
 sedatio pturbatiōnū ai ⁊ rez mod^o. o^o at mo
 dū ponere nō solū i cōcupiscētys ⁊ delectatio
 nib^o s^z et i extiorib^o actib^o ⁊ qd^o lib^o extiori
 b^o. ḡ tpātia nō ē solū circa cōcupias ⁊ delecta
 tiōes. S^z qd^o Jsidor^o dic i li^o ethimolo
 giay q^o tpātia ē q̄libido cōcupiaq^o refrenat.

Ad dō q^o sic s^o dictū ē ad vtrūte moralē p
 tinet cōseruatio boni rōnis s^z passiōes rōni
 repugnātes. mot^o at passiōnū aie ē duplex
 ut s^o dictū ē cū d^r passiōib^o agēf. v^o qdē fm
 q^o appetit^o sēfitiuus. p̄segr sēfabilia ⁊ corpa
 lia bōa. ali^o at scdm q^o refugit sēfabilia ⁊ cor
 palia mala. p̄m^o at mot^o appetit^o sēfitiui p̄ci
 pue spūgē rōni p̄ i moderatiā. nā bōa sēfibi

lia ⁊ corpalia fm suā spēz cōsiderata nō repug
 nāt rōni s^z magi seruiūt ei sic instrumta qb^o
 rō vtrū ad p̄secutionē p̄p̄y finis. repugēt at
 ei p̄cipue fm q^o appetit^o sēfitiu^o i ea tēdit nō
 fm mōz rōnis. ⁊ iō ad vtrūte moralē p̄tiet p̄
 p̄e h^o mōi passiōes moderari q̄ ipoztat hōi p̄
 secutōz mot^o at appetit^o sēfiti^o refugiētus ma
 la sēfabilia p̄cipue d̄riat rōni: nō qdē fm suā
 imobrātiā s^z maxie s^z suū effectū: put. f. ali
 q̄ refugiēdo mala sēfabilia ⁊ corpalia q̄ iēdū
 cōcomitāt bonū rōnis: p̄ cōns discedit ab ipo
 bono rōnis: ⁊ iō ad vtrūte moralē p̄tiet i bui^o
 mōi firmitatē p̄stare i bono rōnis. sic ḡ vtrū
 fortitudis d^r cui^o rōne ē firmitatē p̄stare p̄ci
 pue cōstitit circa passiōne p̄tinētē ad fugam
 corpaliū malozū. f. circa timorē ex cōnti aut cir
 ca audaciā q̄ aggredif t̄ribilia sub spe alicui^o
 bōi: ita etiā tpātia q̄ ipoztat moderationem
 quādā: p̄cipue cōstitit circa passiōes tēdētes
 i bōa sēfabilia. f. circa cōcupiam ⁊ delectatiōz.
 ex cōsequēti aut circa tristitias q̄ cōtingit ex
 absētia talis delectatiōnū. naz sicut audacia
 p̄supponit t̄ribilia. ita etiā tristitia talis pue
 nit ex absētia p̄dictay delectatiōnū. Ad
 p̄mū ḡ dō q^o sicut s^o dictū ē cū d^r passiōibus
 agēf: passiōes q̄ p̄tinēt ad fugā mali p̄suppo
 nūt passiōes que p̄tinēt ad p̄secutiōez boni
 ⁊ passiōes irascibilis p̄supponūt passiōes
 cōcupiscibilis. ⁊ sic duz tpātia directe modifi
 cat passiōes cōcupiscibilis tēdētes i bonū: p̄
 quādā cōsequētiā mōificat oēs alias passiōes
 i q̄tū ad moderatiā p̄ioz passiōnū legē mo
 deratiā p̄tioz: q. n. nō imoderate cōcupiscit:
 cōns ē ut moderate sperz. ⁊ moderate d^r abū
 tia cōcupiscibiliuz tristef. Ad secūdū dō q^o
 cōcupia ipoztat ipetū quēdā appetit^o i delec
 tabile q̄ idiget refrenatiōe: qd^o p̄tinet ad tpā
 tiā. s^z timor ipoztat retractionē quādā ai ab
 aliquibus malis. qd^o idiget homo ai firmi
 tate q̄ p̄stat fortitudo. ⁊ iō tpātia p̄pē ē cir
 ca cōcupias: fortitudo circa timozes. Ad
 ttiū dicit dū q^o extiores act^o p̄cedūt ab intio
 ribus aie passiōibus. ⁊ iō moderatiō eoz de
 pender a moderatiōe interiorū passiōnū.

Ad quartum sic pro

cedit. Uidef q^o tpātia nō solū fit circa cōcupi
 scētias ⁊ delectatiōes tact^o. Dic. n. Aug^o i li^o d^r
 morib^o ecclie q^o mun^o tpātie ē i cohercēdis
 sedādisq^o cupiditatib^o qb^o versamur in ea q̄
 nos auertūt a legib^o dī ⁊ a fructu bonitatis ei^o
 ⁊ p^o pauca subdit: q^o officiū tpan tie ē cōtēnēf

oēs corpales illecebras: laudēq; pplārem. s; nō solū cupiditates delectationū tact^o auer-
tūt nos a legib^o dei s; etiā cupie delectationū
alioz sensuum q; etiā ptinet ad illecebras cor-
pales. z silic cupiditates diuitiaz uel etiā mū-
dane glie. **¶** Vñ dō. i. ad **Abimotl.** vlt. q; radix
oīuz maloz ē cupiditas. g; tpātia nō ē solū cir-
ca cupias delectationū tact^o. **¶** Phs dic i
4°. ethicoz q; ille q; ē paruis dign^o z his dig-
nificat seipm ē tpatus: nō aut magnim^o. sed
honorē pui uel magni de qb^o ibi loq; non
sūt delectabiles fm tactū s; fm apphētionē
aiālē. g; tpātia nō ē solū circa cupias delec-
tationū tact^o. **¶** **¶** Ea q; sūt vni^o generi vidē-
tur eadē rōne ptinē ad mām alicui^o vtutis. s; z
oēs delectatiōes sensuū vidē eē vni^o gene-
ris. g; pari rōne ptinet ad mām tpātie. **¶** **¶**
Delectatiōes spūales sunt maiores q; corpa-
les ut s; habitū ē cū de passiōib^o agerē. s; qñz
ppē cupias delectationū spūaliū aliq; dis-
cedūt a legib^o dei z a statu vni^o: sicut ppter
curiositatē scie. vñ z p hōi diabol^o sciaz pmi-
sit **Gen.** 2° dicēs. **¶** sicut dy sciētes bonū
z malū. g; nō solū tpātia ē circa delectationes
tact^o. **¶** **¶** Si delectatiōes tact^o eēt ppa-
mā tpātie oportet q; circa oēs delectatiōes
tact^o tpātia eēt nō at ē circa oēs: puta circa eas
q; sūt i ludis. g; delectatiōes tact^o nō sūt ppa-
mā tpātie. **¶** **¶** 3° ē qd phs dic i 3°. ethicoz
q; tpātia ppe ē circa cupias z delectatiōes
tact^o. **¶** **¶** dicēdū q; sicut s; dictū ē: ita ē tē-
perātia circa cupias z delectationes sicut
fortitudo ē circa timores z audacias respctū
maximoz maloz qb^o ipa nā extinguit q; sūt
picula mortl. vñ silic tpātia o; q; sit circa cu-
pias maximaz delectationū. z ga delectatio
cōseq; opatiōes nālē: tāto aliq; delectatiōes
sūt vehemētiores quāto cōsequūt opatiōes
magl nāles. maxie at nāles aiālīb^o sūt opati-
ones qb^o cōseruat nā idiuidui p cibū z potū.
z nā spēi p cōiūctiōes maris z feie. z iō circa
delectatiōes ciboz z potū z circa delectatio-
nes venereoz ē ppe tpātia h^o mōi at delecta-
tōnes cōsequūt se sū tact^o. vñ reliq; q; tpātia
sit circa delectatiōes tact^o. **¶** **¶** Ad pmuz g; dō
q; Aug^o ibi videt accipe tpātia nō fm q; est
spāl vtus hīs dēmiatā mām s; fm q; ad eā
ptinet moderatio rōnis i q; cūq; mā q; ptinet
ad gnālē cōditiōez vtutl. q;uis etiā dici pos-
sit q; ille q; pōt refrenare maximas delectati-
ones: mltō ē magl pōt rfrenā miores delec-
tatiōes. z iō ad tpātia pncipaliē qdē z ppe

ptinet moderari cupias delectationū tact^o
secūdario at alias cupias. **¶** **¶** Ad scdm di-
cēdū q; phs ibi refert nomē tpātie ad mode-
rationē extioz rep: dū. s. aliq; tēdit i aliq; sibi
cōmēsurata. nō at put refert ad moderatiōez
affectiōnū aiē q; ptinet ad vtutē tpātie. **¶** **¶**
Ad tētiū dicēdū q; delectatiōes alioz sensuū aliē
se hūt i hoib^o z aliē i alijs aiālīb^o: in alijs. n.
aiālīb^o et alijs sensib^o nō causant delectati-
ones nisi i ordine ad sensibilia tact^o: sicut leo
delectat vidēs ceruū ul^o audies vocē ei^o ppter
cibū. hō at delectat fm alios sensus non
solū ppter h^o s; etiā ppter cōueniētā sensibiliū z
sic circa delectatiōes alioz sensuū i q; tū rferū-
tur ad delectatiōes tact^o ē tpātia: nō pncipa-
liē s; ex cōsequēti. i q; tū at sensibilia alioz sen-
suū sūt delectabilia ppter sui cōueniētā: sic cū
delectat hō i sono bñ armonizato. ista delec-
tatio nō ptinet ad cōseruatiōez nāe. vñ nō hūt
h^o mōi passiōes illā pncipalitātē ut circa eas
anthonomatice tpātia dicat. **¶** **¶** Ad qrtū di-
cēdū q; delectatiōes spūales z fm suā nāz
sunt maiores delectatiōib^o corpālīb^o: tñ non
ita picipiūt sensu. z p cōis nō ita vehemēt af-
ficiūt appetitū sēsitiuū: s; cū impetū bonū
rōnis cōseruat p moralē vtutē. vel dicēdū q;
delectatiōes spūales p se loquēdo sunt fm
rōnē. vñ nō sūt refrenāde nisi p accūs: i q; tū
s. vna delectatio spūal retrahit ab alia poti-
ori z magl debita. **¶** **¶** Ad gntū dicēdū q; non
oēs delectatiōes tact^o ptinet ad nāe cōserua-
tionē. z iō nō o; q; circa oēs delectationes
tactus sit tēperantia.

Ad quintuz sic proce

dit. **¶** **¶** Videt q; circa ppas delectatiōes gust^o
sit tpātia. Delectatiōes. n. gust^o sūt in cibis z
potib^o q; magl sūt necessary ad hoīs vitā q;
delectatiōes venereoz q; ptinet ad tactū. sed
scdm pdeā tpātia ē circa delectatiōes eoz q;
sūt necia ad vitā hoīs. g; tpātia ē magl circa
ppas delectatiōes gust^o q; circa ppas delec-
tatiōes tact^o. **¶** **¶** Tpantia ē circa passiōes
magl q; circa res ipsas. s; sicut vñ in 2° de aīa
tact^o videt eē sensus alimēti q; tū ad ipsaz s; b;
stātia alimēti. sapor at q; ē ppe obiectū gust^o
ē sicut delectamētū alimētoz. g; tpātia magl
ē circa gustū q; circa tactū. **¶** **¶** Sicut vñ i
7° ethicoz circa eadē sūt tpātia z tpantia: cō-
tinētia z icōtinētia: pseruantia z mollicies
ad quā ptinet delitē. s; ad delitias videt pi-
nē delectatio q; ē i saporib^o q; ptinet ad gus-
tū g; tpātia ē circa delectatiōes ppas gustus

Sed 5 e qd phus dic q tpantia r intpantia videt gustu par ul nichil vti. R^o dicēdū q sicut dictū ē: tpantia consistit circa pcpuas delectatiōes q maxime pntēt ad cōservatiōz hūane vite uel i specie uel i indiuidio i qbus cōsiderat aliqd pncipalit. aliqd autē secunda rio. pncipalitē qdem ipse vsus rei necē. puta uel femine q ē necessaria ad cōservatiōz spe cie i uel cibi r por^o q sūt necēia ad cōservatio nē indiuidui. r ipe vsus necessariōz hōz habz quādā essentialē delectationē adiūctā. secū dario at cōsiderat circa vtrūqz vsū aliqd qd facit ad h q vsus sit magi delectabilis: sicut pulchritudo r ornat^o femie. r sapor delecta bilis i cibo r etiā odor r iō pncipaliter tpant ia ē circa delectatiōz tact^o q p se cōseqt ip sū vsū necēiuz rez qz ois vsus ē i agēdo. cir ca delectatiōes aut gust^o uel olfact^o uel vis^o ē tēperātia r itēperātia secundario inqstū sē sibiilia hōz sensuū cōferūt ad delectabilē vsū rez necessariāz q pntēt ad tactū. qz tñ gust^o ppingo r est tactui qz aly sensus. iō tpantia magi est circa gustū qz circa alios sensus.

Ad pnu dicēdū q etiā ipse vsus cibozum r delectatio essentialit ipfū cōsequēs ad tac tum pntēt. vñ phs dicit i 2°. de aia q tact^o est sensus alimēti: nutrimur. n. calido r frigido humido r sicco. s; ad gustū pntēt discretio saporū q cōferūt ad delectationem aliment i inqstū sūt signa cōueniēt/ nutrimēti. **Ad** secūdu dicēdū q delectatio sapor/ ē q sup ueniēs: s; delectatio tact^o p se cōseqt vsū cibi r por^o. **Ad** ttiū dicēdū q delectie pncipal ē qdem cōsistūt i ipsa suba alimēti. s; secūda rio i ergito sapore r pparatiōe ciboz.

Ad sextum sic proce

ditur. **Vide** q regula tpantie nō sit fumen da fm necitate pntē vite. **Supius**. n. nō regu lat ab inferiori. s; tpantia cū sit vrus aie est su perior qz necitatē corpalis. q regula tpantie nō debet sumi fm necitate corpale. **¶** **Quicūqz** excedit regulā peccat. si q necitas corpalis eēt regula tpantie: q cūqz aliq delectatiōe vteret supra necitate nāe q valde mo die/ cōtēta ē peccaret i tpantiā: qd videt esse icōueniēs. **¶** **Nullus** attigēs regulā pec cat. si q necitas corpali; esset regula tpantie q cūqz vteret aliq delectatiōe ppē necitate corpale puta ppē sanitatē eēt immunis a pec cato. **¶** **Ar** videt falsū. q necitas corpalis nō

ē regula tpantie. **¶** **Sz** 5 e qd Aug^o dicit in li: de morib^o ecclie. **Dabz** vir tēperās in rebuz hui^o vite regulā vtroqz testamēto firmatam ut eoz nul diligat nil p se appetēdū putet. sed ad vite hui^o atqz officioz necitate qstuz satis ē vsurpet vtētis modestia n amātis affectu.

¶ **R** dicēdū q sic ex s dictis p; bonū vtrūqz moralis pcpue consistit i ordine rōnis. nāz bo nū hois ē fm rōnē eē ut **Dyo**. dicit 4°. ca^o. d diuī. nō pcpuus autē ordo rōnis consistit i h q aliq i finē ordinat r in h ordine maxime cō sst bonū rōnis. nā bonū h; rōnē finis. r ipse finis ē regula eoz q sūt ad finē oia aut delec tabilia q i vsū hois veniūt ordināt ad aliquā hui^o vite necitate sicut ad finē. r iō tpantia accipit necitate hui^o vite sicut regulaz delec tabiliū qb^o vti^o. vt. f. tātū eis vtaf qstū neces sitas hui^o vite regrit.

¶ **Ad** pnu q dicēdū q sicut dictū ē: necitas hui^o vite h; rōnē re gule inqstū ē finis. **Cōsiderādū** ē autē q quā doqz aliud ē finis opātis. r aliud finis opis sicut p; q edificatōis finis ē dom^o. s; edifica toris finis qnqz ē lucz. sic q tpantie ipf^o finis r regula ē bñtudo. sed eius rei q vti^o finis r regula ē necitas hūane vite ifra quā ē id qd in vsū vite venit.

¶ **Ad** secūdu dicēdū q ne cessitas hūane vite potest attendi dupliciē. **Uno** fm q dī neciuz illud sine q res nullo modo pōt eē. sic cibus ē neciuz aiali. **Alio** fm q dī neciuz illud sine quo res nō potest oueniēt eē. tpantia aut nō solū attēdit pmas necitate s; etiā secūda. vñ phs dicit in 3°. ethi eoz q tpantis appetit delectabilia ppē sani tates uel ppē bonā habitudinē. alia vō q ad h nō sūt necia pnt dupliciē se hē. quedā. n. sūt ipedimēta sanitatis uel bone habitudis r his tpantis nullo modo vti^o h. n. eēt pctiū i tpantiā. qdā vō sūt q nō sūt his ipedimēta. r his moderate vti^o p loco r tpe r cōgruen tia eoz qb^o cōiunit. r iō ibi phs dicit q tē patuz appetit alia delectabilia q. s. nō sūt ne cessaria ad sanitatē ul ad bonā habitudinē nō ipedimēta his existētia. **¶** **Ad** ttiū dicē dum q sicut dictū est: tpantia respicit necessi tatem qstū ad oueniētā vite. q qdēz attēdit nō solū fm oueniētā corpis s; etiā fm cōne niētā extiorū rez: puta diuitiaz r officioz r multo magis fm oueniētā honestatis. r iō phs ibi subdit q i delectabilibus quib^o tēpatuz vti^o non solum considerat ut non sint impeditiua sanitatis r bone bñtudinis

corpalia: s; etiā ut nō sint pter bonū. i. s; bo-
nessatē z q nō sint supra substantiā. i. supra
facultatē diuinitat. Et Aug' dicit i l' de mo-
rib' ecclie q tpatu respicit nō solū necessi-
tatē hui' vite s; etiā officioꝝ.

Ad septimuz sic pro-

cedit. Videt' q tēperātia nō sit v̄tus cardi-
nal. Bonū. n. v̄tutis cardinalis a rōne d'pēdēz
s; tpatia ē circa ea q magis distāt a rōne. s.
circa delectationes que sunt nobis z brutis
cōes ut d' i 3' ethicōꝝ. g tpatia nō videt' eē
pncipalis v̄tus. ¶ S. Quāto aliqd ē magis
ipetuosū tāto difficilius videt' eē ad refrenā-
dum. s; ira quā refrenat mansuetudo v̄ esse
ipetuosior q̄ occupātia quā refrenat tēpā-
tia. v̄. n. p̄. 27. ¶ Ira nō hz misericordiam
nec erupens furoꝝ. z ipetū zcitatē spūs ferre
qs poterit: g māsuētudo ē pncipalior v̄t' q̄
tpatia. ¶ S. Spes ē pncipalior motus aie
q̄ desiderū seu occupātia ut s; habitū ē. sed hu-
militas refrenat p̄sūptionē imoderate spei.
g humilitas v̄t' eē pncipalior v̄tus q̄ tēperātia
q̄ refrenat occupātia. ¶ S; 3 ē q̄ Greg' i 2'.
moral' ponit tpatia int' v̄tutes pncipales.

¶ R' dicēdū q̄ sicut s; dictū est: v̄tus pnci-
palis seu cardinalis dicit' q̄ pncipalior lau-
datur ex aliq̄ eoz q̄ cōiter regrūt ad rōnem
v̄tutis. moderatio aut' q̄ i oī v̄tute regrūt p̄e-
cipue laudabilis ē i delectatōib' tactus circa
que ē tpatia. tū qa tales delectationes sūt
magis nobis nāles. z iō difficilior' ē ab eis ab-
stinere z occupātia eaz refrenare. tū etiam qa
eaz obiecta magis sūt necessaria p̄iti vite ut
ex dictis p̄. z iō tpatia ponit' v̄tus pncipal'
seu cardinalis. ¶ Ad p̄mū g dicēdū q̄ tāto
maior ostēdit' agētis v̄t' quāto i ea q̄ sunt
magis distātia pōt' suā opationē extēdere.
z iō ex h' ipso ostēdit' maior v̄t' rōnis q̄ pōt'
etiā occupātia z delectatiōes maxime distātes
moderari. v̄n h' p̄tinet ad pncipalitātē tpatie

¶ Ad secūdū dicēdū q̄ ipetus ire causat' ex
quodā accidēte: puta ex aliqua lesione zciti-
stātē z iō cito trāsit q̄uis magnū ipetū habe-
at. s; ipet' occupātie delectabiliū tact' p̄cedit
ex eā nāli. v̄n ē diuturnior z color z ideo ad
pncipaliorē v̄tutē p̄tinet ipsū refrenare.

¶ Ad t̄tiū dicēdū q̄ ea q̄z ē spes sūt altio-
ra bis q̄z ē occupātia. z p̄p' h' spes ponit' passio
pncipalis i irascibili. s; ea quozū ē occupātia z
delectatio tactus rebemētī' mouent appeti-

tum: qa sūt magi nālia. et iō tpatia que in
his modū statuit est virtus pncipalis.

Ad octauuz sic pro-

cedit. Videt' q̄ tpatia sit maxima v̄tutū. D-
cit. n. Amb' i p̄ de officiis q̄ i tpatia mari-
me honesti cura decoris cōsideratio spectat'
z q̄ritur. s; v̄tus laudabilis ē in q̄tū est bone-
sta z decora. g tpatia ē maxima v̄tutū. ¶ S.
Maiores v̄tut' ē opari id qd ē difficili'. sed
difficilius ē refrenare occupātia z delectatio-
nes tact' q̄ rectificare actiōes extiores q̄rū
p̄mū p̄tinet ad tpatia scdm ad iusticia. g tē-
pātia ē maior v̄tus q̄ iusticia. ¶ S. Quāto
aliqd ē cōius tāto magis necessarius videt'
eē z melius. s; fortitudo ē circa picula mort'
q̄ rarius accidūt q̄ delectabilia tact' q̄ q̄ti
die occurrūt. z sic vsus tpatie ē color q̄. for-
titudis. g tpatia ē nobilior v̄tus q̄ fortitudo

¶ S; 3 ē qd p̄hs dicit i p̄ rethorice q̄ maxie
virtutes sūt q̄ aliis maxie sūt viles z p̄p' h'
fortes et iustos maxime honoramus. ¶ R'
dicēdū q̄ sicut p̄hs dicit i p̄ ethicōꝝ: bonum
multitudinis diuini' ē q̄ bonū v̄nius. z iō
quāto aliq̄ v̄tus magis p̄tinet ad bonū mul-
titudinis tanto melior est. iusticia aut' z for-
tudo magis p̄tinet ad bonū multitudinis
q̄ tpatia: qa iusticia cōsistit in cōcitiōib'
q̄ sūt ad alteꝝ. fortitudo aut' in piculis bello-
rum q̄ sustinēt' p̄ salute cōi tpatia aut' mode-
ratur solū occupātia z delectationes eoz que
p̄tinet ad ipsū hoīez: v̄n manifestū ē q̄ iusti-
cia z fortitudo sūt excellētiōes v̄tutes q̄
tpatia: q̄bus prudētia z v̄tutes theologi-
ce sūt potiores. ¶ Ad p̄mū g dicēdū q̄ hōe-
stas z decor maxime attribuūt' tpatie non
p̄p' pncipalitātē p̄p̄y boni sed p̄pter turpi-
tudinē cōtrary malis q̄ retrahit in q̄tū. s.
moderat' delectatiōes q̄ sunt nobis z brutis
cōes. Ad secūdū dicēdū q̄ cū v̄tus sit circa
difficile z bonū. dignitas v̄tut' magis attēdi-
t' circa rōnē boni i q̄ excedit iusticia q̄ sim
rōnē difficilis i quo excedit tpatia. ¶ Ad
t̄tiū dicēdū q̄ illa coītas q̄ aliqd p̄tinet ad
multitudinē hoīez magis facit ad excellen-
tiā hōitat' q̄ illa q̄ cōsiderat' s̄m q̄ aliqd fre-
quēt' occurrūt: in q̄z p̄ma excedit fortitudo
i secūda tpatia. v̄n simpliciter fortitudo est
potior licz q̄ ad aliqd possit dici tpatia po-
tior nō solū fortitudine sed etiā iusticia.

Quinde aside

randū est de vitijs oppositis tēpātie. Et circa hoc q̄runt quatuor. 1° vtrū isensibilitas sit pctm̄. 2° vtrū in tempan tia sit vitiiū puerile. 3° de comparatione intē perantie ad timiditatem. 4° vtrū vitiiū intē perantie sit maxime opprobriosum.

Ad primum sic proce

ditur. **V**idēt q̄ isensibilitas non sit vitium dicitur. n. isensibiles q̄ deficiunt circa delectatiōes tactus. s̄z in his penitus deficē vide tur eē laudabile et vtuosum. **D**r. n. Daniel. x^o. In dieb⁹ ill' ego Daniel lugebā triū ebdoma darū tēpus: panē desiderabile nō cōmedi. et caro et vinū n̄ introierūt i os meū: s̄z neq̄ vn quēto vinctus sū. q̄ isensibilitas nō ē pctm̄.

R. Bonū hoīs ē fm̄ rōnē eē fm̄ **D**yo. 4° ca^o: d̄ diuī. nō. s̄z abstinere ab oīb⁹ delectabilib⁹ tactus maxime pmouet hoīs i bono rōnis **D**r. n. Daniel. p. q̄ pueris q̄ vtebāt legumib⁹ dedit de⁹ sciam et disciplinā i oī libro et sapia q̄ isensibilitas q̄ vltter repellit h⁹ mōi delectatiōes nō ē vitiosa.

R. Illud p̄ qd̄ maxime receditur a peccato nō vidēt eē vitiosū. s̄z h̄ ē potissimū remediū abstinēdi a pctō q̄ ali qs̄ fugiat delectatiōes: qd̄ p̄inet ad insensibilitatē. **D**icit. n. ph̄s i 2° ethi corū q̄ abycien res delectatiōnē min⁹ peccabim⁹. q̄ isensibilitas nō ē aliqd̄ vitiosū.

Sz 3. nihil opponit virtuti nisi vitiiū. sed isensibilitas virtuti tem perātie oppōitur: ut p̄ per ph̄m in 2° et 3° ethi corū. ergo isensibilitas est vitium. **R.** dicendum q̄ omne illud quod cōtrariat ordi ni naturali ē vitiosū. natura aut̄ delectatiōnē oppōitū operationibus necessarijs ad vitas hoīs. et iō nālis ordo requirit ut hō intantuz h⁹ mōi delectatiōib⁹ vtaf quantum necessa riū ē saluti humane: uel q̄ntum ad cōseruatio nem indiuidui: uel quātum ad cōseruatiōnē speciei.

Si qs̄ q̄ intātū delectatiōnē refugēt q̄ pretermittet ea q̄ sūt necessaria ad cōseruatiōnē nature peccar̄z q̄i ordini nāli repugnāt et hoc pertinet ad vitium isensibilitatis. **S**ci endū tñ q̄ ab h⁹ mōi delectatiōibus conse quētib⁹ h⁹ mōi operationes quandoq̄ lau dabile uel etiā necessariū ē abstinē p̄pter ali quē finē s̄c̄ p̄p̄ sanitatē corporalē aliq̄ absti nēt a gbusdā delectatōib⁹ cibi et pot⁹ et vene

reoz. et etiā p̄p̄t alic⁹ officij executionē: sicut athletas et milites necesse ē a multis delectatiōib⁹ abstinere: ut officij p̄p̄riū exequant̄ et siliter penitētes ad recuperādū aīe sanita tē abstinētia delectabiliū q̄i qdā dicta vtūf et hoīs volētes cōtēplatōi et reb⁹ diuinis va care oportet q̄ se magis a carnalib⁹ desiderijs abstrahant: nec aliqd̄ p̄dictoz ad insensibili tatis vitiiū p̄inet: quia sūt fm̄ rōnem rectaz.

Ad p̄mū q̄ dicendū q̄ Daniel illa abstinē tia a delectatiōib⁹ vtebāt: nō quasi p̄pter se abhorēs delectatiōes: ut s̄z se malas. s̄z p̄p̄t aliquem finē laudabilē vt. s̄. idoneū se ad alti tudinē cōtēplatōis redderet: abstinēdo. s̄. a cor palibus delectatōib⁹: vñ et statū ibi subdit de reuelatione facta.

Ad secūdū dicēdum q̄ qz rōne hō vti nō pōt sine sensituius poten tijs que indigent organo corporali ut i p̄ hituz est: necesse ē q̄ hō sustentet corp⁹ ad h̄ q̄ rō ne vtaf. **S**ustētatō aut̄ corporis fit p̄ opatōes delectabiles: vnde nō pōt eē bonū rōnis in homine si abstinēat ab omnib⁹ delectabilib⁹ fm̄ tñ q̄ homo i exequendo actum ratiōnis plus uel minus indiget corporali v̄tute: fm̄ hoc plus uel min⁹ necesse habet delectabilibus corporalibus vti.

Et iō hoīs qui hoc officij af sūperūt ut cōtēplatōni vacēt. et bonū spūiale q̄i qdā spūiali ppagatione i alios transmittāt a multis delectatiōib⁹ laudabiliter abstinēt a quibus illi quibus ex officio cōpetit opibus corporalibus et generationi carnali vacare lau dabiliter nō abstinēt.

Ad tertij dō q̄ delectatiō fugienda ē ad vitandū pctm̄ non tota liter sed ut vltra querat q̄ necessitas regrat. **Ad secūduz sic proce**

dit. **V**idēt q̄ imtemperantia nō sit puerile pec catū: qz sup̄ illud **M**atth. 18°: **N**isi cōuersi fue rit et effi. sicut paruuli. rē. dicit **J**ero⁹. q̄ puu l⁹ nō p̄seuerat i iracūdia: lesus n̄ meminit: vi dēs pulchrā mulierē nō delectat: qd̄ v̄ria i tēperātie. q̄ imtemperantia nō ē puerile pctm̄.

R. Pueri n̄ h̄nt nisi cōcupiscētijs cōnaturales s̄z circa cōnaturales cōcupiscētijs parū aliq̄ peccant p̄ imtemperantiā: vt ph̄s dicit i 3° ethi corū. q̄ imtemperantia nō ē pctm̄ puerile. **R.** Pueri sūt fouēdi et nutriendi. s̄z cōcupiscētia et delectatiō circa q̄ ē imtemperantia ē semper diminuēda et extirpanda: fm̄ illud ad **C**ol. 3°: **M**ortificate mēbra v̄ra sup̄ terrā: q̄ sūt cōcupiscētia. rē. q̄ imtemperantia nō est puerile pctm̄

nō nimis exq̄sita regrad. et q̄tū ad B ponit
 Macrobius moderationē: Andronicus vō
 simplicitatē. ¶ Ad p̄mū q̄ dīcēdū q̄ cōtinen-
 tia differt qdē a v̄tute sicut ip̄fectū a p̄fecto
 ut. i. dīcēt. et B mō cōdīuiditur virtuti. cōue-
 nit tñ cū t̄pantia et in mā q̄a ē circa dlectario
 nes tactus: et in modo quia in quadam s̄fre
 natione cōsistit. et iō cōuenient ponitur ps
 t̄pantie. ¶ Ad secūdū dīcēdū q̄ clementia
 siue māsuētudo n̄ ponit ps t̄pantie p̄p̄ cō-
 ueniētīa materīe. s̄z q̄a cōuenit cū ea i mō re-
 frenādi et moderādi ut dīctū ē. ¶ Ad t̄tium
 dīcēdū q̄ circa exteriorēs act⁹ iusticia attē-
 dit id qd ē debitū alicī. B autē modestia non
 attendit: s̄z solū moderatiōnē quādā et iō n̄
 ponit p̄ iusticie: s̄z t̄pantie. ¶ Ad q̄rtū dīcē-
 dum q̄ Tullius sub modestia cōp̄hendit oīa
 illa. que p̄tinet ad moderatiōnez corp̄alium
 motuū et exterioroz rez. et etiā moderatiōnez
 spei quā dīxim⁹ ad humilitatē p̄tinerē.

Deinde de side

Drandū ē d̄ p̄tib⁹ t̄pantie i spā
 li. Et p̄ de p̄tib⁹ quasi inte-
 gralibus q̄ sunt verecūdia et
 honestas. Circa verecūdi-
 am autē q̄ritur q̄tuor. 1. v̄tuz verecūdia sit v̄-
 tus. 2. de q̄bus sit verecūdia. 3. a q̄b⁹ hō
 verecūdatur. 4. quoz sit verecūdari.

Ad primuz sic proce

dīf. Videt q̄ verecūdia sit virtus. Esse. n. i
 medio s̄m dēterminatiōnē rōnis ē. p̄p̄uz v̄tutē
 ut p̄z ex dīffinitōe v̄tutis q̄ ponit in 2. ethi-
 coz. s̄z verecūdia cōsistit i tali medio: ut p̄z p̄
 p̄hm ibidē. q̄ verecūdia ē v̄tus. ¶ D̄tne
 laudabile ul ē v̄r⁹ uel ad v̄tutē p̄tinet. sed ve-
 recūdia ē quoddā laudabile: nō ē autē ps ali-
 cui⁹ v̄tutis: nō. n. ē ps prudētie: q̄a nō est i
 rōne s̄z in appetitu: neq̄ etiā ē ps iusticie q̄a
 verecūdia passiōnē quādā iportat: iusticia
 autē non est circa passiōnes: s̄sūt nō ē ps for-
 titudinis: q̄a ad fortitudinē p̄tinet p̄sistere et
 aggredi. ad verecūdiā autē refugē aliqd. neq̄
 etiā ē ps t̄pantie: q̄a t̄pantia est circa concu-
 piscētias: verecūdia autē ē timor qdā ut p̄z p̄
 p̄hm in 4. ethicoz et p̄ damascenuz in 2. li.
 relinquit q̄ verecūdia sit virtus. ¶ D̄tne
 honestum cū virtute cōuertit: ut p̄z Tullium
 i p̄ d̄ offi. s̄z verecūdia ē quedā ps honestatis
 dicit. n. Amb⁹ in p̄ de offi. q̄ verecūdia est

socialis ac familiaris mentis placiditati: p̄tūā
 fugitās: ab omni luxu aliena: sobrieta tē dili-
 git. et honestatē fouet. et decorē requirit. q̄
 verecūdia ē v̄tus. ¶ D̄tne vitii opponitur
 alicui v̄tuti. s̄z qdā vitia opponit verecūdie
 s̄. inuerecūdia et iordinat⁹ itupoz. ergo verecū-
 dia est virtus. ¶ D̄tne. Ex actibus similes h̄it⁹
 generantur: ut t̄f in 2. ethicoz. s̄z verecūdia
 iportat actum laudabilē. q̄ ex multis talib⁹
 actib⁹ causa f̄ habit⁹. s̄z habit⁹ laudabiliū cō-
 un ē v̄t⁹: ut p̄z p̄hm in p̄ ethicoz. q̄ verecū-
 dia est v̄tus. ¶ S̄z ē qd p̄hs dīc in 2. et 4.
 ethicoz verecūdiā nō eē v̄tutē. ¶ D̄tne dīcē-
 dum q̄ v̄t⁹ dupliciter accipit: p̄p̄rie. s̄z cōi-
 ter. Prope qdē v̄tus p̄fectio qdā ē ut d̄f in
 7. phisicoz. et iō oē illud qd repuḡt p̄fectiōi
 etiā si sit bonū d̄ficat a rōne v̄tutis. verecū-
 dia autē repugnat p̄fectiōi: est enim timor ali-
 cui⁹ turpis qd. s̄. est exprobrabile. Unde Da-
 mascenuz dīc q̄ verecūdia ē timor d̄ turpi
 actu. Sicut autē spes ē de bono possibili et ar-
 duo ita etiā timor est de malo possibili et ar-
 duo ut s̄ habitū ē cū d̄ passionib⁹ agere. il-
 le autē q̄ ē p̄fect⁹ s̄m h̄itū v̄tutis nō app̄hēdit
 aliqd ex p̄brabile et turpe ad faciēdū ut pos-
 sibile et arduū. i. difficile ad vitādū: neq̄ eti-
 am actu facit aliqd turpe v̄n̄ o p̄p̄riū t̄reat
 ¶ V̄n̄ verecūdia p̄pe loquēdo nō ē v̄tus: d̄ficat
 n. a p̄fectiōe v̄tutis. Cōit autē d̄f v̄t⁹ omne
 qd ē bonū et laudabile i hūanis actibus uel
 passionib⁹. et s̄m h̄ q̄z verecūdia d̄f v̄tutē
 cū sit qdā laudabilis passio. ¶ Ad p̄mū q̄ dī-
 cēdū q̄ eē in medio non sufficit ad rōnem
 v̄tutis q̄uis sit v̄n̄a p̄tūcula posita i v̄tutis dīf-
 finitione. s̄z regit v̄tutē q̄ sit h̄itus electiū⁹
 i. ex electiōe opans. verecūdia autē nō noīat
 habitū s̄z passiōnē: neq̄ mot⁹ ei⁹ ē ex electio-
 ne: sed ex ipetu quodā passiōis. v̄n̄ d̄ficat a
 rōne v̄tutis. ¶ Ad secūdū dīcēdū q̄ sicut
 dīctū ē verecūdia ē timor turpitudinis et ex-
 p̄brationis. dīctū ē autē s̄ q̄ vitii i t̄pantie ē
 turpissimū et maxie ex p̄brabile. et iō verecū-
 dia p̄ncipali⁹ p̄tinet ad t̄pantiā q̄ ad aliq̄ā
 aliā v̄tutem rōne motiui qd ē turpe: nō autē
 s̄m sp̄m passiōis q̄ ē timor. s̄m tñ q̄ vitia
 alijs v̄tutib⁹ opposita sūt turpia et ex p̄brabi-
 lia pōt etiā verecūdia ad alias v̄tutes p̄tine
 ¶ Ad t̄tium dīcēdū q̄ verecūdia fouet ho-
 nestatē renouēdo ea q̄ sūt honestati cōtrariā
 nō ita q̄ p̄tingat ad p̄fectā rōnē honestatis
 ¶ Ad q̄rtū dīcēdū q̄ q̄libet defect⁹ causat

Ad tertium sic proce

ditur. **V**idetur qd homo no magis verecūdet a psonis cōiunctis. **D**f. n. in 2° rethorice qd hoies magl erubescūt ab ill'a qb' volūt i am miratōe hēri. s; b maxime appetit bō a meliozib' q qnq; nō sūt magis cōiucti. **g** hō nō magl erubescit de magis cōiuctis. **P**h. Illi vidēt eē magis cōiucti q sūt filium opez. s; hō nō erubescit de suo pctō ab his quos scit fili pctō subiacē: qz sicut dī in 2° rethorice q quis ipse facit h' primis nō verat. **g** hō nō magis verecūdat a maxime cōiucti. **P**h. Phs dīc in 2° rethorice qd hō magis verecūdat ab his q pparāt mltis qd sciūt. sicut sūt irrisores z fabularz fictores. sed illi qui sūt magis cōiucti nō solēt vitia pparare. **g** ab eis nō maxime ē verecūdandū. **P**h. Phs ibidem dicit qd hoies maxime verecūdāt ab eis inter quos i nullo defecerūt. z ab eis a quib' pmo aliqd postulāt. z quoz nūc pmo volunt esse amici: huiusmōi aut sūt min' cōiucti. **g** nō magis verecūdat hō de magis cōiunctis. **S**z ē est qd dī in 2° rethorice q eos qd sepe ode rūt hoies magis erubescūt. **R**o dō q cū vituperiū honozū opponat. sicut honozū ipoztat testimoniū qdā de excellētia alicui'. z p̄cipue q est fm v̄tute: ita etiā opprobriū cōtimor: ē verecūdia: ipoztat testimoniū de defectu alicuius. z p̄cipue fm aliquā culpam. z iō q̄to testimoniū alicui' reputat maiorl ponderis: tāto ab eo aliqs magis verecūdat. **P**ōt aut testimoniū aliqd maioris pōderis reputari vel ppter eius certitudinē veritat: v' ppter effectū. **C**ertitudo at veritatis adest testimonio alicuius ppter duo. **U**no qdem mō ppter certitudinē iudicy: sic pz de sapiētibus z v̄tuosis: a qbus hō z magis desiderat honorari z magis verecūdat. vnde a pueris z bestys nullus verecūdat ppter defectū recti iudicy q est i eis. **A**lio ppter cognitōem eoz dō qb' ē testimoniū. qz vnusquisq; bñ indicat que cogscit: z sic magis verecūdamur a psonis cōiuncti q facta nra magis cōsiderāt. a pegrinis at z oīo ignotis ad quos facta nostra n̄ pueniūt: nllō mō verecūdamur. **E**x effectu ē aliqd testimoniū magni pōderis ppter iuuamētū z nocumētū ab eo pueniēs. z iō magis desiderāt hoies honorari ab his q pnt eos iuuare. z magl verecūdat ab eis q pnt nocē. **E**t inde etiā ē q q̄tū ad aliqd ma

gis verecūdamur a psonis cōiuctis cū qbus semp sumus ouersaturi q̄i ex h' nob ppetuū pueniat detrimētū: qd at prouenit a pegrinis z trāseuntib' q̄i cito p̄rāfit. **A**d p̄mū g dicēdū qd s̄s rō ē propter quā verecūdamur de meliozib' z magis cōiucti: qz sic melioz testimoniū reputat magis efficac p̄ vniversālē cognitōem quā h̄nt de reb' z im mutabilē sniam a v̄tate. ita etiā familiariiū psonaz testimoniū v̄r magis efficac p̄pter b' qz magis cognoscūt particularia q̄ circa nos sūt. **A**d secūdū dicēdū qd testimoniū eoz q sūt nobis cōiuncti in s̄litudinē pcti nō reformidam': qz nō estimam' qd defc̄m nrm apphēdāt vt aliquid turpe. **A**d t̄tiū dō qd a propalātib' verecūdamur propter nocumētū ide proueniēs: qd ē diffamatio apō mltos. **A**d q̄rtū dicēdū qd etiā ab illis inter q̄s nil mali fecim' magis verecūdamur ppter nocumētū seq̄ns: qz. s. p b amittim' bonā op̄monē quā d nob hēbāt. z etiā qz s̄ria iuxta se posita maiora vidēt. vñ cū aliqs subito d aliq̄ quē bonū estimauit aliquid turpe pcti p̄t: apphēdit h' vt turpi'. ab istis at a qbus aliqd de nouo postulam' v' qz nūc pmo volum' eē amici: magis verecūdamur ppter nocumētū ide proueniēs qd ē ipedimētū iplē de petitionis. z amicitie consumande.

Ad quartum sic pro

cedit. **V**idetur qd etiā in virtuosis hoibus possit esse verecūdia. **C**ontrariozū. n. con trary sunt effectus. sed illi qui sūt supabundantis malicie non verecūdamur fm illud **Yere. 5°**. **F**rons mulieris meretricis facta ē tibi: nescisti erubescere. **g** illi qui sunt virtuosos magis verecūdamur. **P**h. Phs dicit in 2° rethorice qd homies non solum erubescunt vitia. sed etiā signa v̄tiorū que quidē contingit etiā esse i virtuosis. **g** in virtuosis pōt esse verecūdia. **P**h. Verecūdia est timor ingloriationis. sed attingit aliquos virtuosos ingloriosos esse: puta si false diffamatur: v' etiā idigne opprobria patiāt. **g** verecūdia pōt eē i hoie v̄tuoso. **P**h. Verecūdia ē pars tpantie vt dictū est. ps at nō separat a toto. cū g tpantia sit in hoie virtuosos videt qd etiā verecūdia. **S**z ē qd phs dicit in 4° ethicoz qd verecūdia nō est hois studiosi **R**o dō qd sicut dictū ē verecūdia ē timor alicui' turpitudis. **D**e aut aliqd maluz non

timeat pōt ppe duplicē rōez otigē. Uno qz nō estimat ut malū. Alio qz nō estimat vt possibile vt vt difficile vitari. z fm hoc verecūdia deficit in aliq duplici. Uno qz ea q sunt erubescibilia nō apphēdūt vt turpia. z hoc mō carēt verecūdia hoies i pētis pfudati gbus sua pētā nō displicēt s3 magis de eis gloriāf. Alio mō qz nō apphēdunt turpitudinem vt possibile sibi: vel qsi nō facile vitabile. z hoc mō senes z vtuosi verecūdia carēt: sē tñ sic dispositi vt si i eis eēt aliqd turpe. d h verecūdiarēt: vñ pbs dic i 4.° ethicoz q verecūdia ē ex suppositōe studiosi. Ad p̄mū g dō q defect' verecūdie otigit i pessimis z optimis viris ex diuersis cāis: vt dicitur est: inuenit aut in his q mediocriē se hnt fm q est i eis aliquid de amore boni z tñ nō sunt totaliter imunes a malo. Ad scdm dō q ad virtuosoz ptinet nō solū vitare vitia: sed etiā ea q hnt spēm vitioz: fm illd. i. ad Thesal. 5. Ab oi specie mala abstiete vos. z pbs dicit i 4.° ethicoz q vitāda sūt virtuosoz taz ea q sunt mala s3 vitatē: qz ea q sūt mala fm opinionē. Ad tertiu dō q ifamations z opprobria vtuosus vt dicitū ē otēnit qz ea gbus ipse nō ē dign'. et iō de his nemo multū verecūdat: est tñ aliqs mot' verecūdie proueniēs rōi: sicut et ceteraz passionū. Ad quartū dō q verecūdia nō ē ps t̄pantie qsi intrās eētētā eius. s3 quasi dispositiue se habēs ad ipsā. Vñ Amb. dic in li' de offi. q verecūdia iacit p̄ma t̄pantie iudamēta: inq̄tū .i. incutit horrozē turpitudinis.

Deinde de honestate. Et circa h̄ q̄rū q̄tuor. p̄ quō honestū se bēat ad vtutem. 2° quō se bēat ad decorē. 3° quō se bēat ad vile z delectabile. 4° vtz honestas sit ps t̄pantie.

Ad primū sic proce dit. Dicit q: honestū non sit idem virtuti. Dicit. n. Tullius i sua rethorica: honestū esse qd ppe se appetit: vtus aut nō appetit ppe seipsā s3 ppe felicitatē: dic. n. pbs i p̄ ethicoz q felicitas ē p̄mū vtutis z finis. g honestuz nō ē idē vtuti. S. Scds yfidoz hōestas dicit qz honoris status. s3 multis alijs debetur honor qz vtuti: nā vtuti ppe debet laus

vt dī in p̄ ethicoz. g honestas nō est idē virtuti. P. Principale vtutis consistit in interiori electōe: vt pbs dic in 8.° ethicoz: honestas aut magis vt ad exteriorē cōueriatōem pertinet fm illud. i. ad Cor. i. 4.° Dia honeste z fm ordinē fiāt in vobis. g honestas nō est idē vtuti. P. Honestas videt consistere i exterioribus diuitijs: s3 illud Ezech. xi. Bōa z mala vita z mors vtraz a deo sūt. s3 i exteriorib' diuitijs nō consistit virt'. g honestas nō est idē vtuti. S. 3 ē illud qd Tullius dicit i p̄mo de offi. z in 2.° rethorice: diuidēs honestū in q̄tuor p̄ncipales vtutes: in quas etiā diuidit virt'. g honestū ē idem virtuti. P. dō q sicut yfidorus dic: honestas or̄ qz honoris status. vñ ex hoc videt aliqd dici honestū qd ē honore dignū: honor autē vt s̄ dicitū est excellētie debet. excellētia at hois maxime cōsideratur fm vtutē que ē dispositio p̄fecti: vt dī in 7.° p̄ fisicoz. z iō honestuz ppe loq̄ndo in idē refert cum vtute. Ad p̄mū g dō q sicut pbs dicit i p̄ ethicoz eoz q̄ p̄p̄ se appetitū qdā appetit' solū ppe se z nūqz p̄pter aliud: sic felicitas q̄ ē vltim' finis. qdā vō appetitū z ppe se inq̄z tū hnt i seipis aliquā rōez bonitat' etiā si nihil aliō boni p ea nob accidēt. z tñ si appetibilia ppe aliud iquātū. i. pducūt nos i aliqd bonū p̄fecti. z h̄ mō vtutes sūt ppe se appetēde. Vñ Tullius dic in 2.° rethorice q qdā ē qd' sua vi nos allicit i sua dignitate trahit vt vt'. vitas. scia. z h̄ sufficit ad rōez honesti. Ad secūdū dō q eoz q̄ honorāf p̄t virutē: aliqd est virtute excellēti. i. dō z b̄ritū vo. z huiusmōi nō sūt ita nob p̄ experiētiaz nota sic vtutes fm q̄s q̄tidie opamur. z iō vt' magl' sibi vēdicat nomē honesti. Alia vō q̄ s̄ infra vtutē honorāf. iquām coadiuuāt ad opa virtut': sicut nobilitas: potentia: z diuitie. vt. n. pbs dic in 4.° ethicoz. huiusmōi honorāf a gbusdā. s3 fm veritatē solus bonus ē honorādus: bon' at ē aliqs fm virtutē. z iō vtuti qdē debet laus fm q̄ ē appetibilis ppe aliud: honor aut put ē appetibilis ppe seipm: z fm h̄z rōem honesti. Ad tertiu dō q sic dicitū est: honestū ipoztat debitū honoris: honor aut ē testatio qdā de excellētia alicui' vt s̄ dicitū est: testimoniuz at nō p̄fert nisi de reb' not: interior aut electio nō inotescit hōi nisi p' exteriorēs act'. et iō extior ouerfatio h̄z rōem honesti: fm q̄ ē

dmfatiua intior| rectitudis. z pp b radicalr
honestas consistit i iciori electoe. significatiue at
i extiori cunctate. Ad qrtu do q qz fz vul
garē opinionē excellētia diuinitaz fac hoīem
dignū honore. inde ē q qz nomē honesta
tis ad exteriorē psperitatē trāssert.

Ad secunduz sic pro

cedit. Vt q honestū non sit idē qd decoz.

Ratio. n. honesti sumit ex appetitu: nā ho
nestū est qd per se appetit. sed decoz magl
respicit aspectū cui placet. g decoz nō ē idē
qd honestū. ¶ Decoz quādā claritatē re
grit q p̄inet ad rōem glie: honestū at respic
honore. cū g honor z glia differat vt s̄ dictū
ē: vt q etiā honestū differat a decozo. ¶ S̄.
honestū ē idē vtuti vt s̄ dictū ē. s̄ aliqs de
coz h̄iat vtuti. ¶ Vñ d̄ Eccl̄. 10°. Hīs fidu
ciam in pulchritudine tua fornicata es i no
mie tuo. g honestū nō est idē decozo. ¶ Sz
3 ē qd ap̄ls dicit. i. ad Cor̄. 12°. Que ihonesta
sūt nra: abūdatiozē honestatē habent. hone
sta at nra nulli⁹ egēt. vocat at ibi inhonesta
mēbra turpia. honesta aut mēbra pulchra.
g honestū z decoz idē esse videt. ¶ R̄. tō
q sic accipi pōt ex v̄bis d̄yo. 4°. ca. de diui.
no. ad rōez pulchri siue decozi occurrit z cla
ritas z debita p̄portio: dicit. n. q d̄us d̄r pul
cher: sicut vniuersoz consonantie z claritatis
cā: vñ pulchritudo corporis i b̄ consistit q hō
habeat membra corporis b̄n p̄portioata cū
qdā debiti coloris claritate. z s̄lr pulchritu
do spūalis in b̄ consistit q cūersatio hoīs siue
actio eius sit b̄n p̄portioata fm spūalē rō
nis claritatē: hoc aut p̄inet ad rōem hōesti
qd dixim⁹ idē esse virtuti q fm rōem mode
rat oēs res humanas. z iō honestū est idem
spūali decozi. ¶ Vñ Aug⁹ dicit in l̄. 83. q. Dōne
statē voco itelligibilē pulchritudinē: quā spi
ritualē nos pprie dicim⁹. z postea subdit q
multa sūt pulchra visibilia q minus p̄pe ho
nesta appellātur. ¶ Ad p̄mū g dicēdū q ob
iectū mouēs appetitū ē bonū apphēsu: qd
at in ipsa apprehēsiōne apparet decoz acci
pi vt cōueniēs z bonū. z iō dicit d̄yo. 4°. ca.
de diui. no. q oībus ē pulchz z bonū amabi
le: vñ z ipm honestū fm q hēt spūalem dco
rē appetibile reddit. ¶ Vñ z Tullius dicit in p̄
de offi. Formā ipsā z tanq̄ faciē honesti vi
des: q si oculis cernēt mirabiles amozes vt
ait Plato excitaret sapiētē. ¶ Ad secūduz

dicēdū q sicut s̄ dictū est: glia est effect⁹ ho
nozis. ex b̄. n. q aliqs honozat vel laudatur
reddit clarus in oculis alioz: z iō sicut idēz
est honorificū z gliosū: ita etiā idē est hone
stū z decoz. ¶ Ad tertiu dō q obiectio illa
pcedit de pulchritudie corporali: q̄uis pos
sit dici q etiā p̄pe pulchritudinē spūales ali
quis spiritualr fornicat inq̄stū de ipa hone
state supbit: fm illud Eccl̄. 28°. Elenatū ē
cor tuū in decoze tuo: pdidisti sapiētia i dco
re tuo.

Ad tertium sic proce

dit. Videt q honestū nō differat ab vtili z
delectabili. Dicit. n. honestū qd p̄pter se ap
petitur. sed delectatio propter se appetitur:
ridiculum. n. vt querere p̄pter quid aliquis
velit delectari: vt p̄bs dicit in 7° ethicoz. g ho
nestū nō differt a delectabili. ¶ S̄. Diuitie
sub bono vtili cōtinēt: dicit. n. Tull⁹ i 2° retho
rice. Est aliqd nō p̄pe suā vim z nām: s̄ p̄pe
fructū z vtilitatē appetēdū qd pecunia est.
s̄ diuitie habēt rōem honestatis. d̄r. n. Eccl̄.
xi°. Paup̄tas z honestas. i. diuitie a deo s̄.
z. is. ca. Pōdus sup. se tollit qui honestiozi
. i. ditiozi se cōicat. g honestū non differt ab
vtili. ¶ S̄. Tull⁹ pbat i libro de offi. q nil
pōt esse vtile qd nō sit honestū. z b̄ idē h̄r p̄
Amb. i li. d̄ offi. g vtile nō differt ab hone
sto. ¶ Sz 3 est qd Aug⁹ dicit i li. 83. q. Dōne
stū d̄r qd p̄pe seipsū appetēdū est. vtile autē
qd ad aliqd aliud referēdū ē. ¶ R̄. dō q ho
nestū occurrit i idē subiectū cū vtili z delecta
bili. a qbus tñ differt rōne: d̄r. n. aliqd hone
stū sic dictū ē inq̄stū hēt quēdā decozem ex
ordinatōe rōnis. b̄ at qd ē fm rōem ordina
tū ē nāl̄r cōueniēs hoī: vñ qd qz aut nāl̄r de
lectat i suo cōueniēti. z iō honestū ē nāl̄r hoī
delectabile. sicut de opatōe vtutl p̄bs pbat p̄
ethicoz. nō tñ oē delectabile ē honestū: qz
pōt etiā aliqd cōueniēs eē fz s̄sū z n̄ fz rōez
s̄ b̄ delectabile ē p̄re hoīs rōem que pficit
nām ipsi⁹. Ipsa etiā h̄r q fm se honesta est
referē ad aliud sicut ad finē. s. ad felicitatē.
z fm b̄ idē subiecto ē honestū z vtile z dele
ctabile: s̄ rōe differūt. nā hōestū d̄r fz q ali
qd h̄z quādā excellētia dignā honore p̄pter
spūalē pulchritudinē: delectabile at inq̄stū
quietat appetitū: vtile autem inq̄stū referē
ad aliud. in plurib⁹ tñ ē delectabile qz vtile
z honestū: qz oē vtile et honestū aequaliter

ē delectabile: s; nō cōuertit vt dī in 2° ethi.
¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄ honestū dī qd̄ p̄pter se
appetit appetitu rōali qui tendit i id qd̄ ē cō
ueniēs rōni: delectabile at̄ p̄pter se appetit
appetitu sensitiuo. ¶ Ad secūdū dice dum
q̄ diuitie vocātur noīe honestatis s̄m opi
nionē multoz q̄ diuitias honozāt: v̄l in quā
tū ordināt organice ad act^o v̄tutū vt dictū ē

¶ Ad tertiu dō q̄ itentio Tully'z Amb^o.
est dicere q̄ nihil pōt eē simplr z v̄e vtile qd̄
repugnat honestati: qz o3 q̄ repugnet vltio
fini hoīs qd̄ ē bonuz s̄m rōem: q̄uis possit
forte eē vtile s̄m qd̄ respectu alicuius finis
pticularis: nō at̄ itē dūt dicē q̄ oē vtile in te
cōsideratū p̄tingat ad rōem honesti.

Ad quartū sic proce

dit. Videt q̄ honestas nō debeat poni ps
tpantie. Nō. n. ē possibile q̄ idē resp̄cū eius
dē sit ps z totū. sed tpantia est ps honesti vt
Tullius dicit in 2° rethorice. ḡ honestas nō
ē ps tpantie. ¶ 2° ethicoz dī q̄ vinū p̄cor
dia facit honesta. s; vsus vini p̄cipue sup̄flu
us de q̄ ibi loq̄ videt: magis p̄inet ad itpan
tiā q̄ ad tpantiā. ḡ honestas nō ē ps tpantie
¶ 3°. Honestū dī qd̄ est honoze dignū. sed
iusti z fortes maxie honozāt: vt dicit p̄bus
in p̄ ethicoz. ḡ honestas non p̄inet ad tpant
tiā. s; magis ad iustitiā v̄l fortitudinē. ¶ Un z
Eleazar^o dixit vt dī 2° Machabeozum 6°.
Fortit p̄ ḡuissimis ac scissimis legib^o hōe
sta morte pfungar. ¶ 3° ē qd̄ Macrobi^o
honestate ponit p̄c tpantie. Amb^o. etiā in p̄
de offi. tpantie sp̄aliē honestatez attribuit.

¶ R^o dō q̄ sicut s̄ dictū ē: honestas ē qd̄ā
sp̄ialis pulchritudo: pulchro autem oppo
nit turpe: opposita aut̄ maxime se iuicē māi
festāt. z iō ad tpantiā sp̄alr hōestas pertinē
videt: que id qd̄ ē hōi turpissimū z idecētis
simū repellit. s; brutales voluptates. v̄n z ipo
noīe tpantie maxime itelligit bonū rōis e^o
ē moderari z tpare concupiscētias prauas.
Sic ḡ honestas put sp̄ali quadā rōne tpant
tie attribuit ponit pars ei^o: nō qd̄ē subiecti
ua vel sicut virtus adiūcta: sed ps integlis
ip̄s^o sicut qd̄ā eius cōditio. ¶ Ad p̄mū ḡ dō
q̄ tpantia ponit ps subiuua hōesti. put sumi
tur in sua cōitate. sic aut̄ nō pōit tpantie ps
¶ Ad scdm dō q̄ vinū i ebrys facit p̄cor
dia honesta s̄m eoz reputatōem. qz videt
eis q̄ sint magni z honozandi. ¶ Ad tertiu

dō q̄ iusticie z fortitudini debet maior ho
noz q̄ tpantie p̄p̄ maioris boni excellētiā
s; tpantie debet maior honoz p̄p̄ cobibitio
nē v̄tioz magis exprobrabiliū vt ex dicti p3
z sic honestas magis attribuit tpantie s; re
gulā apli. i. ad Cor. 12°. q̄ inhonesta n̄ra ma
iozē habent honestatē. s; remouētē qd̄ ibo
nestū est.

¶ Deinde fide

randū ē de p̄ib^o subiectiuif
tpantie. Et p̄ de bis q̄ sūt
circa delectatōes cibozum.

2° de bis que sūt circa dele
ctatōes venereoz. Circa p̄mū cōsiderādum
ē de abstinentiā que est circa cibos z potus.
z de sobrietate q̄ ē sp̄alr circa potū. ¶ Circa
abstinentiā aut̄ cōsiderāda sūt tria. p̄ de ipsa
abstinentiā. 2° de actu eius q̄ est ieiuniū 3°
de opposito v̄tuo qd̄ ē gula. Circa abstine
tiā aut̄ querūtur duo. p̄ v̄z abstinentia sit
virtus. 2° v̄z sit virt^o sp̄alis.

Ad primuz sic proce

dit. Videt q̄ abstinentiā n̄ sit virt^o. Dicit. n.
apls. i. ad Cor. 14°. Nō est regnū dei i fimo
ne sed in v̄tute. in abstinentiā aut̄ nō cōsistit
regnū dei. Dicit. n. apls. i. ad Cor. 14°. Nō est
regnū dei esca z pot^o: vbi dicit glo. nec i absti
nentia nec i māducādo esse iusticiā. ḡ absti
nentia nō est virtus. ¶ 3°. Aug^o dicit. io. cō
fes. ad deū loquēs. Hoc me docuisti: vt quē
admodū medicamēta sic alimēta sup̄turus
accedā. s; medicamēta moderari nō p̄inet
ad v̄tutē s; ad artē medicine. ḡ pari rōe mo
derari alimēta qd̄ p̄inet ad abstinentiā n̄ est
act^o v̄tutē s; art^o. ¶ 3°. Dis v̄t^o i medio con
sistit vt h̄ i 2° ethicoz. abstinentiā at̄ nō v̄t^o in
medio cōsistē s; i defectu cū ex subtractione
noīe. ḡ abstinentiā non ē v̄tus. ¶ 3°. Nulla
virt^o excludit aliā. s; abstinentiā excludit pa
tiētā: dicit. n. Grego^o i pastorali q̄ abstinentiū
mētes plerūq; inpatiētia excutit a sinu tran
q̄llitat. ibidē etiā dicit q̄ cogitatōes abstine
tiū nōnūq; sup̄bie culpa transfigit. z ita ex
cludit humilitatē. ḡ abstinentiā non est virt^o
¶ Sed 3° ē qd̄ dī 2°. Petri p̄. Ministrare in
fide v̄ra virtutē: in v̄tute aut̄ sciam: in scia at̄
abstinentiā. vbi abstinentiā alys virtutibus cō
numerat. ḡ abstinentiā ē v̄tus. ¶ R^o dō q̄
abstinentiā ex suo noīe ipoztat subtractōem

ciboz. Dupl'r g' nomē abstinētie accipi pōt. Uno° fm q' absolute cibozus subtractōem designat. z hoc mō abstinētia non designat neq; v̄tutē neq; actū v̄tutis s; q' dā indiffereēs. Alio° pōt accipi fm q' ē rōe regulata z tūc sigt vel hitum v̄tutis v̄l actū. z h' signifi cat in p̄missa auctoritate Petri: vbi dī i scia abstinētiā ministrādā vt. s. hō a cibis abstine at prout opz p' agruētia hoīum cū quibus viuūt z persone sue z p' valitudis sue necessi tate. ¶ Ad p̄mū g' dō q' vsus ciboz z eoz ab stinētia fm se cōsiderata nō p̄tinēt ad regnū dei. Dicit. n. ap̄ls. i. ad Cor. 8°. Esca nos nō cōmēdat deo: neq; n. si nō manducauerim' deficiem': neq; si manducabim' abūdabim' s. sp̄ual'r. vtrūq; at hoz fm q' fit rōabilil' ex fide z dilectōe dei: pertinet ad regnum' dei.

¶ Ad scōm dō q' moderatio ciboz s; quā titatē z q̄litatē p̄tinēt ad artē medicine i cō paratōe ad valitudinē corporis: s; s; interi ores affectōes i cōparatōe ad bonū rōnis p̄ tinēt ad abstinētiā. ¶ Un' Aug' dīc' i li' de .q. euāgely. Nō iterē oīno. s. ad v̄tutē qd' aliū toz vel quātū qs accipiat: dūmō id faciat p' agruētia hoīuz cū quib' viuūt z persone sue z p' valitudinis sue necessitate. s; q̄sta felici tate z serenitate aī bis valeat cū oportet vel necesse ē carere. ¶ Ad tertiū dō q' ad t̄pant iā p̄tinēt refrenare dlectatōes q' nimis ani mū ad se alliciūt: sicut ad fortitudinē p̄tinēt firmare aīuz s; timores a bono rōnis repellē tes. Et iō sicut laus fortitudis cōsistit i quo dā excessu. z de h' denoīant oēs ptes fortitu dinis: ita etiā laus t̄pantie cōsistit i quodam defectu z ex h' ipsa z oēs partes eius deno minatur. vñ z abstinētia qz ē ps t̄pantie de nōīnāf a defectu. z tñ cōsistit i medio inq̄tuz ē fm rōem rectā. ¶ Ad quartū dō q' illa vitia pueniūt ex abstinētia. putnō ē fm ra tōem rectā: rō. n. recta facit abstinē sic opz. s. cū hilaritate mētis. z pp̄ qd' oportet. s. pp̄ gl'am dei: nō pp̄ter gl'am suam

Ad secunduz sic pro
cedit. ¶ Videt q' abstinētia nō fit sp̄alis v̄r tus. ¶ Dis. n. virtus fm seipsā ē laudabilis. s; abstinētia nō ē fm se laudabilis: dicit. n. Grego' in pasto rali. q' virtus abstinētie nō nisi ex alijs virtutibus cōmēdatur. g' absti nētia nō ē sp̄alis virtus. ¶ P. Aug' dīc' d' si de ad Petru' q' abstinētia scōz ē a cibo z po

tu: nō qz aliq' creatura dei sit mala s; p' sola corporis castigatōe. B' at pertinet ad castita tē vt ex ipso nōie apparet. g' abstinētia non ē virt' sp̄alis a castitate distincta. ¶ P. Sic homo d'z eē cōtent' moderato cibo: ita z mo derata veste: fm illud. i. ad Thimo. vlti. Da bētes alimēta z qbus tegamur: his contēti simus. in moderatōe aut vestitū nō ē aliqua sp̄alis virtus. g' neq; abstinētia que ē mode ratina alimētoz. ¶ S; s; ē qd' Macrobins ponit abstinētiā sp̄alē partē t̄pantie. ¶ R' dīcēdū q' sicut s' dīctū ē v̄tus moralis cōser uat bonū rōis s; ipetus passionū. z iō vbi in uenit sp̄alis rō q' passio abstrahit a bono ra tionis: ibi necesse ē eē sp̄alē v̄tutē. delectati ones at ciboz nate sūt abstrahē hoīez a bo no rōnis: tū p̄pter eaz magnitudinē: tū etiā p̄pter necessitatē ciboz qbus homo idiget ad vite cōseruatōem quā magis hō desidēat z iō abstinētia ē sp̄alis v̄t'. ¶ Ad p̄mū g' dō q' v̄tutes oportet eē cōexas vt s' dīctū ē. z iō vna virt' adiutua z cōmēdat ex alia sicut iusticia ex fortitudie z p' hūc etiā modū vir tus abstinētie cōmēdatur ex alijs v̄tutib' ¶ Ad secūdū dō q' p' abstinētiā corpus ca stigatur nō solū s; illecebā luxurie: s; etiam s; illecebras gule: qz dū hō abstinet: magis reddif' fort' ad ipugnatōes gule vicēdas: q' tanto fortiores sūt quanto magis hō eis ce dit. z tñ nō phibet p' hoc abstinētiā eē sp̄alē v̄tutē q' ad castitatē valet: qz vna virtus ad aliā valet. ¶ Ad tertiū dicenduz q' vsus ve stimētoz ē t̄duct' ab arte: vsus at cibozū a nā. z iō magis debet esse virtus sp̄alis cir ca moderatōem ciboz q' circa moderatio nem vestimentoz.

¶ Eide cōside
randuz est de ieiunio. ¶ Et circa B' q̄rūtur octo p' vtrū ieiunū sit actus v̄tutis. 1° cui' v̄tutis sit act'. 2° vtrū cadat sub p̄cepto. 3° vtrū alig excusentur ab obfuatione h' p̄cepti. 4° de tpe ieiunij. 5° vtrū sel comedē regraf ad ieiunū. 6° de hora comestionis ieiunātium: 7° de ci bis a qbus debent abstinere
Ad primum sic pro
cedit. ¶ Vt q' ieiunium non fit actus v̄tutis. ¶ Dis enī act' v̄tutis deo ē accept'. s; ieiunū

non semper ē deo acceptū: s; illud Ysa. 58°. Quare ieiunauim? et nō asperisti. g̃ ieiuniū nō ē actus virtutis. ¶ S. Nullus actus virtutis recedit a medio virtutis. s; ieiuniū recedit a medio virtutis quod quidē i virtute abstinentie accipit s; ut subueniat necessitati nāe cui p̃ ieiuniū aliqd subtrahit: alioqn nō ieiunātes nō hēret virtutē abstinentie. g̃ ieiuniū nō ē actus virtutis. ¶ S. Id qd cōter oibus conuenit et bonis et malis nō ē actus virtutis. sed ieiuniū ē huiusmodi: q̃libz. n. anteq̃ comedat ieiunū ē. g̃ ieiuniū ē actus virtutis. ¶ S; cōtra ē qd numerat aly virtutū actibus. 2. ad Cor. 6. vbi ap̃s dicit. In ieiunijs multis: in scia: in castitate. 2c. ¶ R. dō q̃ ex h̃ aliquis actus ē virtuosus q̃ prōne ordiat ad aliqd bonū honestū. B̃ at conuenit ieiunio. Assumit. n. ieiuniū p̃ncipalē ad tria. p̃ qdē ad occupātionē carnis rep̃medas. Uñ ap̃s dicit in auctoritate iudicia: in ieiunijs: in castitate: qz p̃ ieiunia castitas seruatur. vt. n. Jero. dicit: sine cere et bacho friget venus. i. per abstinentiā cibi et potus tepescit luxuria. 2° assumit ad h̃ q̃ mens liberi⁹ eleuet ad sublimia et replanda. Uñ dicit Daniel. io. q̃ p̃ ieiuniū triū ebdomadarū reuelat dem accepta deo. 3° ad satisfaciendū p̃ peccatis. Uñ dicit Jobel 2°. Conuertimini ad me in toto corde ṽro: in ieiunio et fletu et plāctu. et h̃ ē qd Aug⁹ dicit in q̃dam sermone de oratione et ieiunio. Ieiuniū purgat animam: mētē subleuat: p̃p̃riā carnā sp̃m subyicit: cor facit contritū et humiliatū: occupātionē nebulas dissipat: libidinū ardores extinguit: castitatis h̃o lumen accendit: vñ p̃ q̃ ieiuniū ē actus virtutis. ¶ Ad p̃mū g̃ dicendū q̃ conuenit q̃ aliq̃ actus ex genere suo est virtuosus: ex aliq̃bus circumstātijs adiunctis reddat virtuosus. vñ ibidē dicit. Ecce in diebus ieiunij ṽri inuenit voluntas ṽra. Et paulo post subdit. ad lites et contēdēs ieiunat: et p̃cutit pugno ip̃ie. qd exponēs Grego⁹ i pastorali dicit. Voluntas ad letitiā p̃tinet: pugna ad irā. In castitū g̃ p̃ abstinentiā corp⁹ atterit: si inordinatis motibus dimissa mēs vitis dissipat. Et Aug⁹ i p̃dicto sermone dicit q̃ ieiuniū verbositate si amat: diuitias sup̃fluitatē iudicat: superbiā spernit: humilitatē cōmendat: p̃stat hōi seip̃m intelligē: qd ē infirmū et fragile. ¶ Ad secundū dō q̃ mediū virtutis non accipit s; q̃titate: s; s; rōem rectā: vt dicit i 2° ethicorū. rō autē iudicat q̃ p̃pter aliquā sp̃alē cāz ali

q̃s hō min⁹ sumat de cibo q̃s sibi op̃etēt s; m̃ statū cōem: sicut p̃p̃ firmitatē vitandā aut ad aliq̃ opa corpalia expediti⁹ agēda. et multo magis rō recta h̃ ordinat ad sp̃alia mala vitandā et bona p̃sequēda. nō tñ rō recta tātū de cibo subtrahit vt nā seruari nō possit. qz vt Jero. dicit. Nō differt vix magno ṽl puo tpe te intimas. qz de rapina holocaustū offerit: q̃ vel ciborū nimia egestate: vel māduca vi vel sōni penuria imoderate corp⁹ affligit. Sicut etiā rō recta nō tātū de cibo subtrahit vt hō reddat impotēs ad debita opa pagēda. Uñ dicit Jero. q̃ rōalis hō dignitatē amittit q̃ ieiuniū caritati ṽl vigilias sensus integritati p̃fert. ¶ Ad t̃tū dō q̃ ieiuniū nāe quo q̃s d̃ ieiunū anq̃ comedat cōsistit i pura negatōe: vñ nō pōt poni actus virtutis. s; solū illud ieiuniū q̃s ex rōabili p̃posito a cibis aliq̃li ter abstinet. Uñ p̃mū d̃ ieiuniū ieiunij: scōz dō ieiuniū ieiunātis quasi ex p̃posito aliqd agentis.

Ad secundū sic pro

cedit. Videt q̃ ieiuniū nō fit actus abstinentie Quia sup̃ illud Math. 17°. hoc gen⁹ demōozum. 2c. dicit Jero⁹. Ieiunium est non solū abescis: s; a cunctis illecebris abstinentia. s; h̃ p̃tinet ad oēm virtutē. g̃ ieiuniū n̄ ē actus sp̃alis abstinentie. ¶ S. Grego⁹ dicit in omelia q̃ dragesime q̃ ieiuniū q̃dragesimale ē decia totū āni. s; dare decias ē actus religiōis vt s̃bitū est. g̃ ieiuniū est actus religiōis et non abstinentie. ¶ S. Abstinentia ē pars temperantie vt dictū ē. p̃tantia at̃ s̃ fortitudine diuiditur: ad quā p̃tinet molestias sustinē: qd maxie ṽr ē i ieiunio. g̃ ieiuniū n̄ ē actus abstinentie. ¶ S; h̄ ē qd Judo⁹ dicit q̃ ieiuniū ē primo nia victus abstinentiaq; ciborū. ¶ R. dō q̃ ea dē ē materia h̄it⁹ et act⁹. vñ oīs actus virtuosus q̃ ē circa aliquā materiā. ad illā virtutē p̃tinet que mediū in illa materia constituit. ieiunium autē attenditur in cibis in quibus mediū adinuenit abstinentia: vñ manifestū ē q̃ ieiuniū ē abstinentie actus. ¶ Ad p̃mū g̃ dō q̃ ieiuniū p̃p̃rie dictū cōsistit in abstinentia a cibis: s; metaphozice dictū cōsistit i abstinentia a quibuslibet nociuis q̃ maxime sunt p̃ctā. ¶ Ṽl pōt dici q̃ etiā ieiuniū p̃p̃rie dictū ē abstinentia ab oib⁹ illecebris: qz p̃ q̃libz vitia adiuncta definit eē actus virtuosus vt dictū est. ¶ Ad secundū dicendū q̃ nihil p̃hibet actū

vnus virtutis ptinere ad alia virtute fz q ad eius fine ordinaf. vt ex s dicti ps. z fm b ni bil pbibet ieiuniu ptinere ad religionē vel ad castitate v' ad quacuqz alia virtute Ad tertiu dō q ad fortitudinē fm q est spālis virtus nō ptinet pferre qscunqz molestias : sed solū illas q sē circa picula mortis . suffer re autem molestias q sūt ex defectu delecta biliū tact' ptinet ad t'pantiā z ad partes ei' . z tales sūt molestie ieiunij .

Ad tertium sic pro

cedit. **V**idēt q ieiuniū nō sit i pcepto. Pre cepta. n. nō dātur de opib' supererogātous q cadūt sub v'silio. s; ieiuniū ē opus supero gatōis: aliogn vbiqz z semp equalit' eēt obs uādū. q ieiuniū non cadit sub pcepto. **P.** Quicuqz trāsgredit' pceptū peccat mortāl' si q ieiuniū est i pcepto: oēs nō ieiunantes mortāl' peccarēt: p qd vidēt magn' lapsus hoibus eē iniectus. **P.** Aug' dic' i li' d' ve ra religioe: q ab ipsa dei sapiētia hoie assū pto a quo i libratē vocati sum' pauca sacra mēta saluberrima ostituta sūt. q societate xpi ani ppli b ē sub vno deo libere multitudis cōtinerēt. sed nō min' v' libtas ppli xpiani ipediti p multitudinē obsuātiāz qz p multi tudinē sacroz. **D**icit. n. Aug' in li' ad ingfiti ones January. q qdā ipam religionē n'raz quā manifestissimis z paucissimis celebra tōum sacris dei misericordia voluit eē liberā seruilib' p'mūt onerib'. q v' q nō debuit p eccliam ieiuniū sub pcepto institui. **S**ed s ē qd Hero' ad Lucinū dic' de ieiunys lo ques. **U**na queqz puicia abūdet i suo sēsu z pcepta maioz leges aplicas arbitret. q iei uniu est i pcepto. **R.** dicēdū q sicut ad seculares pncipes ptinet pcepta legalia iuri nālis determinariua tradere de his que pti nēt ad vtilitatē cōem i rpalib' reb': ita etiāz ad p'atos eccl'asticos ptinet ea statuti pre cipere q ad vtilitē cōem fideliiū ptinēt i spi ritualib' bonis. **D**ictū est at q ieiuniū vtile ē z ad deletōem z ad cohibitōem culpe z ad eleuatōem mētis i spūalia. **U**nusqzqz aut ex nāli rōne tenet tātū in ieiunys vti quantū fi bi necessariū ē ad p'dicta. z iō ieiuniū in cōi cadit sub pcepto legis nāe. s; dēterminatio tē poris z mōi ieiunādi fm ovenientiā z vtili tatem ppli xpiani cadit sub pcepto iuris po sitiu qd ē a p'lati eccl'ie institutū. z hoc est ie

iuiniū eccl'ie: aliud vō ē nāe. **A**d p'mū q dō q ieiuniū fm se cōsideratū nō nomiat aliqd eligibile: s; penale qdā. reddīt aut eligibile fm q ē vtile ad finē aliqū. z iō absolute cō sideratum non est de necessitate pcepti : s; ē de necessitate pcepti vnicuiqz tali re medio indigenti. **E**t quia multitudo hoium vt plimū idiget tali r' medio. tū qz i m'li oēs offendim': vt d' Jaco. 3°. tū etiā qz caro cō cupiscit aduersus spm: vt d' ad Gal. 5°. con ueniēs fuit vt eccl'a aliq' ieiunia statuēt ab oib' cōiē obseruāda. nō q' pcepto subyiciens id qd simplr ad superogātōem ptinet: s; q' i spāli dēterminās id qd ē necessarium in cōi.

Ad scdm dō q pcepta q p modū cōis sta tuti pponūt: nō eodē mō obligāt oēs. s; fz q requirūt ad finē quē legislator intendit . cui' auctoritatē si aliqs trāsgrediēdo statu tū cōtenat. v' b mō trāsgrediat q ipediat si nis quē itēdit: peccat mortāl' q ipediat si for. si aut ex aliq' rōabili cā qs statutū n ser uet: p'cipue i casu in q etiā si legislator adeēt nō decernēt eē seruādū. tal' trāsgressio non ostituit pctiū mortale. z ide ē q nō oēs q nō seruāt ieiunia eccl'ie peccāt mortāl'. **A**d tertiu dō q Aug' ibi loq' de his que neqz scāz scripturaz auctoritatib' cōtinētur: nec i cōcilys episcopoz statuta inueniūt. nec cō suetudine vniuersalis eccl'ie roborata sunt . **I**eiunia vō q sūt in pcepto sūt i cōcilys epoz statuta z cōsuetudine vniuersalis eccl'ie robo rata: nec sūt i libratē populi fidelis: s; magl sūt vtilia ad ipediēdū seruitutē pcti q repu gnat lib'itati spūali. d' qua d' ad Gal. 5°. **V**os . n. s' res in libertatē vocati estis: tñ ne libra tē detis in occasione carnis.

Ad quartū sic proce

dit. **V**idēt q oēs ad ieiunia eccl'ie teneātur **P**recepta. n. eccl'ie obligāt sic dei pcepta: s; illud Luc. 10. **Q**ui vos audit: me audit. s; ad pcepta dei seruāda oēs tenēt. q s'nt oēs te nēt ad seruāda ieiunia q sūt ab eccl'a insti tuta. **P.** **M**axie vident' excusari pueri a ieiunio ppter etatē. sed pueri non excusāt: d' n. **J**ob. 2°. **S**cificate ieiunū: z postea seq' congregare paruulos z sugentes vbera. q multo magl oēs aly ad ieiunia tenēt. **P.** **S**pūalia sūt tēporalib' pferēda. z neciā nō necessariys. sed opa corpalia ordināt ad lu crū t'pale. p'gratio. n. z si ad spūalia ordiet

nō ē necessitat. cū g̃ ieiuniū ordiet ad spūa
 lē utilitatē. z necessitatē hēat ex statuto ec
 cleſie. vñ q̃ nō sint ieiunia ecclie p̃termittē
 da prop̃ p̃egrinatōem vñ prop̃ corpalia ope
 ra. **¶** Magis ē aliqd faciēdū ex propria
 voluntate q̃ ex necessitate. vt p̃ aplm̃. 2.
 ad Cor. 9. sed pauperes solēt ex necessitate
 ieiunare prop̃ defectū alimētōz. g̃ mltō ma
 gis debēt ex prop̃a voluntate ieiunare. **¶** S̃
 3. vñ q̃ nullus iust⁹ teneat ieiunare: p̃cepta
 .n. ecclie nō obligāt s̃ doctrinā xp̃i. s̃ dñs di
 xit Luc. 5. q̃ nō p̃nt filij sp̃s̃i ieiunare q̃dū
 cū ips̃is ē sp̃s̃us: est at̃ cū oib⁹ iustis sp̃ual̃
 eos inhitans. **¶** Cū dñs dic̃ Math. vlt. Ecce
 ego vobiscū suz vsq̃ ad cōsumatōez seculi. g̃
 iusti ex statuto ecclie nō obligāt ad ieiunā
 dū. **¶** B̃. d̃ q̃ sic s̃ dictū est: statuta cōia p̃
 ponit̃ fm̃ q̃ multitudinē conueniūt. z iō legis
 latoz i eis statuēdis attēdit id qd̃ cōiter hēf
 z in plib⁹ accidit. **¶** Si qd̃ aut̃ ex sp̃ali cā i ali
 quo iueniat qd̃ obseruatiē statuti repngnet
 nō itēdit talē legislatoz ad statuti obseruan
 tiā obligare. **¶** In q̃ tñ ē discretio adhibēda.
 Nā si cā sit euidēs: p̃ seip̃s̃ licite pōt homo
 statuti obseruatiā p̃terire: p̃sertim cōsuetudi
 ne interueniēte: vel si non posset de facili re
 cursus ad sup̃iorem hēri. **¶** Si vō cā sit dubia
 vñ aliq̃ ad sup̃iorem recurrē q̃ h̃z p̃tātē in tali
 bus dispēsandi. z h̃ est obſuādū in ieiunijs
 ab ecclia institutis ad que oēs cōiter obligā
 tur nisi i eis fuerit aliqd̃ sp̃ale ip̃edimētum.
¶ Ad p̃mū g̃ dicēdū q̃ p̃cepta dei s̃ p̃cepta
 iuris nāl̃is q̃ fm̃ se sūt de necessitate salutis
 s̃ statuta ecclie sūt de his q̃ nō p̃ se sūt de ne
 cessitate salutis: sed solū ex institutiōe ecclie
 z iō p̃nt eē aliq̃ ip̃edimēta prop̃ q̃ aliq̃ ad
 obſuāda ieiunia h̃ mōi n̄ tenēt. **¶** Ad secū
 dū dicēdū q̃ i p̃neris marie ē euidēs cā n̄
 ieiunādi. tū prop̃ obilitatē nāe: ex q̃ proue
 nit q̃ idigēt freq̃nti cibo: nō multo sil̃ assū
 pto. tū etiā qz idigēt multo nutritio prop̃
 nccitatē augmētī: qd̃ sit de residuo alimen
 ti. z iō q̃dū sunt i statū augmētī. qd̃ ē vt in
 plurib⁹ vsq̃ ad finē tertij septēny: non tenē
 tur ad eccliaſtica ieiunia obſuāda. conueni
 ens tñ ē vt etiā in h̃ tpe se ad ieiunādū exer
 ceāt plus vel min⁹ fm̃ modū sue etatis. qñz
 tñ magna tribulatōe iminēte i signū penitē
 tiē artioris etiā p̃neris ieiunia idicunt̃ sicut
 etiā de iunētis legis̃ 3. d̃. 3. **¶** Doies z iuñ
 ta nō gustēt quicq̃ nec aquā bibant. **¶** Ad

tertū dicēdū q̃ circa p̃egrinos z oparios
 distigēdū vñ: qz si p̃egrinatio z opis labor
 omode differri possit aut diminiui absq̃ de
 trimēto corpalis salutis z exterioris status
 g̃ req̃rit̃ ad cōseruatōem corpalis vel sp̃ualis
 vite: nō sūt prop̃ h̃ ecclie ieiunia p̃termittē
 da. si at̃ imineat nccitas statim p̃egrinādi z
 magnas dietas faciēdi vel etiā multū labo
 rādū vñ p̃p̃ cōseruatōez vite corpalis: vñ pro
 pter aliqd̃ necessariū ad vitā sp̃ualē. z simul
 cū h̃ n̄ p̃nt ecclie ieiunia obſuari: n̄ obliga
 tur hō ad ieiunādū: qz nō vñ fuisse itēto ec
 cleſie statuētis ieiunia: vt p̃ h̃ ip̃ediret alias
 pias z magis necessarias cās. vñ tñ i talibus
 r̄currēdū eē ad sup̃ioris dispēsatiōez: nisi for
 te vbi ē ita cōsuetū: qz ex h̃ ip̃so q̃ plati disti
 mulāt vidēt̃ annuē. **¶** Ad q̃rtū dicēdū q̃
 pauperes q̃ p̃nt sufficiēter h̃re qd̃ eis suffici
 at ad vnā comestionē n̄ excusāt̃ prop̃ paup
 tatē a ieiunijs ecclie: a q̃b⁹ tñ excusari vñ
 vñ illi q̃ frustati elemofynas medicāt̃ q̃ nō
 p̃nt simul h̃re qd̃ eis ad victū sufficiat. **¶** Ad
 gntū dicēdū q̃ illud v̄bū dñi tripliciē potest
 exponi. **¶** Uno⁹ fm̃ Criso. g̃ dic̃ q̃ discipuli q̃
 filij sp̃s̃i dicūt̃ ad h̃ ibecilli⁹ dispositi erant:
 vñ vestimēto vesti cōparāt̃. z iō i p̃ntia corpa
 li xp̃i erāt magis fouēdi i qd̃a dulcedie q̃ in
 austeritate ieiunij excendi. z fm̃ h̃ magis
 conuenit vt cū ip̃erfectis z nouitis i ieiunijs
 dispensēt̃: q̃ cū antiquoz̃ et p̃fectis vt p̃ in
 glo. sup̃ illud ps̃. Sic ablactat⁹ sup̃ m̃re sua.
¶ Alio⁹ pōt dici fm̃ Jero. q̃ dñs ibi loq̃t̃ de
 ieiunio veter̃ obſuātiar. vñ p̃ h̃ significat dñs
 q̃ apli nō erāt in veterib⁹ obſeruātis veti
 nēdi q̃s oportebat gr̃e nouitate p̃fūdi. 3. mō
 fm̃ Aug. qui distinguit duplex ieiunium:
 q̃z vnū p̃tinet ad hūilitatē tribulatōis. et h̃
 hoc mō nō cōpetit viris p̃fectis qui dicunt̃
 filij sp̃s̃i. **¶** Unde vbi Lucas dic̃: n̄ p̃nt filij
 sponſi ieiunare: dic̃ Math. q̃ nō lugeāt̃ fi
 ly sponſi. **¶** Aliud at̃ qd̃ p̃tinet ad gaudiū mē
 tis in sp̃ualia suspense. et tale ieiunium con
 uenit perfectis.

Ad quintuz sic proce
 ditur. **¶** Vidēt̃ q̃ icōueniēter deſinēt̃ tpa
 ieiunij ecclie. **¶** Xps̃. n. legis̃ Math. 3. statiz
 p̃ baptismū ieiuniū ichoasse. s̃ nos xp̃m imi
 tare debem⁹ fm̃ illud .i. ad Cor. 4. **¶** Imita
 tores mei estote sic et ego xp̃i. g̃ et nos debe
 mus ieiuniū pagē statim p̃ epiphaniā in qua

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

baptism^o xpi celebrat. ¶ Cerimonialia veteris legis nō licet i noua lege obseruare. s; ieiunia in qbusdā determinatis mētib; p tinēt ad solēnitates veteri legi. or. n. Zach. 8. Ieiuniū quarti et ieiuniū qnti et ieiunium septimi et ieiuniū decimi erit domui iude in gaudiū et leticiā et in solēnitates pclaras. g ieiuniū specialiu mēsiū que dicūt qtuor tē por i ecclia icōueniēt obſeruat. ¶ Scōz Angl. in li^o de sensu euāgelistar: sicut ē ieiuniū afflictōis: ita ē ieiuniū exultatōis. sed maxime exultatio spūalis iminet fidelibus ex xpi resurrectōe. g in tpe qnāgesime i quo ecclia solēnitat ppter dñicā resurrectōem i dieb^o dñicalib^o i quib^o in memoria resurrectio nis agit: debēt aliqua ieiunia idici. ¶ Scōz ē cōis ecclie cōsuetudo. ¶ R^o dō q sicut s di cti ē: ieiuniū ad duo ordinat. s. ad delectōem culpe et eleuatōem mētis i superna. et ideo illis tpiibus spālē fuerūt ieiunia indicēda i q bus oportebat hoies a pctō purgari et mētē fidelū eleuari in deū p deuotōem: que gde pcpue ininēt ante pascale solēnitatē: in q et culpe p baptismū relaxātur et solēnitatē in vigilia pasce celebrat qñ recolit dñica sepultura. qz p baptismū cōsepelimur xpo i mortē vt or ad Ro. 6. In festo etiaz pasce oportet maxie mētē hois p deuotōem eleuari ad et nitatē glaz quā xps resurgēdo ichoauit: et iō imēdiate an solēnitatē pascale ecclia statu it eē ieiunādū. et eadē rōne in vigilijs preci puaz festiuitatū in qb^o pparari nos oportet ad festa futura deuote celebrāda. Silr etiā cōsuetudo ecclastica hēt vt in singulis qrtis ani sacri ordines cōserātur. in cui^o signū dñs qtuor milia hoīuz de septē panib^o satiauit: p quos significāt ani noui testamēti vt Jero^o dicit ibidē. ad qz susceptōez oportz p ieiuniuz pparari et eos qui ordināt et eos qui ordinā di sūt et etiā totū pplm p cui^o vtilitate ordi nātur. Vñ et legit Luc. 6. q dñs an discipu loz electōem exiuit in mōtē orare. qd expo nēs Amb^o dicit. Quid te facē uenit cum vis aliqd officii pietatis adorari: qñ xps missi rus aplos p̄s orauit. Ratio at nūeri qrtū ad qdragesimale ieiuniū ē triplex fm Regl p qdē qz vt decalogi p libros qtuor sci euā gely iplet. denari^o at quat ducē: in qdrage nariū surgit. Vel qz i b mortali corpe ex qtu or elemētis subsistit. p cuius volūtate pre ceptis dñicis dīm^o q p decaloguz sunt acce

pta. vñ dignū ē vt eadē carnē qterdecies af gliam. Vel qz ita offerre cōtēdim^o deo dci mas diez. Vñ. n. p trecētos et sexaginta dies ānus ducit. nos at p triginta sex dies aff ligi mur: q sūt ieiunabiles i sex septimāis qdra gesime. qñ ani nri decias dño dam^o. Scōm Augl. addit qrtā rō. Nā creator ē trinitas p̄ et filius et spūs scūs. creature vero inuisibili debet ternari^o numer^o: diligere. n. iubemur deū ex toto corde et ex tota aia et ex tota mē te. creature vero visibili debet qternari^o p pter calidū et frigidū. humidū et siccū. sic g p denariū significat oēs res. q si ducat p qter nariū qd cōpetit corpori p qd admistratio gerit qdragesimū numer^o cōficit. singula vō ieiunia qtuor: tpm trib^o dieb^o cōtinēt ppter numer^o mēsiū q cōpetit cullibz tpi: vt ppter numer^o sacroz ordinū q i bis tpi^o cōserūtur. ¶ Ad pmū g dō q xps baptismō nō idignit ppter seipm: s; vt nob baptismū cōmēdaret et iō sibi nō cōpetebat vt an baptismū suū ie iunaret: s; post baptismū vt nos iunaret ad ieiunādū an nrm baptismū. ¶ Ad scūdū dō q ecclia n seruat ieiunia qtuor tpm nec oino eisdē tpi^o qbus iudei: nec etiā ppter cās easdē. Illi. n. ieiunabāt i iulio q ē qrtus mēsis ab apli quē pmū habēt: qz tūc Moy ses descēdēs de mōte synai tabulas legis cō fregit. et iuxta Jheremiā muri pmū se rupti ciuitatē. In qnto at mēse q apud nos voca tur august^o cū ppter explozatores seditio es set orta i pplō: iussi sūt i mōtē nō ascēdere. et in b mēse a Nabuchodonosor ex post et a Tiro tēplū hierosolymis ē incēsus. i septio vō q appellat october Sodolias occisus ē: et relige ppli dissipate. In decimo ho men se q apd nos ianuari^o or: ppli cū Ezechiele i captiuitate posit^o audiuit tēplū eē subuer sū. ¶ Ad tertū dō q ieiuniū exultatōis ex iūctū spūs sci pcedit. q ē spūs libtatē. et iō b ieiuniū sub pcepto cadē nōz. Ieiunia g q pcepto ecclie iūctū sūt magl ieiunia aff li ctōis q nō cōueniūt i dieb^o leticie: ppe quod nō est ieiuniū ab ecclia iūctū i toto pasca li tpe: nec etiā i dieb^o dñicis: i qb^o si qz ieiunaret s; cōsuetudinē ppli xpiani: q vt Aug^o di cit ē p lege habēda. vt etiā ex aliq errore. sic Manichei ieiunāt qñ necessariū tale ieiuni um arbitratēs: nō esset a peccato imunis q̄uis ipm ieiuniū fm se cōsideratū oi tpe sic laudabile. scōm q Jero^o dicit ad Lucinuz

Quinā omni tpe ieiunare possemus.

Ad sextum sic proce

dit. **V**idel qd nō regraf ad ieiuniū qd hō tñi
semel comedat. Ieiuniū. n. ut dictū ē: ē act^o
virtutis abstinentie: qd qdē nō min^o sibi obf-
uat debitā q̄titarē cibi q̄t̄ omeſtionis nume-
rū. nō aut taxat ieiunātib^o q̄titas cibi. q̄ nec
numer^o comestiois taxari dō. ¶ **S**ic hō
nutrit cibo ita et potu: vñ et pot^o ieiuniū sol-
uit. pp̄t qd nō possum^o p^o potū eucharisti-
am accipe. s; n̄ ē pb̄t iū qn pluries bibam^o
diuersis horis diei. q̄ et nō dō eē pb̄bitū ieiū-
nātibus qn pluries comedat. ¶ **E**lectua-
ria qdā cibi sūt: q̄ tñ a multis in dieb^o ieiū-
ny p^o comestiois sumūt. q̄ vnitas comestiois
nō ē de rōne ieiuny. ¶ **S**i dō iū ē cois con-
suetudo ppli xp̄iani. ¶ **R**ō dō qd ieiunium
ab ecclia instituit ad ōcupiscentiam refrenā-
dam: ita tñ qd natura saluet. ad h̄ aut sufficiē
videt vnica comestio: p̄ quā hō pōt et nature
satisfacere. et tñ ōcupiscentie aliqd detrahit
diminuendo comestionum vices. et iō ecclie
moderatiōe statūtū ē ut semel i die a ieiunā-
tib^o comedat. ¶ **A**d p̄mū qd dō qd q̄titas ci-
bi nō potuit eadē oib^o taxari pp̄t diuersas
corpoy ōplexiones. ex q̄bus d̄igit qd vnus
maiori alter minori cibo idiget. s; ut plimū
oēs p̄t nature satisfacere p̄ vnica comestio-
nem. ¶ **A**d secūdū dicēdū qd duplex ē ieiū-
niū. Vñ qdē nature qd requirit ad eucha-
ristie s̄ptionem. et h̄ soluit p̄ quēlibet potus
etiam aque p^o que etiā nō licet eucharistiaz
sumē. ¶ **S**i dō aliud ieiuniū ecclie qd dō ieiū-
niū ieiunāt. et istd nō soluit nisi p̄ ea q̄ ecclie
sūt iudicare itendit istituēdo ieiuniū. n̄ aut
itēdit ecclia inēdicere abstinentiā pot^o qd ma-
gis suis ad alatiōez corpis et digestioez cibo-
rū assūptoy q̄ ad nutritionē. s; aliq̄ mō nu-
triat. et iō s; pluries ieiunātib^o bibere. si at qd
imoderate potu utat. pōt peccare et meritū
ieiuny pdere. sicut etiā si imoderate cibuz in
vna comestioe assumat. ¶ **A**d tertū dicēdū
qd electuaria etiā si aliq̄ mō nutriat: non tñ
p̄ncipalit̄ assumūt ad nutrimentū. sed ad di-
gestionē ciboy. vñ nō soluit ieiuniū sic nec
ahay medicinay assumptio nisi forte aliq̄ i
fraudē electuaria i magna q̄titate assumat
per modum cibi.

Ad septimū sic pro

cedit. **V**idel qd hora nona nō oueniet taze
tur ad comedēdū his qd ieiunāt. **S**tatus. n.
noui testamēti ē p̄fectior q̄ stat^o veteri testa-
mēti. s; i veteri testamēto ieiunabant vsq; ad
vespam: d̄. n. Leuit. 23. **S**abbatū ē: affliget
aias vrās. et p^o ea sequit̄. a vespe vsq; ad ves-
pam celebrabitis sabbata v̄ra. q̄ multomag
in nouo testamento ieiuniū debz indici vsq;
ad vespam. ¶ **S**. Ieiuniū ab ecclia institutū
oibus imponit. s; nō oēs p̄t deſtinate co-
gnoscere horā nonā. q̄ videt qd taxatio hore
none nō debeat cadere sub statuto ieiuny.
¶ **S**. Ieiuniū ē act^o vtutis abstinentie ut s̄
dictū ē. s; vtus moralis nō eodē mō accipit
mediū qd ad oēs: qd qd ē multū vni: ē parū
alteri vt d̄ in 2° et̄bicoz. q̄ nō debet ieiunā-
tib^o taxari hora nona. ¶ **S**33 ē qd ocalium
Calcedonense die. i q̄dragesima nullatenus
credē di sūt ieiunare: qd ante māducauerit q̄
vesp̄tinū celebret officii: qd q̄dragesimali
tpe p^o nonā d̄. q̄ vsq; ad nonā ē ieiunādū.
¶ **R**ō dicēdū qd sicut d̄cm̄ ē. ieiuniū ordia-
tur ad ōletionē et cohibitiōez culpe. vñ ōz
aliqd addat supra cōez ōsuetudinē: ita tñ qd
p̄ h̄ nō multū nā grauet. **E**st aut debita et
cois cōsuetudo comedēdi homib^o circa ho-
rā sextam. tū ga iā videt eē cōpleta digestio
nocturno tpe nālī calore itius renocato pro-
pter frigus noctis circūstās et diffusio hūorū
p̄ mēbra coopante ad h̄ calore diei vsq; ad
sūmū solis ascēlū. tū etiā ga tūc p̄cipue natu-
ra corpis hūani indiget iuuari s̄ extiorē aerū
calore: ne hūozes intus adurāt. et iō ut ieiū-
nans aliq̄ afflictiōē sentiat. p̄ culpe satisf-
factione: oueniēs hora comedēdi taxat iei-
unātibus circa horā nonā. **C**ouenit etiam
ista hora mysterio passiōis xp̄i: que ōpleta
fuit hora nona quando inclinato capite tra-
didit spiritū. **I**eiunātes. n. dum suaz carnē
affligunt passioni xp̄i conformant: scdm̄ il-
lud ad Gal. 5. **Q**ui aut xp̄i sunt: carnē suaz
crucifixerūt cū vitys et cōcupiscentys. ¶ **A**d
p̄mū qd dicēdū qd status veteris testamēti
opaf nocti. stat^o vero noui testamēti diei: s;
illud ad Ro. 13. **N**ox p̄cessit: dies at̄ appro-
piquauit. et iō i veteri testamento ieiunabāt
vsq; ad noctē: nō at̄ in nouo testamento.
Ad secūdū dō qd ad ieiuniū requirit̄ hora d̄
f̄minatā nō fm̄ subtilē examinationē: s; fm̄
grossam estimationē. **S**ufficit. n. qd sit circa
horā nonā. et h̄ d̄ facili glibet cognoscē pōt

Ad tertium dicendum quod modicum augmentum vel est
am modicus defectus non multum potest nocere
non est autem magnum tempus spatium quod est ab hora sex-
ta in qua coeter boies comedere consueverunt usque
ad horam nonam quam ieiunantibus determinat. et ideo ta-
lis taxatio temporis non multum potest alicui nocere cuius
cumque conditionis existat: nisi forte propter infirmita-
tem vel etatem aut aliquid huiusmodi. In eis i magnam
grauamen cederet: eorum cum eis i ieiunio dispen-
sandum: vel ut aliquantulum proueneret horam.

Ad octauum sic pro-

cedit. **V**ideat quod inconuenienter ieiunantibus in-
dicat abstinentia a carnibus et ouis et lactici-
nis. **D**icitur est quod ieiunium est institutum ad concu-
piscas carnis refrenandas. sed magis concupiscas pro-
uocat potus vini quam estus carnis. **I**n illud pro-
uer. 20. **L**uxuriosa res est vinum. et ad Eph. 5.
Nolite inebriari vino in quo est luxuria. cum
ergo non interdicitur ieiunantibus potus vini: ut
quod non debeat interdici estus carnis. **I**n illis
piscis ita delectabilis comeditur sicut quedam
animalium carnes. sed concupiscas est appetitus delecta-
bilis ut sunt hitus est. ergo in ieiunio quod est institutum
ad concupiscam refrenandam sicut non interdicitur
estus piscium: ita non debet interdici estus carni-
um. **I**n quibusdam ieiuniorum diebus alii
qui ouis et caseo utuntur. a pari ratione in ieiu-
nio quadragesimali talibus homo uti potest. **S**ed
est consuetudo fidelium. **R**espondeo quod sicut de
cetero ieiunium ab ecclesia est institutum ad refrenan-
das concupiscas carnis que quidem sunt delectabili-
um secundum tactum que consistunt in cibis et ueneris
et ideo illos cibos ecclesia ieiunantibus interdixit
quod et in comedendo maxime habent delectationem
et iterum maxime hominem ad ueneria prouocant
huiusmodi autem sunt carnes animalium in terra nascen-
tium et respirantium et que ex eis procedunt: sicut lacti-
cinia et gressibilibus: et oua ex auibus: quod non habet
modi magis conformatur humano corpori: propter de-
lectant et magis conferunt ad humani corporis nutri-
mentum. et sic ex eorum comestione propter superfluit ut
vertatur in materia seminis cuius multiplicatio est
maximum incitamentum luxurie. et ideo ab his cibis
propter ieiunantibus ecclesia statuit esse abstinentiam
Ad primum ergo dicendum quod ad actum generationis
tria concurrunt. scilicet calor spiritus et humor. **A**d calorem
quidem maxime cooperat vinum et alia calefacientia
corporum. **A**d spiritum autem videtur cooperari inflatua
sed ad humorem maxime cooperat usus carnis
ex quibus multum de alimentum generatur. alteratur

aut caloris et multiplicatio spirituum cito tran-
sit: sed suba humoris diu manet. et ideo magis inter-
dicitur ieiunantibus usus carnis quam vini uel le-
guminum que sunt inflatua. **A**d secundum uero
quod ecclesia ieiunium instituens interdixit ad id quod
communi accidit: estus autem carnis est magis de-
lectabilis coeter quam estus piscium: quoniam in quibusdam
aliis se habet et ideo ecclesia magis ieiunantibus pro-
hibuit estus carnis quam estus piscium. **A**d ter-
tium dicendum quod oua et lacticia ieiunantibus in-
dicitur in quantum sunt ex animalibus exorta carnes ha-
berentibus: unde principalius interdicitur quam oua uel
lacticia. **S**ilicet etiam in alia ieiunia sollenni
est quadragesimale ieiunium: tunc quia obseruat ad
imitationem christi: tunc etiam quia pro ipsius disponimur
ad redemptionis nostre mysteria deuote celebra-
da. et ideo in quolibet ieiunio interdicitur ei car-
nis. **I**n ieiunio autem quadragesimali interdicitur
ulterius etiam oua et lacticia circa quorum absti-
nentiam in aliis ieiuniis diuine consuetudines exi-
stunt apud diuersos: que quoscumque obseruare debent
more eorum in eis conuersari. **U**nus Iero. dicit de iei-
uniis loquens. **U**naqueque prouincia abudet in
suo sensu. et precepta maiorum leges apostolicas
arbitretur.

Quoniam **E**inde **o**side
randum est de gula. **E**t circa hoc
queruntur sex. primum utrum gula
sit peccatum. 2. utrum sit peccatum
mortale. 3. utrum sit maximum
peccatum. 4. de speciebus eius. 5. utrum sit vitium ca-
pitale. 6. de filiabus eius.

Ad primum sic proce-
ditur. **V**ideat quod gula non sit peccatum. **D**icitur enim dominus
Matth. 15. **N**on intrat in os non coingnat hominem
sed gula est circa cibos que intrat in hominem. cum ergo
ostenditur coingnat hominem: videtur quod gula non sit
peccatum. **R**espondeo. **N**ullus peccat in eo quod vitare non potest
sed gula consistit in imoderantia cibi quam non potest
homo vitare. **D**icitur enim. **S**eg. 30. moral. **Q**uia per se
voluptas necessitati miscetur: quod necessitas petat:
et quod voluptas suppetat ingratur. **E**t Aug. dicit in
io. confes. **Q**uis est dominus que aliquantulum extra me-
tas necessitatis cibum non sumit. ergo gula non est peccatum.
Respondeo. **I**n quolibet genere peccati primum mortis
est peccatum. sed primum mortis sumendi cibum non est pec-
catum: alioquin fames et sitis essent peccata. ergo gula
non est peccatum. **S**ed 3. est quod **S**eg. 20. moral.
dicit quod ad conflictum spiritualis agonis non assurgit

si nō prius intra nosmetipsos hostis positus
gule videlz appetit' edornat. s3 interior hostis
hois ē pctm. g gula ē peccatū. ¶ **R**o dicēdū
q gula nō noiat quelibz appetitū edēdi z bi
bendi s3 iordinatū. Dicif aut appetitus iordi
natus ex eo q recedit ab ordine rōnis i q bo
nū vtut' moralis cōsistit. ex B aut dī aliqd esse
peccatū q vtuti cōtra: vnde manifestum ē q
gula ē peccatū. ¶ **A**d primū g dicēdū q id
qd intrat in ho' em p modū cibi: fm suaz sub
stantiā z naturā nō coingnat hoiem spūaliē
s3 iudei s3 qd dñs loq' z manichei opinabāf
q aliqui cibi imūdos facerent: nō prop' figu
rā sed prop' ppriam naturā. inordinata autē
ciboz cōcupia spūaliter hoiem coingnat.
¶ **A**d secūdū dicēdū q sicut dictū ē: vitium
gule nō cōsistit in suba cibi: s3 in cōcupia nō
regulata rōne. z iō si aliqs excedat in quanti
tate cibi nō prop' cōcupiam cibi s3 estimās id
sibi necessariū ē: nō p̄tinet B ad gulam: sed
ad aliquā ipitiam. sed B solū p̄tinet ad gulā
q aliqs ppter cōcupiam cibi delectabil' sciēf
excedat mensurā i edendo. ¶ **A**d tertiu dicē
dū q duplex ē appetitus. vnus quidē nālis
q p̄tinz ad vires aie vegetabilis i qb' nō p̄t
esse vtus z vitii: eo q nō p̄t subyci rationi.
vñ z vis appetitiua diuiditur s3 retētiua dige
stiuā et expulsiuā. et ad talē appetitū p̄tinet
esuries et sitis. Est aut et aliū appetitus sen
sitiuus in cui' cōcupia vitii gule cōsistit. vnde
pmus motus gule ipoztat iordinatiōē i ap
petitu sensitiuo qui non est sine peccato.

Ad secunduz sic pro

cedit. Videt q gula nō sit pctm mortale. Dē
n. peccatū mortale cōtra alicui p̄cepto deca
logi. qd de gula nō videt. g gula non ē pctm
mortale. ¶ **S**. Dē peccatū mortale cōtra ca
ritati ut ex s̄ dictis p̄. sed gula nō opponitur
caritati: neqz cōtra ad dilectionem dei: neqz
cōtra ad dilectionē proximi. g gula nō ē pctm
mortale. ¶ **S**. Aug' dīc in sermone de purga
torio. Quotiēs aliqs i cibo aut potu pl' acci
pit cōtra necesse ē. ad minuta pctā p̄tinef noue
rit. s3 hoc p̄tinz ad gulā. g gula oputat inf' mi
nuta. i. inf' vāialia pctā. ¶ **S**. 33 ē qd Breg' di
cit i 30. moral. Domināte gule vitio oē quod
hoies fortiter egerūt pdūt. et dū venter nō re
stringit siml cūcte vtutes obruūf. s3 vt' non
tollitur nisi p pctm mortale. g gula ē peccatuz
mortale. ¶ **R**o dicēdū q sicut dictū ē: vitius

gule proprie cōsistit i cōcupia iordinata. ordo
aut rōnis cōcupiam ordinantis dupliciē tol
li p̄t. Vno cōtra ad ea que sūt ad fines put
f. nō sūt ita cōmēsurata ut sint proportionata
fini. Alio cōtra ad ipsū finem prout. f. cōcupia
hoiez auertit a fine debito. Si g inordinatō
cōcupie accipiat i gula fm auersionem a fine
ultimo. sic gula erit peccatū mortale. qd qui
dē cōtingit qn delectationi gule inheret hō
tanqz fini. pp̄t quē deū cōtēnit. patris. f. s̄ p̄e
cepta dei agere ut delectatōes h' mōi afficēf
¶ Si vō i vitio gule intelligat iordinatō cōcupie
fm ea q sūt ad finē: utpote qa nimis cōcu
piscit delectationes ciboz: nō tñ ita q ppter
B faceret aliqd s̄ legē dei: ē pctm veniale.

Ad pmū g dō q vitii gule h3 q sit peccatum
mortale inq̄tuz auertit a fine ultimo. z fm B
p quādā reductionē opponit p̄cepto d̄ san
ctificatione sabbati: i q p̄cipit ges i fine vltio:
nō. n. oia pctā mortalia directe cōtra p̄ceptū
decalogi: s3 solū illa q iusticiā cōrīnēt. qua p̄
cepta decalogi p̄tinet spūaliē ad iusticiam z p
tes eius ut s̄ h̄itū ē. ¶ **A**d secūdū dicēdū
q inq̄tuz auertit a fine ultimo cōtra gula
dilectioni dei q ē sup oia sicut finis vltimus
diligēdus. z fm B solū gula ē peccatū morta
le. ¶ **A**d tertiu dicēdū q illud verbuz Aug'.
intelligit de gula inq̄tum ipoztat inordina
tionē cōcupiscentie solū circa ea q sūt ad finē
¶ **A**d quartū dicēdū q gula dicif virtutes
auferre nō taz. pp̄t se cōtra etiā pp̄t vitia q ex ea
oriūtur. Dicif. n. Breg' in pastoral. Dū v̄ter
in i glutinez tendit: vtutes anime p luxuriam
destruuntur.

Ad tertium sic proce

dit. Videtur q gula sit maximū peccatoruz.
Magnitudo. n. pcti ex magnitudine pene cō
siderat. s3 pctm gule ē grauissime punitū. Dic
n. Criso'. Adam incontinētia vētris expulit
a paradiso. Diluuiū qd fuit tpe Noe ipsa fecit:
fm illud Eccl. i. 6. Hec fuit iniquitas fororis
tue Sodome saturitas panis z vini. g pctm
gule ē maximū peccatoruz. ¶ **S**. Causa i. q̄libet
gnē ē potior. s3 gula videt eē cā alioz pctōzū
qa sup illud ps. Qui p̄cussit egyptū cuz p̄mo
genitis eoz: dic glo. Luxuria cōcupia supbia
sunt ea q venter generat. g gula ē gūissimuz
pctōzū. ¶ **S**. Post deū homo d3 seipsuz ma
xime diligē ut s̄ h̄itū ē. s3 p vitiaz gule hō in
fert sibi p̄ nocumētum. Dicitur. n. Eccl. 37.

Propter crapulam multi obierunt. **G** gula est maximum peccatorum ad minus propter peccata que sunt deum. **S**ed et vitia carnalia inter que computatur gula secundum Gregorium sunt minoris culpe. **R**ed dicendum quod gravitas alicuius peccati potest tripliciter considerari. primum quod est principaliter secundum materiam in qua peccatur. et secundum peccata que sunt circa res divinas sunt maxima. unde secundum vitium gulae non est maximum. est enim circa ea que ad sustentationem corporis spectant. et autem ex parte peccatis. et secundum peccatum gulae magis alienatur quod aggravatur. tunc propter necessitatem sumptuosorum ciborum. tunc etiam propter difficultatem discernendi et moderandi id quod in talibus convenit. et per modo ex parte effectus consequentis. et secundum vitium gulae habet quadam magnitudinem in quantum ex ea occasio nascitur diversarum peccatorum. **A**d primum ergo dicendum quod ille pene referunt magis ad vitia que sunt secuta ex gula vel ad gule radicem quam ad ipsam gulam. Nam primum homo expulsus est de paradiso propter superbiam ex qua processit ad actum gulae. vilium autem et pena sodomorum sunt inducta propter peccata luxurie procedentia ex gula occasionata. **A**d secundum dicendum quod ratio illa procedit ex precepto quod ex gula oriuntur. non autem oportet quod ea sit potior nisi in causis per se: gula autem non est causa illorum vitiorum per se sed quod per accidens et per occasionem. **A**d tertium dicendum quod gulosus non intendit suo corpori nocumendum inferre: sed in cibo delectari. Si autem nocumendum corporis sequitur habet per accidens. unde habet non directe pertinet ad gravitatem gulae: cuius culpa tamen aggravatur si quis corporale detrimentum incurrat propter immoderatam cibi sumptionem.

Ad quartum sic procedit. **V**ides quod inconuenienter species gulae distinguuntur a Gregorio. qui 30. moralium dicit. Quinque modis nos gula vitium temptat. Aliquid namque indigentia tempore puenit: aliqui lautiores cibos querit: alii quod sumenda sunt preparari accurati appetit aliqui in ipsa quantitate sumendi mensuram refectiois excedit. aliqui ipso estu imensum desiderium aliis peccat. **E**t continetur in vitio. **P**repropere laute nimis ardentur studiose. **P**redicta enim diuersificantur secundum diuersas circumstantias. scilicet circumstantie cum sint accidentia actuum non diuersificantur specie. ergo secundum predicta non diuersificantur species gulae. **S**ic tempus est quadam circumstantia. ita et locus. si ergo habet tempus una species gulae accipitur. videtur quod pari ratione secundum locum et alias circumstantias. **S**icut temptantia obseruat debitas circumstantias ita etiam et alie virtutes morales. scilicet in vitio quod

opponuntur alijs virtutibus moralibus non distinguuntur species secundum diuersas circumstantias. ergo nec in gula. **S**ed et verbum Gregorii inductum. **P**ropter quod sicut dictum est: gula importat inordinatam occupationem piscetiam edendi. **I**n esu autem duo considerantur. scilicet ipse cibus qui comeditur. et eius comestio. **P**otest ergo inordinatio occupationis attendi dupliciter. **U**no quod de modo quantum ad ipsum cibum qui sumitur. et sic quantum ad substantiam vel speciem cibi que sit aliquis cibus lautus. id est preciosus. quantum ad qualitatem que sit cibus nimis accurrate preparatus. id est studiose. quantum autem ad quantitatem excedit nimis in edendo. **A**lio vero modo attenditur inordinatio occupationis quantum ad ipsam sumptionem cibi: vel quia puenit debitum tempus comedendi quod est prope: vel quia non seruatur modum debitum in edendo quod est ardens. **I**tem vero comprehenditur primum et secundum sub uno dicens quod gulosus excedit in cibo secundum quod quantum quod et quod. **A**d primum ergo dicendum quod corruptio diuersarum circumstantiarum facit diuersas species gulae propter diuersa motiua ex quibus moralium species diuersificantur. **I**n eo enim quod querit lautos cibos exercitatur concupiscentia ex ipsa specie cibi. id est eo vero quod preoccupat tempus deordinat concupiscentia propter impatientiam more. **E**t idem patet in alijs. **A**d secundum vero quod in loco et in alijs circumstantiis non inuenitur aliud differens motiuum pertinentis ad usum cibi quod faciat aliquam speciem gulae. **A**d tertium vero quod in quibuslibet alijs vitijs diuersae circumstantie habent diuersa motiua. oportet accipi diuersas species vitiorum secundum diuersas circumstantias: sed hoc non contingit in omnibus ut dictum est.

Ad quintum sic procedit. **V**ides quod gula non sit vitium capitale. **V**itia enim capitalia dicuntur ex quibus alia oriuntur. **S**ed ratio non est finalis. scilicet cibus circa quem est gula non habet rationem finis: sed non propter se que sit propter corporis nutritionem. ergo gula non est vitium capitale. **S**ed vitium capitale aliqui principaliter habent videtur in ratione peccati. scilicet habet non oportet gulae: quia videtur esse secundum suum genus minimum peccatorum ut patet quia propter aliquam pinquat ad id quod est secundum naturam. ergo gula non videtur esse vitium capitale. **P**er peccatum contingit ex hoc quod aliquis recedit a bono honesto propter aliquod vitium primum vite: vel delectabile sensui. sed circa bona que habent rationem utilitatis ponitur unum tantum vitium capitale. scilicet auaricia. ergo et circa delectationes videtur esse ponendum unum tantum vitium capitale. ponitur autem luxuria que est maius vitium quam gula. et circa maiora res delectationes. ergo gula non est vitium capitale.

lz vitiosu sit vomit' p' supflua comestione:
tn vitiosu e q' aliqs huic necitati se subdat
p imoderatiā cibi vl potus: pot' tn absq' cul
pa vomit' pcurari ex consilio medicine i re
mediū alicuius languoris. ¶ Ad tertiu dō
q' scurrilitas pcedit qdē ex actu gule: nō at
ex actu luxurie: s; ei' volūate. z iō ad vtrūq;
vitiū pōt pertinere.

Deinde cōside

Qrādū est de sobrietate z vi
tio opposito .s. ebrietate.
Et circa sobrietatē querū
tur q̄tuor. ¶ 1° que sit matia
sobrietatis. 2° vtrū sit spālis virtus. 3° vtrū
vsus vini sit licit'. 4° quib' p̄cipue compe
tat sobrietas.

Ad primum sic pro

cedit. ¶ Videt' q' materia sobrietatis non sit
potus. ¶ n. ad R. o. 12°. Nō plus sapere q̄
oz sapere. s; sapere p̄tinet ad sobrietatē. q̄ sobrie
tas est circa sapiam z nō solū circa potum.

¶ 1°. Sap. 8° dī de dei sapia: q' sobrietatez
z prudētia docet. iusticia z v̄tutē: vbi sobrie
tatē ponit p̄tpantia. s; tpantia nō solū ē cir
ca pot'. s; etiā circa cibos z venerea. q̄ sobrie
tas nō ē solū circa pot'.

¶ 2°. Nomē sobrie
tatis a mēsurā sūp̄rū eē v̄t. s; i oib' ā ad nos
p̄tinēt debem' mēsurā seruare: vt dī ad Ti
tū 2°. Sobrie z iuste z pie viuam' i B secto.
vbi dīc' glo. sobrie in nob. z. i. ad Thimo. 2°.

dī. Mulieres i hitu ornato. cū v̄cūdia z so
brietate ornātes se. z sic v̄t sobrietas eē non
solū i interiorib'. s; etiā i his q̄ p̄tinēt ad extē
ozē hitū. nō q̄ p̄p̄ria matia sobrietat' ē pot'.

¶ 3°. s; ē qd' dī Eccl. 31°. Equa vita hoib' vi
nū in sobrietate potatū. ¶ 4° dō q' virtutes
que ab aliqua gnālī conditōe v̄tutis nomi
nant: illā materiā sibi spālī vendicant i qua
difficilimū z optimū ē conditōem ei' obser
uare: sic fortitudo picula mori: z tpantia de
lectatōes tact'. Nomē at sobrietatis sumit'
a mēsurā: dī. n. aliqs sobri' q̄si bria .i. mēsu
ram seruans. z iō illā materiā spālīter sibi so
brietas ascribit in qua maxime laudabile ē
mēsurā seruare. huiusmōi autē ē potus iebri
are valēs: qz ei' vsus mēsurat' multū ofert.
z modic' excessus ml'tū ledit: qz ipedit vsuz
rōnis magis etiā q̄ excessus cibi. ¶ Vñ Eccl
31°. Sanitas ē aīe z corpis sobri' pot'. Cūnū

multū potatū irritatōem z irā z ruinas mul
tas facit. z iō spālīter sobrietas attendit' circa
potū: nō quēcūq; s; eū q' sua fumositate na
tus ē caput turbare: sic vinū z oē qd' iebria
re pōt. Cōiter at sumēdo nomē sobrietatis
pōt in q̄cūq; matia dici: sic z s' dicitur est de
fortitudine z tpantia. ¶ Ad p̄mū g' dicendū
q' sic vinū matiale inebriat corpālī: ita etiā
metaphorice cōsideratio sapie dicit' pot' ine
briās ppter B q' sua delectatōe aiuz allicit
fm illud ps. Calix meus iebriās q̄ p̄clarus
ē. z ideo circa contemplatōem sapie p̄ flitu
vinē quādā sobrietas dī. ¶ Ad secūdū vi
cēduz q' oīa que ad tpantia p̄p̄rie p̄tinēt ne
cessaria sūt p̄nti vite. z iō in oib' necessariū
ē adhibē mēsurā: qd' p̄tinet ad officiū sobrie
tatis p̄p̄ qd' noīe sobrietat' tpantia signifi
cat: s; modic' excessus i potu plus nocet q̄
in alijs. z iō sobrietas spālīter est circa potū.

¶ Ad tertiu dō q' q̄uis mēsurā in oib' re
graf: nō tn sobrietas p̄p̄rie i oibus dī: sed i
quib' mēsurā ē maxime necessaria.

Ad secunduz sic pro

cedit. ¶ Vñ q' sobrietas nō sit p se quedā speci
alis virtus. Abstinētia. n. attendit' z circa ci
bos z circa pot'. s; circa cibos nō ē spālīter
aliq' spālīs virtus. q̄ nec sobrietas q̄ est circa
potus ē aliq' spālīs virt'. ¶ 1°. Abstinētia et
gula sūt circa delectatōes tact' inq̄tū sēsus
est alimēti. s; cib' z pot' simul cedūt i alimē
tū. s; n. indiget aīal nutriri humido z sicco.
q̄ sobrietas que ē circa potū nō est spālīs vir
tus. ¶ 2°. Sic i his q̄ ad nutritōez p̄tinēt di
stinguūt cib' a potu: ita etiā distinguūt di
uersa genera cibozū z diuersa genera potuū. si
q̄ sobrietas eēt p se quedā specialis virt': vi
det' q' circa qualibet differētiā potus vl' ci
bi sit quedā spālīs v̄t': qd' ē icōueniēs. nō g'
v̄t' q' sobrietas sit spālīs virtus.

¶ 3°. cōtra
ē q' Macrobi' ponit sobrietatē spālem par
tē tpantie. ¶ 4° dō q' sic s' dicitū est: ad vir
tutē moralē p̄tinēt cōseruare bonuz rōnis
z ea qbus pōt impediri. z iō vbi inuenit' spe
ciale ipedimētū rōnis ibi necesse est esse spā
lē v̄tutē ad illud remouēdū. pot' at iebriās
bz spālē rōnē ipediēdi vsū rōis inq̄tū. s. per
turbat cerebrū sua fumositatē. et iō ad remo
uēdū h' ipedimētū rōnis regrit' spālīs virt' q̄
est sobrietas. ¶ Ad p̄mū g' dicendū q' cib'
et potus cōiter ipedire p̄nt bonum rationis

absorbēdo eā p̄ imoderāriam delectatōis. z
q̄tū ad hoc cōit circa cibū z potū ē abstinē
ria: s̄z pot⁹ inebriare valēs impedit sp̄ali rōe
vt dictū est. z iō requirit sp̄alē v̄tutē. ¶ Ad
secūdū dicēdum q̄ v̄tus abstinētie nō ē cir
ca cibos z pot⁹ inq̄tū sūt nutritiua. s̄z inq̄
tū impediūt rōem. z iō nō ōz sp̄alitas vir
tutis attēdat̄ fm̄ rōem nutritōis. ¶ Ad ter
tiū dō q̄ i oibus potib⁹ iebriare valentib⁹
est vna z eadē rō impediēdi rōis vsū. z sic il
la potū diuersitas p̄ accidēs se h̄z ad v̄tutē
z p̄pter h̄ac diuersitatē v̄tutes nō diuersifi
cant. Et eadē rō ē de diuersitate ciboz.

Ad tertium sic proce

dit. ¶ Videl q̄ vsus vini totalr̄ sit illicit⁹. Si
ne sapiētia. n. nō pōt aliquis eē i statu salut
is. n. Sap. 7. Neminē diligit d̄s nisi eum
q̄ cū sapia inhabitat. z in 9. Per sapias sana
ti sūt q̄cūq̄ placuerūt tibi a p̄ncipio. s̄z vsus
vini ipedit sapiam. n. Ecclesiastes 2. Co
gitanti abstrahere a vino carnē meā vt trans
ferrē aīum meū ad sapiam. ḡ pot⁹ vini ē vni
uersalr̄ illicit⁹. ¶ S. Ap̄ls dic̄ ad Ro. 14.
Bonū ē n̄ māducare carnē z nō bibē vinuz
neq̄ i q̄s fr̄ tuus offēdit̄ aut scādaliq̄at̄ aut in
firmat̄. s̄z cessare a bono v̄tutē ē v̄tiosū. z fili
ter fr̄ibus scādaliū ponē. ḡ vti vino ē illicitū.

¶ S. Jero⁹ dic̄ q̄ vinū cū carnib⁹ post di
luniū ē dedicatū. x̄ps at̄ venit i fine sc̄loz z
extremitatē retraxit ad p̄ncipiū ḡ tpe xp̄ia
ne legis v̄t ē illicitū vti vino. ¶ Sed 3 ē qd̄
ap̄ls dic̄. i. ad Thimo. 5. Noli adhuc aquaz
bibere: s̄z modico vino v̄tē p̄pter stomachū
tuū z infirmitates fr̄q̄ntes. z Eccl 31. d̄f. Ex
ultatio aīe z cordis vinū moderate potatū.

¶ Q̄ dicēdū q̄ nullus cib⁹ v̄l pot⁹ fm̄ se cō
siderat⁹ est illicit⁹: fm̄ sn̄iam d̄ni dicēt̄ Ma
th. 15. Nō qd̄ intrat i os coīgnat̄ boīem. z
iō bibere vinū fm̄ se loq̄ndo nō est illicitū
pōt tñ reddi illicitū per accidēs: q̄nq̄ qd̄em
ex d̄ditōe bibētis q̄ a vino de facili ledit̄: v̄l
qui ex sp̄ali voto obligat̄ ad vinū nō biben
dū. q̄nq̄ aut̄ ex mō bibēdi: q̄z. s̄. mēsurā i bi
bēdo excedit. q̄nq̄ at̄ ex pte alioz q̄ ex h̄ scan
daliq̄ant. ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄ sapia pōt h̄erē
dupl̄r. Uno⁹ fm̄ modū cōez put̄ sufficit ad
salutē. z sic nō requir̄ ad sapiam h̄ndā q̄ ali
qs a vino oīo abstineat: s̄z q̄ abstineat ab imo
derato vsu vini. Alio⁹ fm̄ quēdā p̄fectionis
gradū. z sic requir̄ i aliquibus ad perfecte sa

piētiam p̄cipiēdā q̄ oīo a vino abstinēat: s̄z
d̄ditōes quarūdā p̄sonaz z locoz. ¶ Ad se
cūdū dō q̄ ap̄ls nō simpl̄r dicit bonū eē ab
stinere a vino. s̄z i casu in q̄ ex h̄ aliqui scāda
lizātur. ¶ Ad tertū dō q̄ x̄ps retrahit nos
a quibusdā sicut oīo illicitis. a quibusdā v̄o
sicut ab ip̄edimētis p̄fectōis. z hoc mō retra
hit aliquos a vino p̄pter studiū p̄fectōis. sic
a diuitijs z alijs huiusmodi.

Ad quartum sic pro

cedit. ¶ Videl q̄ sobrietas magis requir̄at i
maiorib⁹ p̄sonis. Senect⁹. n. excellētia quā
dā hōi p̄stat. vnde z senib⁹ honoz z reuerē
tia debet: fm̄ illud Leuit. 19. Corā cano ca
pite surge z honora p̄sonam senis. s̄z ap̄ls
sp̄alit̄ senes dicit eē ad sobrietatē exhortan
dos: fm̄ illud ad Titū 2. Senes vt sobrii
sint. ḡ sobrietas maxime regit̄ in excellenti
bus p̄sonis. ¶ S. Ep̄s i ecclia excellētissimū
ḡdū h̄z cui p̄ap̄lm̄ indicit̄ sobrietas: fm̄ illd̄
i. ad Thimo. 3. Oportet ep̄m̄ irrep̄hēnsibilez
eē: vni⁹ vxoris vix: sobriū prudētē. zc. ḡ sobri
etas maxime regit̄ i p̄sonis excellentibus.

¶ S. sobrietas importat abstinētiā a vino.
s̄z vinū in d̄dicis regib⁹ qui tenēt sūmū locū
i humanis rebus. d̄cedit aut̄ his q̄ sūt in sta
tu desolatōis: fm̄ illud p̄uer. 31. Noli regi
bus dare vinū. z postea subdit: date scieram
merētib⁹. z vinū his q̄ amaro aīo sūt. ḡ sobri
etas magis requir̄at i excellentibus p̄sonis.

¶ S. 3 ē qd̄ ap̄ls dic̄. i. ad Thimo. 3. Mu
lieres sūt pudicas: sobrias. zc. z ad Titū 2.
d̄f. Iuuenes sūt hortare vt sobrii sint. ¶ 4.
dō q̄ v̄tus h̄erēt b̄itudinē ad duo. Uno qd̄ez
mō ad 3ia vitia q̄ excludit: z cōcupiscētias
quas refrenat. Alio mō ad finē i quē p̄ducit
Sic ḡ aliā v̄tus magis regit̄ i aliquibus ou
plici rōne. Uno⁹ qz in eis est maior p̄nitās
ad cōcupiscētias quas ōz p̄ v̄tutē refrenari: z
ad vitia que p̄ v̄tutē tollūtur. z fm̄ h̄ sobrie
tas maxie requir̄at i iuuenib⁹ z mulierib⁹:
qz in iuuenib⁹ viget cōcupiscētia delectabilis
p̄pter feruorē etatis: i mulierib⁹ at̄ nō ē suffi
ciens robur mētis ad h̄ q̄ cōcupiscētys resi
stāt. Un̄ s̄z maximū Valerīū: mulieres ap̄
romanos at̄igtus nō bibebāt vinū. Alio v̄o
mō sobrietas magis requir̄at i aliqb⁹: vt po
te magi necessaria ad p̄p̄riā operatōem ip̄so
rū. vinū at̄ imoderate sūptū p̄cipue impedit
vsū rōis: z iō senib⁹ i qb⁹ rō ōz vigē ad alioz

eruditōem ⁊ ep̄is seu q̄buslibet eccl̄ie mini-
stris q̄ mente deuota deb̄et sp̄ualib⁹ officijs
iſistere ⁊ regib⁹ q̄ p̄ sapiam deb̄et ppl̄m sub-
ditū gubernare sp̄aliē sobrietatis i dicit. Et p̄
hoc p̄ r̄iſio ad obiecta.

Deinde de ſide
Drādū ē de ebrietate. Et cir-
ca h̄ querūt q̄tuor. 1. p̄ vtrū
ebrietas ſit pct̄n. 2. vtrū
ſit peccatū mortale. 3. vtrū
ſit grauiffimū peccatorum. 4. vtrū ex-
cet a peccato.

Ad primum ſic pro

cedit. **V**idet q̄ ebrietas nō ſit peccatū. **D**e
n. pct̄n h̄ aliud pct̄n ſibi oppoſitū ſic timi-
ditati audacia. ⁊ puſillanimitati preſumptio
opponitur. ſz ebrietati nullū pct̄n opponit.
ḡ ebrietas nō eſt pct̄n. **S**. De pct̄n ē vo-
luntariū. ſed nullus vlt eē ebri⁹: q̄ nullus vlt
p̄uari vſu rōnis. ḡ ebrietas nō ē pct̄n. **S**.
Quicūq̄ ē alteri rō peccādi peccat. ſi ḡ ebrie-
tas eēt pct̄n ſequeret q̄ illi q̄ alios inuitat
ad potū q̄ inebriat peccaret: qd̄ v̄ eē valde
dūp. **S**. **D**ibus pct̄is correctio debet. ſed
ebrys nō adhibet correctio: dicit. n. Greg⁹ q̄
cū venia ſuo ingenio ſūt relinq̄ndi ne deteri-
ores ſiāt ſi a tali cōſuetudine euellāt. ḡ ebrie-
tas nō eſt pct̄n. **S**. **S**z ē qd̄ ap̄ls dicit ad
Ro. 13. Nō in cōmeſſatōib⁹ ⁊ ebrietatibus.
S. **D**ō q̄ ebrietas dupl̄r pōt accipi. **U**no
put ſiḡt ip̄m defectū hoīs q̄ accidit ex mlto
vino potato: ex q̄ ſit vt nō ſit p̄pōſitōnis. ⁊ ſz
h̄ ebrietas non noīat culpā: ſz defectū pena-
lē cōſequētē ex culpa. **A**lio ebrietas pōt noīa-
re actū q̄ quis i hūc defectū incidit: q̄ pōt cau-
ſare ebrietatē dupl̄r. **U**no ex nimia vini for-
titudine p̄ter opinionē bibētis. ⁊ ſic etiā ebri-
etas pōt accidē ſine pct̄o: p̄cipue ſi non ex ne-
gligētia hoīs cōtingat. ⁊ ſic credit Noe i ebri-
atus fuiſſe: vt legit Gen. 9. **A**lio mō ex inor-
dinata cōcupiſcētia ⁊ vſu vini: ⁊ ſic ebrietas
ponit eſſe pct̄n. ⁊ continet ſub gula ſic ſpe-
cies ſub genere. **D**iuidit. n. gula i cōmeſſatio-
nē ⁊ ebrietatē q̄ p̄hibet ap̄ls in auctoritate
inducta. **A**d p̄mū ḡ dō q̄ ſicut p̄hs dicit
i 3. ethicoz: iſenſibilitas que opponit r̄pan-
tie nō multū cōtingit. ⁊ iō tam ip̄a q̄ oēs ei⁹
ſpēs que opponit diuerſis ſpēbus r̄pantie
noīe carent. vñ ⁊ vitiiū qd̄ opponit ebrietati

inoiatū eſt. ⁊ tñ ſigs ſciētē intātū a vino ab-
ſtineret vt nā in multū ḡuaret: a culpa im-
nis nō eēt. **A**d ſecundū dō q̄ obiectio
illa p̄cedit de defectu cōſequētē q̄ ē inuolūta-
rius: ſz imoderat⁹ vſus vini ē volūtariū i q̄
peccati rō cōſiſtit. **A**d t̄riū dō q̄ ſicut ille q̄
inebriat excuſat a peccato ſi ignorat fo. ritu-
dinē vini: ita etiā ille q̄ inuitat aliquē ad bi-
bēdū excuſat a pct̄o ſi ignoraret talē eē cōdi-
tōem bibentis vt ex h̄ potu inebriet. ſz ſi i ḡ
rātia deſit neut a pct̄o excuſat. **A**d q̄rtū
dō q̄ aliquādo correctio peccatoris ē inter-
mittēda ne fiat inde deterior vt ſ dicitur eſt.
Un̄ Aug⁹ dicit i epl̄a ad Aureliū ep̄m de com-
meſſatōib⁹ ⁊ ebrietatib⁹ loq̄ns. Nō aſpere
q̄tuz eſtimo nō dure n̄ ipeuoſe iſta tollū.
ſz magi docēdo q̄ iūbēdo: magi monēdo q̄
minādo. ſic. n. agēdū ē i multitudine peccan-
tiū. ſeueritas aut exercēda eſt i pct̄o paucoz

Ad ſecundū ſic pro

cedit. **V**idet q̄ ebrietas nō ſit pct̄n morta-
le. **A**ug⁹. n. i ſermone de purgatorio: dicit ebrie-
tatē eē pct̄n mortale ſi ſit aſſidua. ſz aſſidui-
tas ip̄ortat circūſtātiā que nō trahit i aliam
ſpēm pct̄i: ⁊ ſic nō pōt i iſinitū aggrauare vt
de veniali faciat mortale: ſicut ex ſ dicit p̄z.
ḡ ſi al ebrietas nō ē pct̄n mortale nec etiā
hoc mō erit peccatū mortale. **S**. **A**ug⁹
dicit i eodē ſermone Quotiēs aliquis in ci-
bo aut potu plus accipit q̄ neceſſe ē ad mi-
nuta peccata nouerit p̄tinere. pct̄a at̄ minu-
ta dicunt venialia. ḡ ebrietas que cauſat ex
i moderato potu ē pct̄n veniale. **S**. **N**ul-
lū pct̄n mortale ē faciēdū p̄p̄t medicīnā. ſz
alig ſupflue bibūt ſm cōſiliū medicīe vt po-
ſtea p̄ vomitū purgēt. ⁊ ex h̄ ſupfluo potu ſe-
quit ebrietas. ḡ ebrietas ſi ē pct̄n mortale.
S. **S**z ē qd̄ i canonib⁹ apoſtolorū legitur.
Ep̄s aut p̄ſ b̄ter aut diacon⁹ alee aut ebrie-
tati deſuiēs: aut deſinat aut deponat. **S**ub
diacon⁹ at̄ aut ſector aut cātor ſilia faciens:
aut deſinat aut cōione p̄ueſ: ſilr ⁊ laic⁹. ſz ta-
les pene nō inſtigunt niſi p̄ pct̄o mortali. ḡ
ebrietas ē pct̄n mortale. **S**. **D**ō q̄ culpa
ebrietatē ſic dicitur ē cōſiſtit i iordinato vſu ⁊
cōcupiſcētia vini. **H**oc at̄ cōtingit eſſe tripl̄r.
Uno ſic q̄ neſciat potū eē imoderatū ⁊ in-
ebriare potētem. ⁊ ſic ebrietas pōt accipi ſi
ne pct̄o vt dicitur ē. **A**lio ſic q̄ aliq̄s p̄cipiat
potū eē imoderatuz: non tñ eſtimat potum

actus in quatuor. s. aliquis dans operaz rei illicite icidit i sequens pctm. diminuit tñ peccatū seqns sicut z diminuit rō volūtarij. **Uñ** Aug^o dicit s^o Faustū: q^o Loth culpā dū ē non q̄tū ille icēit: s^o q̄tū ebrietas meruit. **Ad** p̄mū q̄ dō q^o p̄hs n̄ dicit q^o mēat ḡuiozē ma ledictōem ebri: s^o q^o mēat duplicē maledi cōdem p̄p̄t duplex pctm. Vel pōt dici q^o log tur s^o legē cuiusdā pictaci: q^o vt d̄r i 2° politī statuit q^o ebriy si p̄cuterēt plus punirēt q̄z so bry q̄a pluries iniuriānt: i q̄ vt Aristoteles ibidē dicit v̄r magis resperisse ad vtilitatē .s. vt cobiberēt iniurie q̄z ad veniā quā opz ha bere de e^o yus p̄p̄t hoc q^o nō sūt sui cōpotes **Ad** scōm dō q^o ebrietas hēt excusare pec carū: nō ex pte q̄ ē pctm. s^o ex pte defect^o con seqntis vt dicitū ē. **Ad** tertiū dō q^o occupi scētia nō totalr ligat rōnē sicut ebrietas: nisi forte sit tāta q^o faciat boiem isanire. z tñ pas sio occupiscētie diminuit pctm: qz leuius est ex infirmitate q̄z ex malitia peccare.

Deinde de fide
Orandū est de castitate. **Et** p̄ de ipa virtute castitat. 2° de v̄ginitate que est ps casti tatis. 3° de luxuria que ē vi tiū oppositū. Circa p̄mū querit̄ q̄tuor. p̄ vtrū castitas sit virtus. 2° vtrū sit virt^o gnā lis. 3° vtrū sit v̄tus distincta ab abstinētia. 4° quō se hēat ad pudicitia.

Ad primum sic pro
cedit. Videt̄ q^o castitas nō sit v̄t. Logmur .n. nūc de v̄tute aie. sed castitas videt̄ ad cor pus p̄tinē: d̄r .n. aliqs castus ex eo q^o aliq̄lī se hēt ad v̄tū q̄rūdā corporis p̄tū. q̄ castitas nō est v̄tus. **P̄** Virt^o ē habitus volunta rius: vt d̄r in 2° ethicoz. sed castitas nō v̄t eē aliqd volūtariū cū p̄ violentiā auferri videat ur mulierib^o violēt opp̄sis. q̄ v̄t q^o castitas nō sit v̄tus. **P̄** Nulla virt^o ē in infidelib^o. sed aliq̄ infideles sūt casti. nō q̄ castitas est v̄tus. **P̄** Fruct^o a v̄tutib^o distinguitur. s^o castitas inē fruct^o ponit̄: vt p̄z ad Gal. 5° q̄ castitas nō ē virtus. **S^o 3° ē qd Aug^o dicit** i li^o d^o decē chordis. Cū obeam i v̄tute p̄cedē v̄tōem qm̄ castitas est virtus: tu sub vno impetu libidinis cadis: z vis vxorem tuam esse victricem. **R^o** dō q^o nomē castitatis sumit̄ ex hoc q^o p̄rōez occupiscētia castigat.

que ad modū pueri ē refrenāda: vt patz per p̄hm i 3° ethicoz. In B aut rō virtutis hūane consistit q^o sit aliqd fm̄ rōez modificatū: vt ex s^o dicitis p̄z. vñ mani estū ē castitatē eē v̄tutē **Ad** p̄mū q̄ dō q^o castitas consistit qdē in aia sicut i subo. s^o materiā hēt i corpe. p̄tinet .n. ad castitatē: vt fm̄ iudiciū rōnis z electōnē volūtarij aliqs moderate v̄tāt corpalib^o mē brys. **Ad** secundū dō q^o sicut Aug^o dicit in p̄ de ciui. dei: p̄posito animi p̄manēte per qd̄ etiā corpe sanctificari meruit: nec ipi cor pozi aufert sanctitatē violētia libidinis alie ne quā fūat p̄seuerātia cōtinētie sue. Et ibidē dicit q^o ē v̄tus aī que comitē hz fortitū dinē qua potius quelibet mala tolerare q̄z malo p̄sentire decreuit. **Ad** t̄tū dō q^o sicut Au g^o dicit in 4° s^o Julianū: absit vt sit in aliquo vera virt^o nisi fuerit iust^o: absit aut vt sit iust^o vere nisi viuat ex fide. Et iō cōcludit q^o i fide libus neqz ē vere castitas neqz aliq̄ alia v̄tus qz. s. nō referūt ad obitū finē. Et sicut ibidē subdit. nō officys. i. actibus: s^o finib^o a v̄tutis discernūtur v̄tutes. **Ad** q̄rtum dō q^o casti tas in quātū est qdē fm̄ rōem operās: habet rōem v̄tutis. in quātū aut hz delectatōem in suo actu: cōnumerat̄ inē fructus.

Ad secunduz sic pro
cedit. Videt̄ q^o castitas sit v̄tus gnālis. Dicit .n. Aug^o in li^o de mēdacio q^o castitas aī est ordinat^o aī motus nō subdēs maiora mino rib^o. s^o hoc p̄tinet ad quālibz v̄tutē. q̄ casti tas ē gnālis v̄tus. **P̄** Nomē castitat^o a ca stigatōe sumit̄. sed gl̄ibz mor^o appetitiue p̄l oiz castigari a rōe. cū q̄ quālibet v̄tutē mor alē refrenet aliqs appetitū^o mor^o. videt̄ q^o q̄libz v̄t^o moralis sit castitas. **P̄** Castitati fornicatio opponit̄. sed fornicatio v̄t ad oē genus pcti p̄tinere: d̄r .n. in ps. Perdes oēs q fornicat̄ abs te. q̄ castitas ē gnālis virtus. **S^o 3° ē qd Macrobius ponit eā p̄tē t̄pan tic.** **R^o** dō q^o nomē castitatis dupl^o acci pit. Vno^o p̄p̄e z sic ē sp̄ālis v̄tus habēs sp̄ā lē nām. s. cōcupias delectabiliū q̄ sūt i vene reis. Alio^o nomē castitatis accipit̄ metapho rice. Sic .n. i corporis cōmixtione cōsistit de lectatio venereoꝝ: circa quā p̄p̄te ē castitas z opp̄p̄itū vitiū. s. luxuria: ita etiā in q̄dam sp̄āli cōiūctōe mētis ad res aliq̄s consistit que dam delectatio circa quā est qdā sp̄ālis ca stitas metaphoꝝice dicta: vel etiā sp̄ālis

fornicatio sicut metaphorice dicta. Si enim mens
homo delectetur in spirituali coniunctio ad id cui de-
bet coniungi. scilicet ad deum: et abstinet se ne delectabilis
aliis coniungatur debitu diuini ordinis: dicitur
castitas spiritualis: secundum illud 2. ad Cor. xi. De
spondi vos uni viro virginem castam exhibere
christo. Si autem delectabilis debitu diuini ordi-
nis coniungatur mens quibuscumque aliis rebus: dicitur
fornicatio spiritualis: secundum illud Iere. 3. Tu autem
fornicata es cum amatoribus multis. et hoc modo ac-
cipiendo castitatem: castitas est generalis virtus: quia
per quolibet virtute retrahit mens humana ne re-
bus illicitis delectabilis coniungatur. principaliter
tamen ratio huius castitatis consistit in charitate et in
aliis virtutibus theologice quibus mens homo
coniungitur deo. Ad primum ergo dicitur quod ratio illa procedit
de castitate metaphorice dicta. Ad secundum
dicitur quod sicut dicitur est: concupiscentia delecta-
bilis maxime assimilatur puero: eo quod appeti-
tus delectabilis est nobis naturalis: et precisi-
ue delectabilium secundum tactum que ordinatur ad
conseruationem nature. et inde est quod si nutritur horum
delectabilium concupiscentia per hoc quod ei consentiat maxi-
me augetur: sicut puer qui sue voluntati relinquitur.
et sic concupiscentia horum delectabilium maxime indiget
castigari: et ideo circa huiusmodi concupiscentias an-
thonomastice dicitur castitas: sicut et fortitudo
est circa ea: in quibus maxime indigemus ad
firmitate. Ad tertium dicitur quod ratio illa procedit de
fornicatione spirituali metaphorice dicta que oppo-
nitur castitati spirituali: ut dictum est.

Ad tertium sic proce-

ditur. Videtur quod castitas non sit virtus distincta
ab abstinentia. Quia circa materiam unius generis
sufficit una virtus. sed unius generis videntur esse que
pertinent ad unum sensum. cum ergo delectatio ciborum
circa quam est abstinentia: et delectatio venereo-
rum circa quam est castitas: pertineant ad tactum versus
quod castitas non sit alia virtus ab abstinentia.
Sed Philosophus in 4. ethicorum. omnia vitia impotentie
assimulat puerilibus peccatis que castigatio indiget.
sed castitas nominatur a castigatio vitiorum op-
positorum. ergo cum per abstinentiam prohibeantur quedam
vitia impotentie: versus quod abstinentia sit castitas.
Sed delectatio aliorum sensuum pertinet ad tem-
perantiam in quantum ordinantur ad delectationem ta-
ctus circa que est temperantia. sed delectatio ciborum
circa que est abstinentia ordinantur ad delecta-
tiones venereorum circa que est castitas. Unde dicit
Ieremias. Venter et genitalia sibi metipsis vicia

sunt ut ex vicinitate membrorum confederatio intel-
ligatur vitiorum. ergo abstinentia et castitas non sunt vir-
tutes ab invicem distincte. Sed dicitur quod Apostolus
2. ad Cor. 6. connumerat castitatem et ieiunium
que ad abstinentiam pertinent. Sed dicitur quod sicut
dictum est: temperantia est prope circa concupiscentias dele-
ctabilium tactus. et ideo oportet ubi sunt diuerse rationes
delectationis: ibi sunt diuerse virtutes sub tem-
perantia comprehense. delectationes autem proportionatur
operatibus quarum sunt perfectioes: ut dicitur
9. ethicorum. Manifestum est autem quod alterius ge-
neris sunt operatioes pertinentes ad versus ciborum
quibus natura individui conseruat. et operatioes perti-
nentes ad versus venereorum quibus conseruat naturam speciei.
et ideo castitas que est circa delectationes vene-
reorum est virtus distincta ab abstinentia que est circa
delectationes ciborum. Ad primum ergo dicendum
quod temperantia non consistit principaliter circa delecta-
tiones tactus. quantum ad iudicium sensus de tangi-
bilibus quod est eiusdem rationis in omnibus: sed quantum
ad ipsum versus versus tangibilium: ut dicitur in 3. ethicorum.
Est autem alia ratio versus cibis et potibus et venereis.
et ideo oportet esse diuersas virtutes: sed sunt unius scilicet
Ad secundum dicitur quod delectationes vene-
ree sunt vehementiores et magis opprimentes
rationem quam delectationes ciborum: et propter hoc ma-
gis indiget castigatio et refrenatio. quia si eis
consentiat magis ex hoc crescit versus concupiscentie:
et deiciunt virtutes mentis. Unde Augustinus dicit in pre-
soliloquorum. Nihil esse sentio quod magis ex arte
deiciat animum virile quam blandimenta femine:
corporumque ille tactus sine quo versus haberi non
potest. Ad tertium dicendum quod delectationes ali-
orum sensuum non pertinent ad naturam hominis conseruandam
nisi put ordinantur ad delectabilia tactus. et ideo
circa huiusmodi delectationes non est aliquid alia vir-
tus sub temperantia comprehensa. sed delectationes ciborum
quibus aliquid ordinantur ad delectationes vene-
reorum: tamen etiam per se ordinantur ad vitam hominis conser-
uandam. et ideo etiam per se habent speciem virtutis: quibus illa
virtus que abstinentia dicitur ordinat actum suum ad fi-
nem castitatis.

Ad quartum sic pro-

cedit. Videtur quod pudicitia non pertineat specialiter
ad castitatem. Dicitur enim Augustinus in pre-
dicatioe de ciui. dei. quod pudicitia est quedam virtus anime: non ergo est aliquid ad ca-
stitatem pertinens. sed est per se ipsam virtus a castitate di-
stincta. Sed pudicitia a pudore dicitur qui videtur
desiderio esse secundie. sed verecundia secundum Damascenum
est de turpi actu: quod conuenit omni

actui vitioso. q̄ pudicitia nō magis pertinet ad castitatē q̄ ad alias virtutes. ¶ **P**hs dicit i 3° ethicoꝝ: q̄ oīs intpantia gnālū ē maxime exprobrabilis: s; ad pudicitia p̄tinē v̄ fugere ea q̄ exprobrabilia sūt. q̄ pudicitia p̄tinet ad oēs partes tp̄tīe: n̄ at sp̄ātr ad castitatē. ¶ **S**ed ē est qd̄ Aug^o dicit i li^o de p̄senerātia. Predicāda ē etiā pudicitia vt ab eo q̄ hēt aures audiēdi nihil genitalib^o mēbris illicitū p̄tetur. s; vsus genitaliū mēbroꝝ p̄p̄e p̄tinet ad castitatē. q̄ pudicitia p̄p̄e ad castitatē p̄tinet. ¶ **R**o dō q̄ sic dicitur: nōm̄ pudicitie a pudore sumit: i q̄ v̄cūdia s̄ḡtur. z iō oꝝ q̄ pudicitia p̄p̄e sit circa illa de qb^o homies maxie v̄cūdiāt. Maxie at̄ v̄cūdiātur boies d̄ actib^o venereis: vt Aug^o dicit i 4° de ciui. dei. itātū q̄ etiā cōcubit^o cōiugalīs qui honestate nuptiāꝝ decorat v̄cūdia nō caret. z h̄ iō q̄a mot^o genitaliū mēbroꝝ nō subijcīt ip̄io rōis sic mot^o alioꝝ extioꝝ mēbroꝝ. V̄cūdiatur at̄ hō nō solū de illa cōmixtione venerea: s; etiā de q̄buscūq; signis ei^o: vt p̄hs dicit i 2° rhetorice. z iō pudicitia attēditur p̄p̄e circa venerea. z precipue circa signa venereoz: sicut sunt aspect^o ipudici ofcula z tact^o. z q̄a h̄ magl solēt d̄p̄hēdi: iō pudicitia magis respicit huiusmōi extiora signa. Castitas aut̄ magis ip̄am venereā cōmixtionez. z iō pudicitia ad castitatē ordinat^o nō q̄i virtus ab ip̄a distincta: s; sicut exp̄mens castitatē circūstātia quādā: infēdū tñ vnū p̄ alio ponitur. ¶ **A**d p̄mū q̄ dicendū q̄ Aug^o ibi accipit pudicitia p̄ castitate. ¶ **A**d scd̄m dō q̄ q̄nis oīa vitia hēant turpitudinē quādā sp̄ātr tñ vitia intpantē vt ex s̄ dictis patet. ¶ **A**d tertiu dō q̄ inf vitia intpantē p̄cipue sūt exprobrabilia p̄ctā venerea: tū p̄p̄e iobe diētia genitaliū mēbroꝝ: tū etiā p̄pter h̄ q̄ rō ab huiusmodi maxime absorbet.

Quinde cōsiderandū est de v̄ginitate. Et circa hoc queruntur q̄nq; . p̄ in q̄ cōsistat v̄ginitas . 2° v̄trū sit licita. 3° v̄trū sit virtus. 4° de excellētia eius respectu m̄rimony. 5° de excellētia eius respectu aliarum virtutum.

Ad primum sic procedit. Videt^o q̄ v̄ginitas nō cōsistat in inte-

gritate carnis. Dicit. n. Aug^o i li^o de nuptijs z ocupiscētia carnis: q̄ v̄ginitas ē in carne corruptibili incorruptōis perpetua meditatio. s; meditatio nō p̄tinet ad carnē. q̄ v̄ginitas nō cōsistit in carne. ¶ **V**irginitas pudicitia quādā ip̄ortat. s; Aug^o dicit in p̄ de ciui. dei: q̄ pudicitia cōsistit in aīa. q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **C**arnis integritas v̄ cōsistere in signaculo v̄ginalis pudoris. s; q̄nq; absq; v̄ginitatē p̄iudicio frangit illud siḡculū. Dicit. n. Aug^o in p̄ de ciui. dī: q̄ illa mēbra p̄t̄ diuersis casibus vulnerata vim p̄peti: z medici q̄nq; saluti opitulantes h̄ ibi faciūt qd̄ horret aspectus. Obstetrix etiā v̄ginis cuiusdā integritatē manu velut explorās dū īspicit p̄didit. z subdit. Nō op̄nor quēq; tam stulte s̄ape vt huic p̄isse ali^o quid existimet etiā de ip̄ius corp̄is sc̄itate q̄nis mēbr̄i illius itegritate iaz p̄dita. q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **C**orruptio carnis maxime i semis resolutio nē cōsistit q̄ pōt fieri sine v̄cubitu v̄ i dormiendo v̄ etiā vigilādo. sed sine v̄cubitu n̄ v̄ p̄di v̄ginitas. Dicit. n. Aug^o i li^o de v̄ginate q̄ v̄ginalis itegritas: z p̄piā cōtinētia ab oī cōcubitu imunitas: angelica portio ē: q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **S**ed ē qd̄ Aug^o in eodē li^o dicit q̄ v̄ginitas ē cōtinētia q̄ integritas carnis ip̄i creatori aīe z carnis fouet: cōsecrat: seruat. ¶ **R**o dicendū q̄ nomē v̄ginitatis a virore s̄uptū v̄. z sicut illud d̄r virēs z i suo virore p̄sistere qd̄ nō est ex sup̄abūdantia caloris adustione exptus: ita etiā v̄ginitas h̄ ip̄ortat q̄ p̄sona cui inest imunis sit a cōcupie adustione: q̄ eē v̄ i cōsumatōe maxime delectatōis corp̄alis q̄lis ē venereoz delectatio. ¶ **A**mb^o dicit i li^o: de v̄ginitate q̄ castitas v̄ginalis ē exp̄s cōtagionis integritas. In delectatōe aut̄ venereoz tria ē cōsiderare. Vnū qd̄m qd̄ ē ex parte corp̄is. s. violatio signaculi v̄ginalis. Aliud aut̄ ē in q̄ cōiungit id qd̄ ē aīe cuz eo qd̄ ē corp̄is. s. ip̄a resolutio semis delectatōem sensibilē causans. Tertiu aut̄ ē solū ex parte aīe. s. p̄positū pueniēdi ad talem delectatōem. In qb^o trib^o id qd̄ p̄positū ē p̄ accēs se h̄z ad moralē actū: q̄ nō cōsiderat p̄ se nisi fm̄ ea q̄ sūt aīe. Scd̄m v̄o māl̄r se hēt ad actū moralē: nā sensibiles passiones sunt materia moralīū actūū. Tertiu v̄o se h̄z for māl̄r z cōpletīue: q̄ rō moralīū i eo quod ē

ratōis cōplef. qz ḡ virginitas dīr p remotio
nē pdicte corruptōis: seqns ē q integritas
mēbzī corpālīs p accūs se hēat ad v̄ginitatē
īpā aut imunitas a delectatōe q̄ consistit in
semīnis resolutōe se hēt mālr. īpm aut ppo
sitū ppetuo abstīnēdi a tali delectatōe se hz
formālī r cōpletīue ī v̄ginitate. ¶ Ad p̄mūz
ḡ dō q̄ illa diffīnitio Augustīni tangit qdēz
ī recto id qd ē formale ī v̄ginitate: naz p me
ditatōem intelligīf ppositū rōnis. Dīr aut ad
ditur: ppetua: nō sic intelligitur q̄ oporteat
virginē semp actu talē meditatōem habere
s3 qz hoc dīz ī pposito gerere: vt ppetuo ī h̄
pseueret. Id hō qd ē māle tangīf ī obliq̄ cūz
dīr: incorruptōis ī carne corruptībili: qd ad
dīf ad on̄dēdū virginitatis diffīcultatē: naz
si caro corūpī nō posset: non esset diffīcile p
petuam incorruptōis meditatōem habere.

¶ Ad scdm dō q̄ pudicitia ē qdē essentialī
ī aīa: mālr aut ī carne. r sīr v̄ginitas. Un̄
Aug^o dicit ī li. de virginitate: q̄ h̄ virginitas
ī carne feruetur: ac p hoc corpālīs sīr: tñ spi
ritualīs ē quā fouet r seruat cōtinentia pie
tatis. ¶ Ad tertīū dō q̄ sicut dictū ē integri
tas corpālīs membzī per accidens se hēt ad
virginitatē. īnq̄tū. s. per h̄ q̄ ex pposito vo
lūtatis abstīnet q̄s a delectatōe venerea: re
manet itegritas ī m̄bro corpeo. vñ si cōtīgat
q̄ palīū modū aliq̄ casu mēbzī itegritas cor
rūpatū: non magis p̄iudicat virginitati q̄ si
corrūpatū man^o aut pes. ¶ Ad q̄rtū dō q̄
delectatio que ē ex semīnis resolutōe duplici
ter potest cōtingere. Uno mō vt pcedat ex
mētīs pposito et sic tollit virginitatē: siue fi
at p cōcubitū siue absq̄ cōcubitū. Facit aut
mētōem Aug^o de cōcubitū: q̄ huiusmōī re
solutio cōster et nālī ex concubitu cāf. Alio
mō pōt p̄uēire p̄ter ppositū mētī v̄l ī dormi
endo v̄l p violētīā illatā cui mēs n̄ cōstet: q̄
uis caro delectatōez expīaf: v̄l ēt ex īfirmita
te nāe: vt p3 ī his q̄ fluxū semīs patiūt. et sic
n̄ pditur virginitas: q̄ talī pollutio nō accidit
p īpudiciā quā v̄ginitas excludit.

Ad secunduz sic pro

cedit. Un̄ q̄ v̄ginitas sit illicita. Dē. n. qd cō
trariatur p̄cepto legis nāe ē illicitū. s3 sicut
p̄ceptū legī nāe ad seruatōem īndīdūī ē.
qd tāgitur Gen. 2. De oī ligno qd ē ī paradi
so comedite: ita ē p̄ceptū legis nāe ē ad ser
uatōez sp̄ei: qd ponit Gen. p. Crescite et ml

triplicamini et replete trā. ḡ sicut peccaret q̄
abstīnēt ab oī cibo: utpote faciēs d̄ bonum
īndīdūī: ita etiam peccat q̄ oīo abstīnēt ab
actu gnārōis: utpote faciēs d̄ bonū sp̄ei. ¶ S
Dē illud qd recedit a medio v̄tutīs uidetur
ē vitiosū. s3 v̄ginitas recedit a medio v̄tutīs
ab oībus delectatōib^o venereis abstīnens.
Dicit. n. p̄hs ī 2°. ethicoz. q̄ qui oī volupta
te potit: r q̄ neq̄ ab vna recedit: īntpatūs ē:
ḡ aut oēs fugit: agrestīs ē r īsensibilis. ḡ vir
ginitas ē aliquid vitiosū. ¶ S. Pena nō de
bet nisi vitio. s3 apud antiq̄s puniebant s3 le
ges illi qui sēp celibē vitā ducebāt: vt maxi
mus Valer^o dīc. Et Aug^o dicit q̄ Plato ī
vā religione sacrificasse dīr: vt p̄ ei^o cōtīnētīaz
tanq̄ p̄ctm̄ aboleret. ḡ v̄ginitas ē peccatūz.
¶ Sed d̄ ē q̄ nullū p̄ctm̄ recte cadit sub cō
filio. s3 virginitas recte caide sub cōfilio: dīr. n.
.i. ad Cor. 7°. De v̄ginib^o aut p̄ceptū dñī nō
hēo. cōfilīū aut dō. ḡ virginitas nō ē aliqd̄ illi
cītū. ¶ R^o dīcēdū q̄ ī humanīs actīb^o illud ē
vitiosū qd est p̄ter rectā rōem. hēt autē h̄ re
cta rō vt hīs q̄ sūt ad finē v̄tālī aliquīs s3 eā
mēsūrā q̄ congruit fini. Est aut̄ triplex hōīs
bonū: vt dīr ī p̄ ethicoz. Unū qdē qd cōsistit
ī extīorīb^o reb^o: puta diuitijs. Aliud aut̄ qd
cōsistit ī bonīs corpīs. Tertīū aut̄ qd cōsistit
ī bonīs aīe. Inē q̄ etiā bona cōtēplatiue vī
te sūt potiora bonīs vite actīue: vt p̄hs. pbat
ī. io. ethicoz. Et dñs dicit Luc. io. Maria
optimā partē elegit. Quoz bonoz extīorīa
qdē ordināf ad ea que sūt corpōis: ea vō q̄
sunt corpōis ad ea que sūt aīe. r v̄lteri^o ea q̄
sūt vite actīue ad ea q̄ sūt vite cōtēplatiue.
p̄tinet aut̄ ad rectitudīnē rōnis: vt aliq̄s v̄tā
tur extīorīb^o bonīs fm̄ eā mēsūrā que cō
petit corpi. r sīr de alijs. Un̄ si q̄s abstīneat
ab aliq̄bus possidēdis que al̄ esset bonū pos
sīdere vt cōsulat salutī corpālī v̄l etiā cōtēpla
tioni v̄tatis: nō esset h̄ vitiosū s3 fm̄ rōez re
ctā. Et sīr si q̄s abstīnēt a delectatōīb^o cor
palīb^o vt liberī vacet cōtēplatiōī veritatis:
p̄tinet h̄ ad rectitudīnē rōnis. Ad h̄ aut̄ pia
v̄ginitas ab oī delectatōe venerea abstīnēt:
vt liberī diuīne cōtēplatiōī vacet. Dicit. n.
Apl̄s. i. ad Cor. 7°. Mulier īnupta r virgo
cogitat que domini sunt vt sit scā r corpore
r spū. Que aut̄ nupta ē cogitat q̄ mundi sūt
r quō placeat viro. Unde relīquit q̄ v̄gi
nitas nō est aliquid vitiosū: s3 potius lauda
bile. ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄ p̄ceptum habz rōez

debiti: vt s̄ dictū ē. Dupl̄r aut̄ aliquid ē de-
bitū. Vno° vt impleat̄ ab vno. ⁊ h̄ debitū si
ne pctō p̄teriri nō p̄t. Aliud aut̄ est debitū
iplēdū a multitudie: ⁊ ad tale debitū implē-
dū non tenet̄ qlibet de multitudine. Multa
n̄ sūt multitudini necessaria ad q̄ implēda
vn° nō sufficit: sed implent̄ a multitudine: dū
vn° h̄ ali° illud facit. Preceptū igit̄ legis n̄e
hōi datū de comestioe necesse ē q̄ ab vno
quoq̄ impleat̄. alr. n̄. idiuuū c̄seruari n̄ pos-
set. s̄ p̄ceptū datū de gn̄atōe respicit totam
multitudinē hoīum cui necessariū ē nō solū
q̄ mltiplicet̄ corp̄a: s̄ et̄ q̄ sp̄ualr̄ pficiat̄.
⁊ iō sufficēter p̄uidef̄ hūane mltitudini: si q̄
dā cānali gn̄atōi operā dent. qdā vō ab hac
abstīnētes: cōtēplātōi diuinor̄ vacēt ad toti°
humani gn̄is pulchritudinē ⁊ salutē: sicut ēt
i exercitu qdā castra custodiūt: qdam signa
deserūt: qdā gladys decertāt: q̄ tñ oīa debi-
ta sūt multitudini: s̄ p̄ vnū impleri nō p̄t.
Ad sc̄dm dō q̄ ille q̄ abstinet ab oīb° de-
lectatōibns p̄ter rōem rectā q̄i delectatōes
s̄m se abhorrēs: ē insensibilis sicut agricola.
Virgo aut̄ nō abstinet ab oī delectatōe: sed
solū a delectatōe venerea. ⁊ ab hac abstinet
s̄m rōnē rectā vt dictū ē. Mediū aut̄ v̄tutis
nō s̄m cōtītātē s̄ s̄m rōem rectā dēminat̄:
vt d̄r in 2° ethicoz. Cū de magnanimo d̄r i
4° ethicoz. q̄ est magnitudine extrem°: eo
aut̄ vt oportet mediū. Ad tertiū dō q̄ le-
ges seruit̄ s̄m ea q̄ vt i plurib° accidūt. B̄ aut̄
raperat̄ apud ātīquos vt aliqs amozē veri-
tatis cōtēplāde ab oī delectatōe venerea ab-
stīneret: qd̄ solus Plato legif̄ fecisse. vn̄ nō
sacrificauit q̄i h̄ pctiū reputaret. sed puerse
opinionī ciuī cedēs: vt ibidē Aug° dicit.

Ad tertiū sic proce

dit̄. Cū q̄ v̄ginitas nō sit v̄tus. Nulla. n̄. v̄t°
inest nobis a nā: vt p̄hs dicit in 2° ethicoz. s̄
v̄ginitas inest nob̄ a nā. qlibet. n̄. mor natus
v̄go est. q̄ v̄ginitas nō ē v̄tus. ¶ Quicūq̄
hēt vnā virtutē h̄z oēs vt s̄ bitū est. sed aliq̄
h̄nt alias v̄tutes q̄ non h̄nt v̄ginitatē. al-
oī gn̄ cū sine v̄tute nullus ad regnū celoz pue-
niat: nullus sine v̄ginitate ad ip̄m posset pue-
nire. qd̄ eēt m̄rimoniū dānare. q̄ v̄ginitas
nō ē v̄t° ¶ Dis virtus restituit̄ p̄peni-
tētiā. sed v̄ginitas nō reparat̄ p̄pnīaz. Cū
Jero° dicit. Cū cesa d̄s possit: nō p̄t virgi-
nitatē post ruinā reparare. q̄ v̄t q̄ v̄ginitatē

nō sit virtus. ¶ S. Nulla virtus perdit̄ sine
pctō. s̄ v̄ginitas pdit̄ sine pctō. s. p̄ m̄rimo-
niū. q̄ v̄ginitas n̄ ē v̄t°. ¶ Virginitas cō-
diuidit̄ viduitatē ⁊ pudicitie diugali. s̄ neu-
trū illoz ponit̄ v̄tus. q̄ v̄ginitas nō est v̄tus
¶ Sed s̄ est qd̄ Amb° dicit i li° d̄ v̄ginitate
Inuitat̄ v̄ginitatē amor vt aliqd̄ d̄ v̄ginita-
te dicam°: ne veluti trāsitū qdā p̄stricta vide-
atur q̄ p̄ncipalis ē virtus. ¶ V̄t dō q̄ sicut s̄
dictū ē: in v̄ginitate est sicut formale ⁊ cō-
pletūū p̄positū p̄petuo abstīnēdi a delecta-
tōe venerea: qd̄ qdē p̄positū laudabile red-
dit̄ ex sine: inq̄tum. s. hoc fit ad vacandū re-
bus diuinis. Materiale aut̄ in v̄ginitate ē
integritas carnis absq̄ oī experimēto vene-
ree delectatōis. Manifestū ē at̄ q̄ vbi ē spe-
cialis materia boni h̄ns sp̄alem excellētiā:
ibi inuenit̄ sp̄alis rō virtutis: sicut p̄s in ma-
gnificētiā q̄ est circa magnos sumptus. ⁊ ex
hoc est sp̄alis virt° a liberalitate distincta: que
cōiter se hēt circa oēm pecuniā vsq̄. Hoc
at̄ qd̄ ē cōseruare se imūnē ab experimēto
veneree delectatōis h̄z quā dā excellētiā lau-
dis s̄ hoc qd̄ ē c̄seruare se imūnē ab inordi-
natōe veneree voluptatē. ⁊ iō v̄ginitas ē que
dā sp̄alis virtus h̄ns se ad castitatē sicut ma-
gnificētiā ad liberalitatē. ¶ Ad p̄mum q̄ di-
cendū q̄ hoīes ex sua natiuitate h̄nt id qd̄
est m̄ale. s. integritatē carnis imūnez ab ex-
perimēto venereoz: nō tñ h̄nt id qd̄ ē forma-
le i v̄ginitate: vt. s. hēant p̄positū suandi h̄i
integritatē p̄p̄t̄ deuz. ⁊ ex h̄ hēt rōez virtutis.
Cū Aug° dicit in li° de v̄ginitate. Nec nos
i v̄ginib° p̄dicam° q̄ v̄gines sūt. sed q̄ deo
dicata pia cōtīnētiā virgines sūt. ¶ Ad secū-
dū dicēdū q̄ cōnexio virtutū accipit̄ s̄m il-
lud qd̄ ē formale i virtutib°. i. s̄m caritatē v̄t
s̄m prudētiā vt s̄ bitū ē: nō aut̄ s̄m id qd̄ est
materiale in virtutib°. Nihil. n̄. prohibet ali-
cui virtuoso suppetere m̄m vnus v̄tutis n̄
aut̄ m̄m alteri°. sicut paup̄ h̄z m̄ā t̄pantie:
nō aut̄ m̄m magnificētie. ⁊ h̄ modo alicui
habētī alias virtutes deest m̄ā v̄ginitatis
si. p̄dicta integritas carnis. tñ p̄t id qd̄ est for-
male i v̄ginitate h̄re: vt. s. sit in p̄paratione
mētis p̄dicte integritatis c̄seruāde. p̄positū
si h̄ sibi cōpeteret. sicut paup̄ p̄t i p̄paratiōe
animi h̄re p̄positū magnificos sumpt̄ facien-
di si sibi cōpeteret. ⁊ s̄t ille qui ē in p̄serpita-
te h̄z i p̄paratiōe ai p̄positū aduersa eq̄nimif̄ to-
lerādi. ⁊ s̄n hac p̄paratiōe ai n̄ p̄t esse aliquis

mentis et incōsideratio et precipitatio p̄tinent
ad imprudētiā que iuenit in oī pctō: sic et pru
dentia i oī v̄tute. ḡ nō debēt poni sp̄ales fil
lie luxurie. ¶ **Cōstātia** ponit ps fortitudi
nis: vt s̄ bitū ē. s̄ luxuria nō opponit fortitu
dini s̄ t̄pantie. ḡ incōstātia nō ē filia luxurie
¶ **Amor** sui vsq; ad cōtēptū dī: ē p̄ncipiū
oīs pctī: vt p̄z p̄ Aug. i. 4. de ciui. dei. non ḡ
d̄z poni filia luxurie. ¶ **Fido** ponit q̄
tuor. s. turpiloga: scurrilia: ludicra: stultilo
ga. ḡ p̄dicta enumeratio v̄r eē sup̄flua. S̄
ē auctoritas Regl. xi. moral. ¶ **Q̄** dō q̄
q̄n̄ inferiores potētie vehemētē afficiūtur
ad sua oba: cōsequēs ē q̄ superiores vires im
pediānt et deordinēt in suis actibus. Per vi
tiū aut luxurie maxime appetitus inferior. s.
concupiscibilis vehemētē intēdit suo obie
cto. s. delectabili pp̄t vehemētiā passionis
et delectatōis. et iō cōsequēs ē q̄ luxuriā ma
xime superiores vires deordinēt. s. ratio et vo
lūtas. Sūt aut rōnis q̄tuor actus i agendis.
¶ **q̄** gdem simplex itelligētia q̄ apphēdit ali
quē finē vt bonū. et h̄ actus impedit p̄ luxuri
am s̄m illud Daniel 13. Spēs decipit te et
cōcupia subuertit cor tuū. et q̄tū ad h̄ ponit
cecitās mētis. Scds act⁹ ē cōsiliū de his q̄
sunt agenda pp̄t finē. et h̄ etiā ipedit p̄ concu
piscētiā luxurie. ¶ **Un̄ Terenti⁹** dicit i eunuchō
loq̄ns de amore libidinoso. Que res i se n̄
cōsiliū n̄z modū vllū hēt: eā cōsilio regere nō
potes. et q̄tū ad h̄ ponit precipitatio q̄ impo
tat subtractōem cōsily: vt s̄ bitū est. Terti⁹
aut act⁹ ē iudiciū de agēdis. et h̄c etiā ipedi
tur p̄ luxuriā. Df. n. Daniel. 13. de senibus lu
xuriosis. Auertēt sensū suū vt nō recorda
rētur iudicioꝝ iustoz. et q̄tū ad h̄ ponit incō
sideratio. Quartus aut act⁹ ē p̄ceptuz rōnis
de agēdo: q̄ etiā impedit p̄ luxuriā: in q̄tuor
s. hō impedit ex impetu cōcupiscētie ne exe
quat id qd̄ decreuit eē faciēdū. ¶ **Un̄ Terenti⁹**
dicit in eunuchō de qdā q̄ dicebat se recessu
ruz ab amica. hec v̄ba vna falsa lachrymula
restringet. Ex pte aut volūtatis cōsequit̄ du
plex actus inordinatus: q̄ vn⁹ ē appetitus
finis. et q̄tū ad h̄ ponit amor sui q̄tuor. s. ad
delectatōem quā iordiate appetit: et p̄ oppo
sitū ponit odiū dei: in q̄tū. s. p̄hibet delecta
tōem cōcupitā. Ali⁹ aut ē appetit⁹ eoz q̄ sunt
ad finē et q̄tū ad h̄ ponit affect⁹ p̄ntis seculi
i. q̄. s. aliqs vult frui voluptate: et p̄ oppositū
ponit desp̄atio futuri seculi: q̄ dū nimis de

tinē carnalib⁹ delectatōib⁹: nō curat p̄ueni
re ad sp̄iales: s̄ fastidit. ¶ **Ad** p̄mū ḡ dō q̄
sicut p̄hs dicit i 6. ethicoꝝ: in p̄tancia maxime
corūpit prudētiā. et iō vitia opposita pru
dētie maxime oriūt̄ ex luxuria q̄ ē p̄cipua intē
perat̄ie spēs. ¶ **Ad** secūdū dicit̄ dū q̄ cōstā
tia in arduis et terribilib⁹ ponit ps fortitudi
nis: s̄ cōstātia h̄re in abstinēdo a delectabi
libus p̄tinet ad cōtētiā q̄ ponit ps t̄pantie:
sicut s̄ dictū ē. et iō incōstātia que ei opponit
ponit filia luxurie: et t̄n̄ etiā p̄ma incōstātia
ex luxuria cāf̄ in q̄tū emollit cor: hōis et esse
minatū reddit: s̄m illud Q̄sec. 4. Fornica
tio et vinū et ebrietas auferunt cor. Et Uege
tius dicit in li. de re militari: q̄ min⁹ mortē
metuit q̄ minus delictiaz nouerit i vita: nec
oz sicut sepe dicitū ē q̄ filie vitij capitalis cuz
eo in mā ueniāt. ¶ **Ad** tertiu⁹ dō q̄ amor
sui q̄tū ad quecūq; bona q̄ sibi aliqs appetit
ē eōe p̄ncipiū pctōꝝ. sed q̄tū ad h̄ p̄ alī q̄ ali
qs appetit sibi delectabilia carnis: pōit amor
sui filia luxurie. ¶ **Ad** q̄rtū dō q̄ illa q̄ fido
ritus ponit: sūt qdā inordinati act⁹ exteriores
et p̄cipue ad delectatōem p̄tinentes: in qua
ē aliquid inordinatū q̄drupl. Uno. pp̄t ma
teriā. et sic ponit turpiloga: q̄. n. ex abūdā
tia cordis os loq̄: vt dī Math. 12. luxurio
si quoz ē cor turpib⁹ delectatōib⁹ plenum et
concupiscētis: de facili ad turpia verba p̄
rūpūt. ¶ **2.** ex parte cāe: q̄. n. luxuria incōside
ratōez et precipitatōez cāt: cōsequēs ē q̄ faciat p̄
rūp̄ere in verba leuiter et incōsiderate dicta
q̄ dicit̄ scurrilia. 3. q̄tū ad finē: q̄. n. luxu
riosus delectatōem q̄rit et verba sua ad dele
ctatōez ordinat. et sic p̄rūpit i verba ludicra
¶ **4.** q̄tū ad sn̄iaz v̄boꝝ quā p̄uertit luxuria
pp̄t cecitatē mētis quā cāt. et sic p̄rūpit in
stultiloga: vt pote cū suis v̄bis p̄fert delecta
tōes quas appetit q̄buscūq; alijs rebus.

¶ **Unde cōside**

Qrādus ē de luxurie p̄tibus.
Et circa h̄ querit̄ duodecī
p̄ de diuisione p̄tū luxurie.
2. vtrū fornicatio simplex
sit pctū mortale. 3. vtrū sit maximū pctōꝝ.
4. vtrū in tactib⁹ et osculis et alijs h̄i ille
cebris cōsistat pctū mortale. 5. vtrū noctur
na pollutio sit pctū. 6. de stupro. 7. de ra
ptu. 8. de adulterio. 9. de incestu. x. de
sacrilegio. xi. de peccato contra naturam.

voluntate diuina que e prima et summa regula. et
 id quod homo facit ex voluntate dei eius precepto obe
 diens non est in rationem rectam: quoniam videtur esse contra
 eodem ordinem rationis. sicut etiam non est in natura quod
 miraculose sit virtute diuina: quoniam sit contra
 eodem cursu nature: et id sicut Abraham non pecca
 uit filium innocente volendo occidere propter hoc quod
 obedivit deo: quoniam hoc secundum se consideratur sit
 contra rectitudinem rationis humane: ita etiam
 nec non peccauit fornicando ex precepto diuini
 non nec talis occubitus prope fornicatio dicitur dici:
 quoniam fornicatio noiet referendo ad cursum
 eodem. **¶** In Augustinus dicitur in Ioseph. Quod dicitur aliqd in mo
 re aut pactu quilibet iubet. et si non quod ibi factu
 est faciendum est. et postea subdit. Sic. n. in po
 testate societatis humane maior pars mi
 nori ad obediendum proponit: ita dicitur omnibus. **¶** Ad
 tertium dicitur quod Abraham et Jacob ad ancillas ac
 cesserunt non quod fornicario occubitu ut infra pa
 tebit cum de matrimonio ageat. Iuda autem non est
 necessarius a peccato excusare quod etiam auctor
 fuit venditoris Ioseph. **¶** Ad quartum dicitur quod
 fornicatio simplex dicitur dilectio primi contra
 ad hoc quod repugnat bono plis nasciture: ut om
 nis dicitur. dicitur. dat opera generationi non hoc quod uenit
 plis nasciture. **¶** Ad quintum dicitur quod per opera pi eta
 tis ille qui lubricum carnis patitur liberat a peccati
 one eterna in quantum per huiusmodi opera disponit ad
 hoc quod gratia consequatur per quam peniteat. et in quibus
 tui per huiusmodi opera satisfacit de lubrico carnis
 dimisso. **¶** Ad sextum dicitur quod si in lubrico carnis perse
 ret ipse non est ad mortem per pietatis opera
 liberat. **¶** Ad septimum dicitur quod ex uno occubitu potest
 unum habere generationem. et id inordinatum occubitus quod ipse
 vit bonum plis nasciture ex ipso genere actus est
 peccatum mortale. et non solum ex inordinato occupi
 sentie. **¶** Ex una autem comestione non impedit bo
 num totius vite unius hominis: et id ille actus ex suo
 genere non est peccatum mortale: ceterum tamen si quis sci
 enter cibum comedet quod tota conditio vite eius
 imutaret: sic patet de Adama: nec tamen fornicatio est
 minimum peccatorum quod sub luxuria continetur: minus
 non est occubitus cum uxore qui fit ex libidine.

Ad tertium sic proce

dicitur. **¶** Videtur quod fornicatio sit grauissimum peccatum.
¶ Tunc videtur peccatum grauius quanto ex maiore
 libidine procedit. sed maxime libido est in fornicati
 one: dicitur enim in glo. i. ad Cor. 7. quod ardor libi
 dinis in luxuria est maximus. **¶** Sed videtur quod fornicatio
 sit grauissimum peccatum. **¶** Tunc dicitur aliquis ma

gis peccat: quanto in re sibi magis coniuncta deli
 quit: sicut gregius peccat quod peccat patrem quam quod
 peccat extraneum. sed sicut dicitur in i. ad Cor. 6. quod for
 nicat: in corpus suum peccat: quod est homini diuinitis
 simum. **¶** Sed videtur quod fornicatio sit grauissimum peccatum
¶ Sed quanto aliquod bonum est maius: tanto pec
 catum quod id committit videtur esse grauius. sed peccatum
 fornicationis videtur esse in bonum totius humane ge
 neris ut patet ex predictis. est etiam in christum secundum illud
 i. ad Cor. 6. Tollens membra christi: faciam membra
 meretricis. **¶** Sed fornicatio est grauissimum peccatum.
¶ Sed est quod Gregorius dicit quod peccata carnalia
 sunt minoris culpe quam peccata spiritualia. **¶** Sed dicitur
 quod grauitas alicuius peccati potest attendi dupliciter.
 vno modo secundum se. alio modo secundum accidens. **¶** Secundum se quod dicitur
 attendit grauitas peccati ex ratione sue spei quam considera
 tur secundum bonum cui peccatum opponitur. **¶** Fornicatio
 autem est in bonum hominis nascituri. et id est grauius pec
 catum secundum speciem suam peccatis que sunt in bona extio
 ra: sicut est furtum et alia huiusmodi. **¶** Minus est
 autem peccatum quod sunt directe in deum. et peccatum quod est in vi
 ta hominis iam nati: sicut est homicidium. **¶** Ad pri
 mum ergo dicendum quod libido quam aggrauat peccatum est quod
 consistit in inclinatione voluntatis. **¶** Libido autem quod est
 in appetitu sensitiuo diminuit peccatum: quod quanto
 aliis ex maiori passione impulsus peccat: tan
 to leuius est peccatum. et huiusmodi libido in fornicatione
 est maxima. **¶** Et idem est quod Augustinus dicit in libro de agone
 christiano. quod inter omnia christianorum certamina durio
 ra sunt plura castitatis: ubi est quotidiana pugna et
 rara victoria. **¶** Et Iherosolymus dicit in libro de summo bo
 no. quod magis per carnis luxuriam humane generis
 subdit diabolo quam per aliqd aliud: quod si difficultas
 us est vincere vehementia huiusmodi passionis.
¶ Ad secundum dicendum quod ille qui fornicat dicitur
 peccare in corpus suum non solum quia fornicatio
 nis delectatio consummat in carne quod etiam in gula
 accidit. sed etiam quod in bonum proprium corporis agit quod
 fornicat: in quantum si debite resoluit illud et in
 quod et alii commiserunt: nec tamen propter hoc sequitur quod for
 nicatio sit grauissimum peccatum: quia ratio in homine
 preualet corpori: unde si sit peccatum magis repugnans
 rationi: grauius erit. **¶** Ad tertium dicitur quod peccatum
 fornicationis est in bonum spei humane in quantum
 impedit generationem singularem unius hominis na
 scituri: magis enim pertingit ad rationem spei quam actu
 iam participat spiritum: quod est potentia boni. et secundum hoc
 etiam homicidium est grauius quam fornicatio et omnes
 luxurie spei: tanquam magis bono spei humane
 repugnans: bonum etiam diuini est maius bono spei
 humane. et idem etiam peccatum quod sunt in deum sunt maiora

nec fornicatio ē directe pctm̄ i deū q̄i forni-
cator dei offensaz itēdat: s; ex oīti: sic ⁊ oīa
pctā mortalia: sicut. n. mēbra corporis nri s̄
mēbra xpi: ita etiā ⁊ spūs nri ē vnū cū xpo: s; ⁊
id. i. ad Cor. 6. Qui adhbēt deo vn̄ spūs est.
vñ etiā pctā spūalia sunt magis contra xpm̄
q̄ fornicatio.

Ad quartum sic pro

cedit. **V**idē q̄ in tactib⁹ ⁊ osculis nō confi-
stat pctm̄ mortale. **A**pl̄s. n. ad Eph. 5. dicit
Fornicatio aut ⁊ oīs imunditia aut auari-
cia nec noīef i vob sicut decet scōs. **S**ubdit
āt. aut turpitud. glo. vt i osculis ⁊ amplexi-
bus: aut stultiloquiū vt blāda vba aut scur-
rilitas q̄ a stult. curialitas dī. i. iocularitas:
postea āt subdit. **D**oc. n. scitote itelligentes
q̄ oīs fornicator: aut imūdu: aut auar⁹ qd
ē idoloꝝ fuit nō h; hereditatē in reḡ xpi ⁊
dei: vbi nō replicat de turpitudine. sic nec d̄
stultilogo aut scurrilitate. q̄ ista n̄ sunt pctā
mortalia. **F**ornicatio dī eē pctm̄ mor-
tale ex h̄ q̄ p eā iped it̄ bc nū plis gnāde ⁊
educāde. s; ad h̄ nihil operāf oscula ⁊ tact⁹
siue amplexus. q̄ i bis nō atigit pctm̄ morta-
le. **P**lla que fm̄ se sūt pctā mortalia nū
q̄ pnt bñ fieri. s; oscula ⁊ tact⁹ ⁊ huiusmodi
pnt qnq; fieri absq; pctō. q̄ nō sūt fm̄ se pec-
cata mortalia. **S**⁹. **D**in⁹ ē aspect⁹ libi-
dinosus q̄ tact⁹ amplexus v̄ osculū. s; aspe-
ctus libidinosus ē pctm̄ mortale: fm̄ illud
Matth. 5. Qui viderit mulierē ad oculū cē-
dū eā. iā mechat⁹ ē in corde suo. q̄ mlto ma-
gis osculū libidinosū ⁊ alia h̄ mōi sunt pctā
mortalia. **C**yp̄an⁹ ad Pōponeū de vgi-
nitate dīc. **C**erte ipe ocubī: ipe aplexus: ip-
sa ofabulatio. ⁊ osculatio. ⁊ siac etiū duozū
turpis ⁊ feda dormitio q̄tū dedecoris ⁊ cri-
minis sit ofitēf. q̄ p̄dicta hō fit reus crimi-
nis. i. pcti mortalis. **R**⁹ dō q̄ aliqd dī eē
pctm̄ mortale duplr. **U**no⁹ fm̄ spēm suā: ⁊
h̄ mō osculū aplexus v̄ tact⁹: fm̄ suā rōem
nō noīant pctm̄ mortale: possunt. n. h̄ absq;
libidine fieri: v̄ ppter ofuetudinē p̄fie vel
p̄f aliquā necessitatē aut rōnabilē causaz
Aliō⁹ dīcīf aliqd eē pctm̄ mortale ex sua cā
sicut ille q̄ dat elynā vt aliquem inducat ad
heresim: mortālī peccat p̄f itēdōem corru-
ptā. **D**ictū ē aut. s; q̄ ofensus i delectatōem
pcti mortalis ē pctm̄ mortale. ⁊ nō solū con-
sensus i actū. ⁊ iō cū fornicatio sit peccatū;

mortale. ⁊ multo magi alie luxurie spēs: con-
sequēs ē q̄ ofensus i delectatōe: talis pcti
fit pctm̄ mortale. ⁊ nō solū ofensus i actū. ⁊
iō cū oscula ⁊ aplex⁹ h̄ mōi: p̄f delectatio
nē huiusmōi fiāt: ofeāns ē q̄ sint pctā mor-
talia: ⁊ sic solū dīcūf libidinosā. vñ h̄ modi
fm̄ q̄ libidinosā sūt: sunt peccata mortalia.
Ad p̄mum q̄ dō q̄ apl̄s iō nō resumit illa
tria qz nō hñt nomē pcti nisi fm̄ q̄ ordināf
ad p̄cedētia. **A**d secūdū dīcēdū q̄ oscula
⁊ tact⁹ q̄uis fm̄ se n̄ ipediāt bonū plis hūa-
ne: p̄cedūt tñ ex libidine q̄ ē radīx huiusmōi
impedimēti. ⁊ ex h̄ hñt rōem pcti mortalis.
Ad tertiū dō q̄ rō illa occludit q̄ h̄ modi
nō sunt pctā fm̄ suā spēm.

Ad quintum sic pro

cedit. **V**idē q̄ nocturna pollutio fit pctm̄
Veritū. n. et demeritū hñt fieri circa idē. s; ⁊
dormiēs pōt mereri: sicut p; de Pa omone
q̄ dormiēs a dño donū sapiētie ipetravit: vt
dī. 3. **R**e. 3. ⁊. 2. palipo. p. q̄ in dormiēdo pōt
aligs demereri. ⁊ ita v̄ q̄ nocturna pollu-
tio fit pctm̄. **Q**uicūq; h; vsū rōnis: pōt
peccare. s; i dormiēdo aligs h; vsū rōnis: qz
frequēter aligs in somnis rōcinat ⁊ p̄legit
vnū alteri. ofentiēs vel dissentiēs. q̄ in dor-
miēdo pōt aligs peccare: ⁊ ita ppter sōnum
nocturna pollutio nō ipedīf qn̄ fit pctm̄: cū
ex genere act⁹ fit pctm̄. **F**rustra icrepaf
et istrūif q̄ n̄ pōt vti v̄ agē s; rōez v̄ rōem
s; hō i somnis istrūif a deo et icrepaf fm̄ il-
lud Job. 33. **P**er somniū i vishōe nocturna
qn̄ sopoz solet occupare hoīes. tunc apit au-
res viroz: et erudiēs eos istrūif disciplina. q̄
in somnis pōt aligs agere fm̄ rōnez v̄ rō-
nē qd̄ est bñ agere v̄ peccare. et sic v̄ q̄ no-
cturna pollutio fit pctm̄. **S**⁹ ē qd̄ Aug⁹
dīc. i2. sup̄ Hen. ad lras. **I**psa lantasia q̄ fit i
cogitatōe fermocionātis: cū exp̄sa fuerit in
visione somniātis vt inter illā et verā dīcti-
onē corpoz nō discernaf ofinue mouef ca-
ro. ⁊ seq̄ qd̄ eū motū sequi solet: et cū h̄ tā
sine pctō fiat q̄ cū pctō a vigilātib⁹ dī q̄ vt
diceref sine dubio cogitatu ē. **R**⁹ dō q̄
nocturna pollutio duplr pōt considerari.
Uno mō fm̄ se. et h̄ mō nō h; rōem pcti: dē
.n. pctm̄ dependet ex iudicio rōis. qz etiā
p̄m⁹ mot⁹ sensualitatis nō h; q̄ fit pctm̄ nisi
in q̄tū iudicio rōis rep̄mī pōt: et iō sublatō
iudicio rōnis tollīf rō pcti. in dormiēdo

aut rō nō hz libez iudiciū. **N**ullus. n. ē doz
miēs q nō intēdat aliqbus silitudinib' fātal
matū velut reb' ipis: vt pz ex his q i pmo di
cia sūt. r iō id qd agit hō dormiēs q nō hēt
libez iudiciū rōnis nō iputat ei ad culpā: sic
nec illud qd agit furiosus aut amens. Alio
pōt cōsiderari nocturna pollutio p cōparati
onē ad suā cām: q pōt esse triplex. **U**na qdē
corporalis: cū. n. humor seminalis supabun
dat i corpore: vl' cū facta ē humor' resolutō
vl' p nimia calefactōez corpis: vl' p quācūqz
aliā cōmotōem somniat dormiens ea q pri
nēt ad expulsione huiusmodi humoris abun
dantis vl' resoluti. sicut etiā cōtingit qū natu
ra grauat ex aliq' alia supfluitate: ita q qūz
formā in imaginatōe fantasinata ptenētia
ad emissione taliū supfluitatum: si igit' supa
bundātia talis humoris sit ex cā culpabili:
puta cū est ex supfluitate cibi vl' pot': tunc
nocturna pollutio hēt rōem culpe ex sua cā
si at supabundantia ul' resolutio talis hūoris
nō sit ex aliq' cā culpabili: tūc nocturna pol
lutio nō ē culpabilis: nec i se: nec in sua cā.
Alia vō cā nocturne pollutōis pōt eē aīalis
iterior: puta cū ex cogitatōe pcedēti cōtingit
aliquē dormiētē pollui. **C**ogitatio aut q i vi
gilia pcessit qūz ē pure speculatiua: puta cū
aligs cā disputatōis cogitat de pctis carna
lib'. qūz aut ē cū aliq' affectōe: vl' cōcupiscē
tie vl' horrois. **C**ōtingit aut magis pollutio
nocturna ex cogitatōe carnaliū vitioz que
sūt cū cōcupiscētia taliū delectatōum: qz ex
B remanet qdā vestigiū r inclinatio i aīa:
ita q dormiēs facilius iducit i sua imagina
tōe ad affectiūdū actib' ex quibus seqt' pol
lutio: sūm B phs dicit i p ethicoz. q inq̄tum
paulatiz p̄trāseūt quidā mor' a vigilātibz
ad dormiētēs: meliora sūt fātasmata studio
soz qz q̄rilibz. **E**t Aug' dic. 12. sup Ben. ad lit
terā: q p̄p bonā aīe affectōez qdā ei' mēta
etiā i sōnis clarēt. r sic pz q nocturna pollu
tio hēt rōez culpe ex parte sue cāe. **Q**ūz tū
cōtingit q ex pcedēti cogitatōe carnaliū actu
uz etiā speculatiua: vel si fit cū horrore: seqt'
i sōnis pollutio. r tūc nō hz rōez culpe: nec
i se: nec i sua cā. **T**ertia vō cā ē spūalis extri
seca. puta cū ex opatōe demonis cōmouent'
fantasmata dormiētis in ordine ad talē esse
ctū. r B qdē qūz ē cū peccato pcedēti. s.
negligētia p̄pandise d demonis illusiones.
vñ r in sero cātā. **P**ostēqz n̄m comprime

ne polluat'ur corpora. qūz vō ē absq' ol' cui
pa hoīs ex sola negtia demonis. **S**icut i col
latōibus patrū legif' de quodā q semp i die
bus festiuis pollutōem nocturnā patiebat
hoc diabolo pcurāte vt impediret a sacra cōi
one. **S**ic igit' pz q nocturna pollutio nunqz
est pctū. s. qūz ē sequela peccati pcedētis.
Ad p̄mū q dō q Salomō nō meruit in
dormiēdo sapiam a deo. s. fuit signū pcedē
tis desiderij: p̄p qd dē talis petitio deo pla
cuisset: vt Aug' dic. 12. sup Ben. ad litteram.
Ad scdm vō q fm q vires sensitiue iteri
ores magis vl' minus opprimunt a sōno p̄p
vaporis turbulētia vl' puritate: s. hoc vius
rōnis magis vl' minus ipedit i dormiēdo: s. p
tū q̄tū ad aliqd ipedit vt nō possit oīno libe
rū iudiciū hēre. vt i p̄ma pte dictū est. r iō n̄
imputat ei ad culpā qd tūc agit. **A**d ter
tiū dō q apprehēsiō rōnis nō ita impeditur
a sōno sicut eius iudiciū qd p̄fici p cōuersi
onē ad sensibilia que sūt p̄ma p̄ncipia cogni
tionis humane. r iō nihil p̄hibet hoīem s. r
rōem apprehēdē aliqd de nouo i dormien
do vl' ex ipis reliquis pcedētū cogitatōz
r fantasmatibus oblati: vl' etiā ex reuelatio
ne diuina: aut imissione augeli boni vl' mali
Ad sextum sic proce
dit. **V**idēt q stuprū nō debeat poni vna spe
cies luxurie. **S**tuprū. n. iporat illicitā virgi
nū defloratōem: vt hī i decretis. 36. q. i. s. B
pōt eē soluti cū soluta qd p̄tinet ad fornicā
tōem. **S**tuprū nō d̄z poni spēs luxurie a for
nicatōe distincta. **P**. Amb' dicit in li' de
p̄riarchis. **N**emo sibi blandiat de legib' ho
minū: oē stupr' adulteriū est. sed specierū ex
opposito diuersaz vna nō cōtinet sub alia.
cū q adulteriūz ponat spēs luxurie: vl' q stu
prū spēs luxurie poni nō d̄beat. **P**. **I**nfer
re alicui iniuriā vidēt magis ad iniusticiāz
q̄ ad luxuriā pertinē. s. ille q stuprūz cōmit
tit iniuriā fac' alteri. s. p̄i puelle quā corū
pit qui pōt ad aīum suū iniuriā reuocare: r
agē actōe iniuriāz d̄ stupratorē. **S**tuprū nō
d̄z poni spēs luxurie. **S**. **S**z ē q stuprū pro
p̄e cōstitit i actu venereo q virgo deflorat. cū
igit' luxuria p̄prie sit circa venerea: vl' q stu
prum sit spēs luxurie. **B**. **D**ō q vbi circa
māz alicuius vity occurrit aliqua spālis de
formitas: ibi d̄z poni def̄minata spēs illius
vity. luxuria aut ē pctū circa venerea ex̄p̄s

vt s̄ dictū est. In virgine at̄ sub custodia pa-
tris existente quedam deformitas sp̄alis oc-
currit si corrupat̄. tū ex parte puelle que ex
h̄ q̄ violat̄ nulla pactōe coniugali p̄cedente im-
pedit̄ a legitimo m̄rimonio cōsequēdo. et po-
nit̄ ī via meretriciādi a q̄ r̄trahēbat̄ ne signa-
culū virginitat̄is amittēt. tū etiā ex parte pa-
tris: q̄ de ei⁹ custodia sollicitudinē gerit̄ fm̄
id̄ Eccl. 42. **S**up̄ filiā luxuriosā cōfirma cu-
stodiā: ne quādo faciet te in opprobriū veni-
re inimicis. et iō manifestū ē q̄ stuprū quod
ip̄ortat̄ illicitā v̄ginū defloratōem sub cura
parētū existētū: est def̄minata luxurie sp̄s.
Ad p̄mū ḡ dō q̄ quīs h̄go sit soluta a vi-
culo m̄rimony: non tamen est soluta a p̄ris
pt̄ate. habet etiā sp̄ale impedimētū fornicarij
cōcubitus virginitat̄ signū: qd̄ nō d̄z nisi p̄
matrimonij auferri. vñ stuprū nō ē fornicati-
o simplex: s̄ cōcubitus qui sit cū meretrici-
bus. i. mulierib⁹ iā corrup̄t: vt p̄z p̄ glo. 2. ad
Cor. 13. sup̄ illud: qui nō egerūt penitētias
sup̄ inuiditiā et fornicatōe. 2c. **A**d secun-
dū dō q̄ **A**mb⁹ ibi alr̄ accipit stuprū put-
at̄. cōiter accipit p̄ oī pctō luxurie. vñ stuprū
ibi noiat̄ cōcubitū viri coniugati cū q̄cūq̄ alia
muliere p̄ter vxorē: qd̄ p̄z ex h̄ qd̄ subdit̄. nec
viro licet qd̄ mulieri n̄ licet. et h̄ mō etiā ac-
cipit̄ **N**umeri 5. vbi d̄r. **S**i later adulterij
et testib⁹ argui nō pōt: qz nō est iūcta in stu-
pro. 2c. **A**d t̄tiū dō q̄ nihil p̄hibet vnum
pctm̄ ex adiunctōe alterius deformius fieri
Sit at̄ deformius pctm̄ luxurie ex pctō inu-
sticie: qz videt̄ cōcupiscētia eē inordinatio:
q̄ a delectabili nō abstinet vt iniuriā vitet.
Habet aut̄ duplicē iniuriā āneram. **U**nam
qd̄ ex pte v̄ginis: quā etsi nō vi corrupat̄ tñ
eaz seducit̄. et sic tenet̄ ei satisfaccē. **U**n̄ dicit̄
Exo. 22. **S**i seduxerit q̄ v̄ginē nōdū despō-
sata: dormieritq̄ cū ea. dotabit̄ eaz et hēbit
vxorē. si at̄ p̄ v̄ginis dare noluerit: reddet
pecuniā iuxta modū dotis quā v̄gines acci-
pere consueuerūt. Aliam vero iniuriā facit
patri puelle: vnde et ei fm̄ legem tenet̄ ad
penā. **D**icit̄. n. **D**eut. 22. **S**i inuerit vir pu-
ellam v̄ginē q̄ nō hēt sponsū et apprehen-
dēs cōcubuerit cū illa. 7 res ad iudiciū vene-
rit: dabit̄ q̄ dormiuit cū ea patri puelle. 50. si
clos argētī. et hēbit eā vxorē: et qz humili-
tū illā: nō poterit dimittere eā cūctis dieb⁹
vite sue. et h̄ ideo ne videat̄ ludibriū fecisse
vt **A**ug⁹ dicit̄.

Ad septimū sic pro-
cedit̄. **V**idet̄ q̄ rapt⁹ nō sit sp̄s luxurie disti-
cta a stupro. **D**ic̄. n. **I**sidor⁹ i li⁹ et bimol. q̄
stuprū. i. rapt⁹ p̄p̄e est illicit⁹ coit⁹ a corrupē-
do dicit̄. vñ et q̄ raptu potit̄: stupro fruit̄. ḡ
vñ q̄ raptus nō debeat poni sp̄s luxurie a
stupro distincta. **P**. **R**apt⁹ vñ quādā vio-
lētā importare. d̄r. n. in decretis. 36. q. 1. **Q**
rapt⁹ cōmittit̄: cū puella violentā a domo pa-
tris abducit̄: vt corrupta i vxorē hēatur. s̄ h̄
q̄ violētā alicui inferat̄. per accidēs se hēt
ad luxuriā q̄ per se respicit̄ delectatōem cō-
cubiti. ḡ vñ q̄ raptus nō debeat poni def̄mi-
nata sp̄s luxurie. **P**. **P**ctm̄ luxurie p̄ ma-
trimoniū cohibet̄: d̄r. n. i. ad Cor. 7. p̄p̄t̄ lu-
xuriā vniūsq̄sq̄ suā vxorē hēat. s̄ rapt⁹ impe-
dit̄ m̄rimoniū sequēs: d̄r. n. in cōilio **M**el-
densi. **P**lacuit vt hi q̄ rapiūt̄ feminas vel su-
rāt̄ vel seducūt̄: eas nullatenus hēant vxo-
res: quīs eas postmodū nuptialr̄ cū cōsensu
parētū suoz susceperūt. ḡ raptus n̄ ē def̄mi-
nata sp̄s luxurie. **P**. **A**ligs pōt̄ cogscē suaz
sponsā absq̄ pctō luxurie. sed raptus pōt̄ cō-
mitti si aliquis violēt̄ spōsā suā auferat̄ de
domo parētū: et eā carnalr̄ cogscat̄. ḡ rapt⁹
non d̄z poni def̄minata sp̄s luxurie. **S**
est q̄ rapt⁹ ē illicit⁹ coitus: vt **I**sidor⁹ dicit̄.
s̄ h̄ p̄tinet̄ ad pctm̄ luxurie. ḡ rapt⁹ ē sp̄s lu-
xurie. **R**. **D**ō q̄ rapt⁹ put̄ nūc de eo log-
mur ē sp̄s luxurie: et quōq̄ quidē in idē cō-
currit cū stupro: quōq̄ aut̄ inuenit̄ rapt⁹ sine
stupro quōq̄ vō stupr̄ sine raptu. **C**ōcurrunt
gd̄ in idē qñ aliq̄ violētā infert̄ ad v̄ginē
illicite deflorādā: que quidē violentia quōq̄
infert̄ tā ipsi v̄gini q̄ p̄ri. quōq̄ aut̄ infert̄ p̄ri
s̄ nō v̄gini: puta cū ip̄a cōsentit vt p̄ violētā
de domo p̄ris abstrahat̄. **D**iffert̄ etiā violen-
tia et rapt⁹ alio mō: qz quōq̄ puella violentē
abducit̄ a domo parētū et violēt̄ corrupit̄
quōq̄ aut̄ etsi violēt̄ abducit̄: nō tñ violen-
ter corrupit̄ s̄ de volūtate v̄gis: siue corrup-
t̄ fornicario cōcubitu siue m̄rimoniali: qñ
tercūq̄. n. violētā affit̄ saluat̄ rō rapt⁹. **I**n-
uenit̄ at̄ rapt⁹ fin̄ stupro: puta si aliq̄ rapiat̄
viduā v̄ puellā corruptā. vñ **S**ermach⁹ papa
dicit̄. **R**aptores viduaz v̄ v̄ginū ob imanita-
tē facinorū tāti d̄testamur. **S**upr̄ vō fin̄ ra-
ptu inuenit̄: qñ aliq̄ absq̄ violētā illatione
v̄ginē illicite deflorat̄. **A**d p̄mū ḡ dō q̄
qz rapt⁹ plerūq̄ cū stupro i idē occurrit: ideo

quod unum per alio ponit. **A**d secundum dicitur quod illatio violentie videtur procedere ex magnitudine concupiscentie ex qua aliquis non refugit periculo inire violentie inferende. **A**d tertium dicitur quod aliter est de raptu puellarum que sunt aliis desponsate: et aliter de raptu illarum que non sunt aliis desponsate. Ille enim que sunt aliis desponsate restituere de suis sponsis que in eis ex ipsa desponsatione ius habent, ille autem que non sunt aliis desponsate primo restituere de suis partibus: tunc de voluntate parentum licite possunt eas in uxores cape: si tamen aliter fiat: illicite matrimonium contrahitur. tenebatur enim. quicunque rapere capit: ad eius restitutionem: nec tamen rapus dirimit matrimonium iam contractum: et si impediat contrahendum. quod autem dicitur in predicto concilio: dicitur est in detestabilem illius criminis: et est abrogatum. **U**niversum Hieronymus dicit. **T**ria inquit coniugia legitima in scripturis leguntur. Primum est virgo casta in virginitate viro data legitime. Secundum est virgo in civitate deprehensa a viro et illi per vim copulata: si voluerit pater eius dotabit eam iste vir quantum indicaverit pater et dabit pretium pudicitie eius. Tertium autem est quam auferat ei et traditur alteri de voluntate patris. **N**el potest intelligi de illis que sunt aliis desponsate: et maxime per verba de partibus. **A**d quartum dicitur quod sponsus ex ipsa desponsatione habet aliquid ius in sua sponsa. et ideo quibus peccet violentiam inferendo: excusatur tamen a crimine raptus. unde Helasius papa dicit. **L**ex illa preteritorum principum ibi rapto dicitur esse commissum: ubi puella de cuius nuptiis nihil actum fuerat videbatur abducta.

Ad octavum sic procedit. **U**t quod adulterium non sit determinata species luxurie ab aliis distincta. Dicitur enim. adulterium ex eo quod aliquis ad alteram accedit parte sua: sicut dicitur quodammodo in glo. super Exodum. scilicet alia mulier propter suam potest esse diversarum conditionum. scilicet vel virgo vel in parte patris exilis vel meretrix: vel cuiuscumque alteri conditionis. ergo videtur quod adulterium non sit species luxurie ab aliis distincta. **R**espondeo dicitur quod nihil interest ex qua causa quis insanat. **U**niversum Sicut Pythagoricus: adulter inquit est amator ardentior in sua uxore: et per rationem est quilibet aliam mulierem. scilicet in omni luxuria est amor ardentior obviato. ergo adulterium invenitur in omni luxuria. non ergo dicitur poni luxurie species. **R**espondeo. **U**bi est eadem ratio deformitatis: ibi non videtur esse alia species peccati sed in stupro et adulterio videtur esse eadem ratio deformitatis: quia utrobique violatur mulier aliene

partem subiecta. ergo adulterium non est determinata species luxurie ab aliis distincta. **R**espondeo est quod Leo papa dicit: quod adulterium committitur: cum propter libidinis instinctum vel aliene sensu cum altero vel altera in pactum coniugale contrahitur: sed hoc importat spalem deformitatem luxurie. ergo adulterium est determinata species luxurie. **R**espondeo dicitur quod adulterium sicut ipsum nomen sonat est accessus ad alienum thorum. **I**n quo quidem dupliciter est castitatem humane generationis hominum aliquis delinquit. per quidem in quantum accedit ad mulierem non sibi matrimonio copulata: quod regreditur ad bonum plus propter educatione. **A**lio quod accedit ad mulierem alteri per matrimonium copulata: et sic impedit bonum plus aliene. **E**adem ratio est de muliere contra gata que per adulterium committitur. **U**niversum dicitur **E**ccl. 23. **O**is mulier reliquens virum suum peccabit. per enim in lege altissimi incredibilis fuit: in qua .9. precipitur. **N**on mechaberis. et 2o virum suum de relinquit in qua factum est certitudinem plus eius. 3o in adulterio fornicata est. et ex alio viro filios statuit sibi: quod est contra bonum plus: scilicet per modum est contra in omnibus peccatis mortalibus. **A**lia vero duo spalem ter principium ad deformitatem adulterii. **U**niversum manifestum est quod adulterium est determinata species luxurie: utpote spalem deformitatem habens circa actus venereos. **A**d primum ergo dicitur quod ille qui habet uxorem si ad aliam accedit: peccat in eius potest denotare per se sua. et sic species est adulterii: quod est fidei matrimonii agit: vel ex parte mulieris ad quam accedit: et sic quicquid est adulterii: puta cum coniugatus accedit ad uxorem alteri. quibus autem habet rationem stupri: vel alicuius alteri per diversas conditiones mulierum ad quas accedit. dicitur est autem quod species luxurie accipiuntur per diversas mulierum conditiones. **A**d secundum dicitur quod matrimonium spalem est ordinatum ad bonum humane plus: sicut dicitur est. **A**d adulterium autem spalem matrimonio contrariatur in quantum violat matrimonii fidem quam quis coniugatus debet. et quia ille qui est ardentior amator uxoris facit contra bonum matrimonii honeste eo utens. scilicet fide non violat: ideo aliquibus potest adulter notari et magis quam ille qui est ardentior amator alterius mulieris. **A**d tertium dicitur quod uxorem est in potestate viri sicut ei matrimonio copulata: puella autem sub parte patris sicut per eum matrimonio copulanda. et ideo alio modo contra bonum matrimonii est peccatum adulterii. et alio modo peccatum stupri. et propter hoc ponitur diverse luxurie species. **D**e aliis autem ad adulterium principibus dicitur in tertia parte cum de matrimonio tractabitur.

g pari rone subvertere limitē moy libidine
 scubēdi i reb⁹ sacris facit sacrilegy vitū: sed
 libido scubēdi ptinet ad luxurias. g sacrile
 giū ē luxurie spēs. ¶ Rūdeo dō q̄ sicut s̄
 dictū ē: act⁹ vni⁹ vtutis l'itū ordiat⁹ ad finē
 alteri⁹: assumit spēm illi⁹: sicut furtū qd̄ pp̄
 adulteriū cōmittit trāsit in spēm adultery.
 Manifestū ē at̄ q̄ obfūatio castitatis fm̄
 q̄ ordinat̄ ad cultū dei sit act⁹ religionis: vt
 p̄ in illis q̄ vouēt z seruāt vginitate: ut p̄ p̄
 Aug. in li. de vginitate. Vñ manifestū est q̄
 ē luxuria fm̄ q̄ uiolat aliqd̄ ad dinū cultū
 ptinēs: ptinet ad spēm sacrilegy: z fm̄ b̄ sa
 crilegiū pōt poni spēs luxurie. ¶ Ad p̄muz
 ḡ dicendum q̄ luxuria fm̄ q̄ ordinat̄ ad fi
 nē alterius vitū efficitur illius vitū species.
 z sic aliq̄ luxurie species pōt ē esse species
 irreligiositatis sicut cuiusdā supior⁹ generis
 ¶ Ad secūdum dicēdū q̄ ibi enumerātur
 illa q̄ sūt spēs luxurie fm̄ seipam: sacrilegiū
 aut̄ ē spēs luxurie fm̄ q̄ ordinat̄ ad alterius
 vitū finē: z pōt occurrere cū diuersis luxurie
 spēs. Si. n. aliq̄ abutāt p̄sona cōiuncta sibi
 fm̄ spūale cognatōem: cōmittit sacrilegiū
 ad modū incest⁹. Si at̄ abutāt virgine deo
 sacra inq̄stū ē sponsa xp̄i: est sacrilegiū p̄
 modū adultery. inq̄stū dō est sub spūalis pa
 tris cura cōstituta: erit qd̄dā spūale stuprū. z
 si violētia inferat̄ erit spūalis raptus: q̄ etiā
 fm̄ leges ciuiles ḡuius puniūt q̄ alius rapt⁹.
 Vñ Justinian⁹ imperator dicit. Si qs̄ nō dicā
 rapere: sed attētare tātmō m̄rimony cōiun
 gēdi cā sacratissimas vginēs ausus fuerit:
 capitali pena seriat. ¶ Ad tertium dō q̄ sa
 crilegiū cōmittit̄ in re sacra: res aut̄ sacra
 ta ē v̄l p̄sona sacra q̄ occupiscit̄ ad cōcubitū
 z sic ptinet ad luxuriā: v̄l q̄ occupiscit̄ ad pos
 sidēdū: z sic pertinet ad iniusticiā. Pōt etiā
 ad irā ptinere sacrilegiū: puta si aliq̄ ex ira
 iniuriā iserat p̄sone sacre. V̄l si gulose cibū
 sacru assumat sacrilegiū cōmittit. spūal⁹ tñ sa
 crilegiū attribuit luxurie q̄ opponit castita
 ti: ad cōobfūatiā aliq̄ p̄sōe spāl⁹ cōsecranf.

Ad vndecimum sic

pcedif. Vides q̄ vitū nām nō sit spēs lu
 xurie: qz i p̄dicta enumeratōe spērū luxurie
 nulla sit mētio de vitū nām. ḡ nō ē spēs lu
 xurie. ¶ Luxuria oppōit vtuti: z ita sub
 malitia continēt: sed vitū nām nō cōtinet
 sub malitia: sed sub bestialitate: vt p̄ p̄phm

in. 7. etbi. ḡ vitū nām nō est spēs luxurie.
 ¶ Luxuria cōsistit circa actus ad gnatio
 nē humanā ordinos: vt p̄ ex s̄ dictis. s̄ vi
 tiū nām cōsistit circa actus ex quib⁹ nō
 potest generatio sequi. ḡ vitū nām non ē
 spēs luxurie. ¶ Sed ē qd̄. 2. Cor. 12. cōnu
 merat̄ alijs luxurie spēsbus. vbi dicit. z non
 egerūt penitētiā sup̄ imunditia z fornicatōe
 z ipudicitia: vbi dicit glo. imunditia. i. luxu
 ria nām. ¶ Rūdeo dō q̄ sicut s̄ dictū est:
 ibi est deimnata luxurie spēs: vbi spāl⁹ rō
 deformitatis occurrit q̄ facit indecētē actū
 venereū. Qd̄ qd̄ pōt eē dupl⁹. Vno qdem
 mō qz repugnat rōni recte: qd̄ ē eōe in omni
 vitio luxurie. Alio mō qz ē sup̄ b̄ repugnat
 ipsi ordini nāl⁹ venerei act⁹ qui cōuenit hūa
 ne spēi: qd̄ d̄ vitū cōtra nām. Qd̄ qdem pōt
 plūbus modis cōtingere. Vno qdem modo si
 absq̄ oi cōcubitū cā delectatōis venere pol
 lutio p̄curef: qd̄ ptinet ad pctm̄ imunditie:
 quāz qdā molliciē vocāt. Alio si fiat p̄ cōcu
 bitū ad rē nō eiūsdē spēi: qd̄ vocat bestiali
 tas. Tertio si fiat p̄ cōcubitū ad non debitū
 sexū: puta masculi ad masculū: vel femie ad
 feminā: vt ap̄ls dicit ad Ro. i. qd̄ d̄ sodomi
 ticū vitū. Quarto si nō seruet nāl⁹ modus
 cōcubēdi: aut cōtūm⁹ ad instrū nō debitū:
 aut cōtū ad alios mōstruosos z bestiales cō
 cūbēdi modos. ¶ Ad primum ḡ dō q̄ ibi
 enumerant̄ spēs luxurie: que non repugnat
 hūane nāe: z iō p̄mittit̄ vitū nām. ¶ Ad
 secūdū dō q̄ bestialitas differt a malicia q̄
 humane vtuti opponit̄ p̄ quendā excessum
 circa eādē mām: z iō ad idēz gen⁹ reduci p̄t
 ¶ Ad t̄tiū dicendū q̄ luxuriosus nō intēdit
 gnātōem humanā: sed delectatōem venere
 am quā p̄t aliq̄ expiri sūi actib⁹ ex qb⁹ seq̄
 hūana gnatio: z b̄ ē qd̄ q̄rit̄ i vitū nām.

Ad duodecimum sic

pcedif. V̄ q̄ vitū nām non sit maximū
 pctm̄ inf̄ spēs luxurie. Tāto. n. aliq̄ pctm̄ ē
 ḡui⁹ q̄to magis d̄iat caritati. s̄ magis vide
 tur d̄iari caritati pximi adulteriū stuprū z
 raptus que v̄gūt in iniuriā pximi q̄ pctā nām
 nām p̄ q̄ nullus alteri iniuriat̄. ḡ pctm̄ nām
 nō ē maximum inf̄ spēs luxurie. ¶ Illa
 pctā vidēt eē grauissima que d̄ deū cōmittit̄
 s̄ sacrilegiū directe cōmittit̄ d̄ deū: qz v̄git in
 iniuriā diuini cult⁹. ḡ sacrilegiū ē ḡui⁹ pctm̄
 q̄ vitū contra nām. ¶ Tāto aliq̄ pctm̄

Quidā. n. continentia noiant p qua aliqs ab oi
 delectatōe venerea abstinēt. Cū 7 apłus ad
 Gal. 5. cōtinētiā castitati adiungit: 7 sic continē
 tia pfecta pncipalis qdē ē vginitas: scđaria
 vō viduitas. vñ fm h eadē rō ē de continētia
 q de virginitate quā s dixim' vtutē. Alij hō
 dicūt continētiā esse p quā aliqs resistit cupi
 scētys prauis q in eo vehemētes existūt. 7 h
 mō accipit pbs continētiā. 7. ethi. 7 h ē mō
 accipit continētiā i collatōib' patz. B aut mō
 continētia hēt aliqd de rōne vtutis. in qtu. s.
 rō firmata est 3 passionē: ne ab eis deduca
 tur nō trātingit ad pfectā rōem vtutis mo
 ralis fm quā etiā appetit' sensitiuus subdiē
 rōni sic vt in eo nō insurgāt vehemētes pas
 siones rōni dīe. 7 iō pbs dicit in 4. ethi. q
 continētia nō ē vtus: s; qdā mixta: in qtu. s. h;
 aliqd de vtute: 7 in aliq deficit a vtute. Lar
 gius tñ accipiēdo nomē vtutis p quolibet
 pncipio laudabiliū opex possum' dicere cō
 tinētiā eē vtutē. Ad pmutz g vicendum q
 pbs continētiā adiuidit virtuti qtu ad hoc
 in quo deficit a vtute. Ad secūdū dō q hō
 pprie ē id qd est fm rōem: 7 iō ex h dī aliq
 in seipō se tenere q tenet se in eo qd uenit
 rōni: qd aut pinct ad pueritatē rōnis nō ē
 ueniēs rōi. vñ ille solus vō continēs dicit q te
 net se in eo qd ē fm rōem rectā: nō aut i eo
 qd ē fm rōem puerfā. rōni aut recte oppo
 nunt concupiscētie prauē: sicut 7 rōni puer
 se opponūt cupiscētie bonē. 7 iō ppe 7 vō
 continēs ē q pssit i rōne recta abstinēs a cō
 cupiscētys prauis. nō aut q pssit in rōe per
 uerfā abstinēs a cōcupiscētys bonis. sed hic
 magis pōt dici obstinatus i malo. Ad ter
 tium dō q glo ibi loqrur de continētia fm pū
 mū modū fm quē continētia noiat quādā vir
 tutē pfectā q nō solū abstinēt ab illicitis bo
 nis: sed ē a qbūdā licitis min' bonis: vt to
 talr itendat perfectioribus bonis.

Ad secunduz sic pro
 cedif. Videt q materia continētie nō sint cō
 cupiscētie delectatōum tact'. Dicit. n. Am
 bro' i p de offi. q gnā'e dcoz ita ē ac si eqbi
 lē formā atq; vniuersitatē honestatis hēat i
 oi actu suo continēt. s; nō oia act' humanis
 ptnet ad delectatōem tact'. g continētia non
 ē solū circa cupiscētiās delectatōum tact'
 P. Nomē diuētie ex hoc sumit' q aliq
 tenet se in bono rationis recte: sicut dicitur

ē. s; quedā alie passiones vehemēti' abdu
 cunt hoiez a rōne recta q cupiscētie dele
 ctabiliū tact' sicut timor piculoz mortis q
 stupefacit hoiem. 7 ira q ē isame filis: vt Se
 neca dicit. g continētia nō dī ppe circa cupi
 scētias delectatōum tact'. P. Tulli' dicit
 in .2. rhetorice q continētia ē p quā cupiditas
 vñly gubnatōe regif. cupiditas aut magis
 vsueuit dici diuitiay q delectabiliū tact' fm
 illud. i. ad Thimo. vlt. Radix oium malozū
 ē cupiditas. g continētia nō ē ppe circa cupi
 scētias delectatōum tact'. P. Delectatio
 nes tact' nō solū sūt in reb' venereis: sed et
 i vsu ciboz: s; continētia solū circa vsū venereo
 rū vsueuit dici. g non est ppria mā eius cō
 cupiscētia delectationū tactus. P. Inter
 delectatōes tact' qdā sunt nō humane s; be
 stiales tā in cibis: vtpote sigs delectaref in
 esu carniū humanaz: q etiā in venereis: pu
 ta in abusu bestiaz vel pucroz: sed circa h'i
 nō ē continētia: vt dī in .7. ethi. non g ppa mā
 continētie sūt cupiscētie delectationū tact'.
 Sed ē qd pbs dicit i .7. ethi. q continē
 tia 7 icōtinētia sunt circa eadē circa que tē
 perantia 7 repantia: s; pantia 7 itēpantia sē
 circa cupiscētiās delectationū tact': vt s
 bitū ē. g etiā continētia 7 icōtinētia sūt cir
 ca eadē nāz. P. Rūdeo dō q nomē cōtinē
 tie refrenatōem quādā importat in qtu
 .s. tenet se aliqs ne passiones seqtur. 7 iō p
 prie continētia dicit' circa illas passioēs q im
 pellunt ad aliqd psequēdū i qbus laudabile
 est vt rō retrabat hoiem a psequēdo: nō autē
 ppe ē circa illas passiones q iportant retra
 ctōem quādā sicut timor 7 alia h'i. in his. n.
 laudabile ē firmitatē seruare i psequēdo qd
 rō dicitat: vt s dicitū ē. Est at cōsiderandū q
 nāles inclinatioēs pncipia sūt oium supuent
 entia: vt s dicitū ē. 7 iō passiones tanto vehe
 mētius ipellūt ad aliqd psequēdū: qto ma
 gis sequūtur inclinatioēs nāe q pcpue incli
 nat ad ea que sūt sibi necia: vel ad vsuatioēs
 indiuidui: sicut sūt cibi: vñ ad vsuatioēs spe
 cie: sicut sūt act' venerei: quoz delectatōes
 ad tactū ptnēt. 7 iō continētia 7 icōtinētia
 ppe dicūtur circa cupiscētiās delectatio
 nū tact'. Ad primum g dō q sicut nomē
 repantie pōt cōit' accipi in qcuq; mā: pprie
 tā dī i illa mā in qua ē opportunū hoie. n re
 frenari. ita et continētia pprie dī in qua est
 opportunū 7 difficillimum contineri. s. in

R

concupiscētijs delectatōrum tactus: cōiter at
 et fm qd pōt dici i quacūq; alia materia. et
 hoc mō vtrūq; Amb. noie continētie. Ad scōz
 dō q; circa timorē nō ppe landat continētia:
 sed magis firmitas al quā fortitudo iportat
 Ira autē ipetū qdē facit ad aliqd pfeōndū:
 iste tñ impet' magis segtur apphēsiōe aialē
 put. f. aliq; apprehēdit se eē ab alio lesūz qz
 inclinātōem nālē: et iō dō qdem aliq; fz qd
 continēs ire: nō tñ simplr. Ad tertius dō q;
 huiusmōi exteriora bona: sicut honores: vi
 uitie: et huiusmōi: vt phs dicit i. 7. ethi. vidē
 tur quidē fm se eē eligibilia: nō at qñ necia
 ad cōseruatōem nāe: et iō circa ea nō dicim'
 simplr aliquos continētes vel incōtinētes: fz
 fm qd apponēdo q; sint continētes vel icon
 tinētes lucrī et honoris: vel alie' huiusmōi: et
 ideo vel Tulli' cōiter vsus ē noie continētie
 pue cōprehēdit sub se etiā continētiā fm qd:
 vel accipit cupiditatē stricte p concupiscētia
 delectabiliū tact'. Ad quartū dicēdū q; de
 lectatōes venereoz sūt vehemētiores qz de
 lectatōes ciboz: et iō circa venerea magis con
 suenim' cōtinētiā et incōtinētiā dicē q; circa
 cibos: licz fm phm vtrūq; pōm. Ad
 gntū dicēdū q; continētia ē bonum rō s hūa
 ne. et iō attenditur circa passiones que pū
 eē hōi gnāles. vñ phs dicit in. 7. ethi. q; si ali
 qs tenēs puez concupiscat eū v' comedē vel
 ad venereoz icōtinētiē delectatōem: siue
 segtur concupiscētiā: siue non: nō dicet simpli
 eū continens: sed fm quid.

Ad tertium sic proce
 dit. Videt q; subm continētie sit vis concupi
 scibilis. Subm. n. alie' xntis opz eē pportōa
 tū māe: sed mā continētie sicut dictū ē sunt cō
 cupiscētie delectabiliū tact' q; pūct ad v'z
 concupiscibile. q; continētia ē in vi concupisci
 bili. P. Oppōita sūt circa idē. fz incōtin
 nētia ē in concupiscibili cui' passioēs superāt
 rōem. dicit. n. Andronicus q; incōtinētia ē
 malitia concupiscibilis fm quā eligit prauas
 delectatōes p hibe rōnali. q; et cōtinētia
 pari rōe ē in concupiscibili. P. Subm xru
 tis humane vel ē rō: vel vis appetitina q; vi
 tidit in volūtate concupiscibile et irascibilem
 fz cōtinētia nō ē in rōne: q; sic eēt v'us itel
 lectualis. neq; etiā in volūtate: q; continē
 tia ē circa passioēs que non sūt in volūtate:
 nec ēt ē in irascibili q; nō ē ppe circa passio

nes irascibilis: vt dictū ē. g. reliquit q; sit in
 concupiscibili. P. 5. Dis virt' in aliq; poren
 tia existēs aufert malū actū illius potētie. fz
 continētia nō aufert malū actū concupiscibilis.
 Vēt. n. cōtinēs concupis. etiā prauas: vt phs
 dicit in. 7. ethi. g. continētia nō ē in concupisci
 bili. P. 8. dō q; ois v'us in aliquo subo ex'ns
 facit id differre a dispositōe quā h; dū suby
 cif opposito vitio. concupiscibilis autē eodem
 mō se h; in eo q; ē continēs et in eo q; est incōti
 nēs. q; in vtrōq; pūpit i cōcupiscētijs pra
 uas vehemētes. Unde manifestū ē q; conti
 nētia nō ē in cōcupiscibili sicut in subo: sicut
 ēt rō eodē mō se habet in vtrōq;: q; tam cō
 tinens q; incōtinēs hēt rōem rectā. et vtrōq;
 extra passiones ex'ns gerit in pposito concu
 piscēt' as illicitas nō seg. Prima autē d'ia eoz
 inuenit in electōe. q; continens quūis patia
 tur vehemētes delectatōes et cōcupiscētijs
 tñ eligit nō seg eas. ppter rōem: incōtinens
 autē eligit sequi eas nō obstāte d'ictōe ratio
 nis. et ideo opz q; continētia sit sicut in subo
 in illa vi aīe cui' act' ē electio. et h' ē volūtas
 vt s' bitum est. Ad p'mū g' dō q; cōtinen
 tia hēt mām cōcupiscētijs delectatōrum ta
 ctus non sicut quas modcref: quod pūct
 ad tpantiā q; est in concupiscibili: sed ē circa
 eas q; eis resistens. vnde opz q; sit in alia vi
 q; resistētia est alterius ad altez. Ad scōz
 dicēdū q; volūtas media est inter rōem et
 concupiscibile: et pōt ab vtrōq; moueri. in eo
 autē q; est continēs mouet a rōne. in eo autē
 q; est incōtinēs mouet a cōcupiscibili. et iō
 continētia pōt attribui rōni: sicut p mouenti
 et incōtinētia cōcupiscibili: quūis vtrūq; im
 mediate pūct ad volūtate sicut ad p'ziū
 subm. Ad tertium dō q; lz passiones nō
 sint in volūtate sicut in subo: est tñ in p'tate
 volūtatis eis resistere: et h' modo volūtas cō
 tinentis resistit concupiscētijs.

Ad quartum sic pro
 cedit. Videt q; cōtinētia sit melior q; tem
 perātia. dicit. n. Eccl. 26. Dis autē pōderatio
 nō ē digna cōtinētijs aīe. q; nulla xrus pōt cō
 tinētie adeq;ri. P. Quāto aliqua v'us me
 ref' maius p'miū: tanto potior ē. sed cōtinen
 tia videt mereri maius p'miū. dicit. n. 2. ad
 Thimo. 2. Nō coronabit nisi q; legitime cer
 tauerit. magis autē certat cōtinēs q; patit ve
 hemētes passiones et cōcupiscētijs prauas

Concupiscibilis...
 Continētia...
 Incōtinētia...
 Volūtas...
 Rōne...
 Passiones...
 Delectatōes...
 P'ziū...
 P'miū...
 Certat...
 Coronabit...
 Legitime...
 Patit...
 Hemētes...
 Pravas...

Que p se cā incōtinētie sit ex pte aie que rōe passionib' nō resistit. Qd' qdē sit duob' modis: vt p'hs dicit in .7. et'bi. **U**no° qñ aia passionib' cedit añqz rō' cōsiliat: que qdē vocat irrefrenata icōtinētia v' p'volatio. **A**lio mō qñ nō pmanet hō in his q' cōsiliata sūt: eo q' debilit' ē firmatus i eo qd' rō iudicauit. vñ z h' incōtinētia vocat debilitas. z sic p' q' icōtinētia p'ncipalr ad aiam p'inet. **A**d p'imum q' dō q' aia hūana est corpis forma: z hēt quasdā vires corporeis organis vtētes: quaz opatōes aliqd' cōferūt ēt ad illa opera aie q' sūt sine corporeis istrumētis. i. ad actuz intellectus z volūtatis. in q'ntū. s. intellect' af sensu accipit: z vo'ltas impellit a passiōe appetit' sensitiuū. z fm h' qz femina fm corpus hz quādā debilit' cōplexionē. sit vt in pl'ib' q' ēt debilit' ibereat q'buscūqz inheret. z si raro i aliqb' alr accidat: s'z illō puer. vlt. **A**dulierē fortē qz iueniet. **S**z qz id qd' ē paruū v' debile reputat q' nullū: inde ē q' p'hs loq' d' mulierib' q' nō hētib' iudiciū rōnis firmū q'uis i aliqb' mulierib' cōiū accidat: z p'p' h' dicit q' mulieres nō dicim' cōtinētes q' nō ducūt q' hēntes solidā rōem: sed ducūt q' d' facili seqntes passiones. **A**d scōm dō q' ex ipetu passionis cōtingit q' aliqs statz passionē sequat' añ cōsiliū rōis: ipet' aut' passiōis puenire solet v' ex velocitate: sicut in colericis: vel ex vehemētia sicut in melancholicis q' p'p' terrestrē cōplexionē vehemētissime i'flā mant: sicut cōiū cōtingit q' aliqs nō p'sistat in eo qd' cōsiliatū ē: ex eo q' debilit' inheret ppter molliciē cōplexionis: vt de mulieribus dicit' ē: qd' ēt v' in flegmaticis cōtingere ppter eādē cām: sicut ēt in mulierib'. hoc at' accidit in q'ntū ex cōplexione corpis vas aliq' incōtinētie occasio: nō aut' cā sufficiēs vt dicitū est. **A**d tertiu' dō q' cōcupiscētia carnis in eo q' ē incōtinēs supat spm nō ex necessitate s'z p' quādā negligētiā spūs non resistentis fortiter.

Ad secunduz sic procedit. **V**idel' q' icōtinētia nō sit pctm. qz vt Aug' dicit in li. de li. ar. nullus peccat in eo qd' vitare nō pōt: s'z icōtinētiā nullus pōt ex seipso vitare: fm illud Sap. 8. Scio q' non possū eē cōtinēs nisi d's det. g' incōtinētia nō ē pctm. **Q**ue pctm in rōe videt' cōsistere s'z in eo q' ē incōtinēs vincit iudiciū rōnis. g'

Incōtinētia nō ē pctm. **N**ullus peccat ex eo q' deū vehemēter amat: s'z ex vehemētia diuini amoris aliqs sit incōtinēs. **D**ic. n. **D**ionys' 4. c. d' diuini. no. q' Paulus p' incōtinētiā diuini amoris dixit. **U**iuo ego: iā nō ego g' icōtinētia nō ē pctm. **S**ed d' q' cōmūerat aliqs pctis. 2. ad **T**himo. 3. vbi d'f. criminales incōtinētes imites. z c. g' incōtinētia ē pctm. **R**o' dō q' icōtinētia pōt attēdi circa aliqd' tripliciē. **U**no° p'p' z simplr. z sic icōtinētia attēdit circa cōcupias dlectationū tacti: sicut z in tēperātia vt s' dicitū est de cōtinētia: z h' mō icōtinētia ē pctm ex duplici rōe. **U**no° ex eo q' icōtinēs recedit ab eo qd' ē fm rōem. **A**lio° ex eo q' se imergit q'busdā turpib' delectatōib': z iō p'hs dicit in .7. et'bi. q' incōtinētia vitupat' nō solū vt peccatū: qd' s. ē p' recessū a rōe: s'z sic malitia que dā in q'ntū p'auas cōcupias seqtur. **A**lio° incōtinētia attēdit circa aliqd' p'p' qd' in q'ntū hō recedit ab eo qd' ē fm rōem: sed nō simplr: puta cū aliqs nō fuit modū rōnis i cōcupiscētia honoris: diuitiaz: z alioz huiusmōdi q' fm se vidētur eē bona: circa q' nō ē cōtinētia simplr: s'z fm qd' sicut s' de cōtinētia dicitū ē. z sic incōtinētia ē pctm: nō ex eo q' aliqs ingerat se p'auis cōcupiscētis: sed ex eo q' nō seruat modū debitū rōis ēt in cōcupiarēz p' se appetēdaz. 3. mō icōtinētia d' esse aliqd' nō p'p': s'z fm similitudinē: puta circa cōcupiscētiā eoz q' nō pōt aliqs male vti: puta circa concupiscētiā v'itū circa q's pōt aliqs dici incōtinēs eē p' similitudinē: qz sicut ille q' ē icōtinēs totalr ducit p' cōcupiaz malas: ita aliqs totaliter p' concupiam ducit bonā q' ē s'z rōem: z talis icōtinētia nō ē pctm: s'z p'inet ad pfectōem v'itū. **A**d p'mū g' dicitū q' hō pōt vitare pctm z facē bonū: nō tñ fm d'no auxilio: fm illud **J**oh. 15. **S**iñ me nihil potestis facē. vñ p' h' q' hō indiget d'no auxilio ad h' q' sit cōtinēs: nō excludit qn icōtinētia sit pctm: qz vt d'f. 3. et'bi. que p' amicos possū' aliqualr p' nos possū'. **A**d scōs dicitū q' i eo q' ē icōtinēs vincit iudiciū rōis: nō qd' ex necessitate qd' auferret rōez pctis s'z ex negligētiā quādā hōis nō firmū itē dētis ad resistēdū passiōi p' iudiciū rōis qd' hz. **A**d tertiu' dicitū q' rō illa pcedit d' incōtinētia p' similitudinē dicta z nō p'p'.

Ad tertium sic proce

dif. **V**idel q̄ incōtinēs plus peccet q̄ intē
 perat. **L**aro. n. aliq̄s v̄t ḡuius peccare q̄to
 magis s̄ sciam agit s̄m illud Luc. 12. **S**er
 uus sciēs volūtate dñi sui ⁊ nō faciēs plagis
 vapulabit multis. ⁊c. sed incōtinēs magi v̄t
 agere s̄ sciam q̄ itēpatus: qz vt dī. 7. ethi.
 icōtinēs sciēs q̄ praua sūt q̄ occupat: nibi
 lomin' agit p̄t passionē: intpat' aut iudicat
 ea q̄ occupat eē bona. ḡ icōtinens ḡui' pec
 cat q̄ intpatus. ¶ **S.** Quāto aliquod pctm̄
 ḡuius ē tanto videt eē minus sanabile. vñ
 ⁊ peccata in sp̄m s̄ctū sunt ḡuissima ⁊ dicū
 tur eē irremissibilia: sed pctm̄ incōtinētie v̄t
 eē sanabili' q̄ pctm̄ itēperatiē. sanaf. n. pec
 catū alie' p̄ amonitōem ⁊ correctōez q̄ nihil
 videt oferre incōtinēti q̄ scit se male agere.
 ⁊ nihilomin' male agit. intpato aut v̄t q̄ be
 ne agat. ⁊ sic aliq̄d ei oferre posset amonitio
 ḡ videt q̄ incōtinēs ḡuius peccat q̄ intem
 perat'. ¶ **S.** Quāto aliq̄s ex maiorū libidie
 peccat: tanto ḡuius peccat. s̄ incōtinēs pec
 cat ex maiorū libidine q̄ itēperat': qz icōti
 nēs h̄z vehemētes passioēs ⁊ occupas q̄s n̄
 sp̄ h̄z itēpat'. ergo incōtinēs magis peccat
 q̄ itēpat'. ¶ **S.** s̄ ē q̄ ipenitentia aḡuat
 oē pctm̄. vñ **A**ug' i li. de ver. do. dic' qz ipeni
 tētia ē pctm̄ i sp̄m s̄ctū. s̄ sicut p̄hs dic' in. 7.
 ethi. itēperat' nō ē penitius: imanet aut ele
 ctōi. incōtinēs at ois ē penitius. ḡ itēpera
 tu s̄ ḡui' peccat q̄ incōtinēs. ¶ **S.** n̄ ideo dō
 qz pctm̄ s̄m **A**ug'. p̄cipue in volūtate consistit.
 volūtas. n. ē qua peccat ⁊ recte viuif. ⁊ ideo
 vbi ē maior inclinatio volūtatis ad peccādū
 ibi ē ḡui' peccatū: i eo aut ḡ ē itēpat' volū
 tas inclinaf ad peccādū ex p̄p̄a electōe q̄ p̄
 cedit ex h̄itu p̄ ofuetudinē acq̄sfito. i eo at ḡ
 ē incōtinēs volūtas inclinaf ad peccandū ex
 aliq̄ passione. ⁊ qz passio cito trāsit. h̄itus at
 est q̄litas difficile mobilis. i de ē qz icōtinēs
 statiz penitet trāseūte passione: qd nō acci
 dit de itēperato: gn̄mo gaudet se peccasse
 eo qz opatio pcti ē sibi facta onālis s̄m h̄itū
 vnde de his dī. puer. 2. qz letant cū malefece
 rit ⁊ exultāt i reb' pessimis. vñ p̄ qz itēpat' ē
 mlto peior q̄ incōtinēs: vt et p̄hs dic' in. 7.
 ethi. ¶ **A**d p̄mū ḡ dicendum qz i gr̄tia intel
 lect' q̄z qdē p̄cedit inclinatōez appetitus ⁊
 cāt eā. ⁊ sic q̄to ē maior i gr̄tia: t̄to magis
 pctm̄ diminuit v̄t totalr excusat inq̄tus cāt
 inolūtariū. **A**lio' ecōuerfo i gr̄tia rōis seq̄
 inclinationē appetitus. ⁊ talis ignorātia q̄to

ē maior t̄to pctm̄ ē ḡuius: qz ostēdit incli
 natio appetit' eē maior. ignorātia aut t̄a incōti
 nētis q̄ intēpati puenit ex eo qz appetitus
 ē i aliq̄d inclinat': siue p̄ passionē sicut in icō
 nēte: siue p̄ h̄itū sicut in itēperato. maior at
 ignorātia cāt ex h̄ in itēperato q̄ i icōtinen
 te. ⁊ vno qdē mō q̄tū ad durat: oem. qz i icō
 tinēte durat illa i gr̄tia solū passione duran
 te: sic accessio feb̄ris tertiane durat durante
 cōmorde h̄uoris. i gr̄tia aut itēpati durat
 assidue p̄t p̄manētā h̄it'. vñ assimilat p̄t
 sice v̄t cuiusq̄ morbo continuo: vt p̄hs dicit i
 7. ethi. **A**lio at mō ē maior i gr̄tia itēpera
 ti q̄tū ad id qd ignorat. nā i gr̄tia icōtinen
 tis attēdit q̄tū ad aliq̄d p̄ticulare eligibile:
 put. s. estiat h̄ nūc eē eligēdū'. sed itēperat'
 h̄z igno' atia circa ipm̄ finē: i q̄tū. s. indicat
 hoc eē bonū: vt irrefrenate occupas sequat'.
 vñ p̄hs dic' in. 7. ethi. qz incōtinēs ē melior
 itpatō: qz saluat i eo optimū p̄ncipiū. s. f̄cta
 estimatio de fine. ¶ **A**d secūndum dicēdū qz
 ad sanatōez icōtinētis nō sufficit sola cogni
 tio: s̄ requit interi' auxiliū gr̄e occupiam mi
 tigantis: ⁊ adhibet et exteri' remediū amō
 nitōis ⁊ correctōis ex q̄b' aliq̄s icipit occupi
 scētys resistere: ex q̄ cōcupia debilitat: vt s̄
 dictū ē. Et h̄isdē et modis pōt sanari itēpa
 tus. sed difficilior ē ei' sanatio p̄t duo: q̄rū
 p̄mū ē ex pte rōis q̄ corrupta ē circa
 tōem vltimi finis: qd se h̄z sicut p̄ncipiū i de
 mōstratiuis. difficult' at ducit ad vitatez ille
 qz errat circa p̄ncipiū. ⁊ s̄tr in opatiuis ille qz
 errat circa finē. aliud aut ē ex pte inclinatio
 nis appetit' q̄ in intpato ē ex h̄itu qz difficile
 tollit. inclinatio aut incōtinētis ē ex passioe
 q̄ facilius rep̄mipōt. ¶ **A**d tertium dō qz li
 bido volūtatis que auget pctm̄ maior ē i in
 tēpato q̄ i incōtinēte: vt ex dicti p̄: s̄ libido
 occupie appetit' sensitiui q̄nqz maior ē i incō
 tinēte: qz icōtinēs nō peccat nisi a graui cō
 cupia: s̄ intēpat' etiā ex leui occupia peccat:
 ⁊ q̄nqz eā puenit. ⁊ iō p̄hs dicit i. 7. ethic. qz
 magi intēpatū vitupain': qz nō occupiscens
 v̄t gete. i. remisse occupiscēs p̄seq̄ delectatio
 nes. qd. n. facēt si adesset occupia iuuenilis.

Ad quartum sic pro

cedif. ¶ **V**t qz incōtinēs ire sit peior q̄ incōti
 nēs occupie. Quāto. n. difficult' ē resistere pas
 sioni: tanto incōtinētia v̄t eē leuior. vñ p̄hs
 dicit. 7. ethicor. Non eniz si quis a fortibus

z supercellētib⁹ delectatōibus viciis vel trif
stitys: nō ē admirabile s; rōdonabile: s; sicut
Aracit⁹ dixit. difficilius ē pugre s; rōcupiam
q̄s irā. s; leuior ē icōtinētia rōcupie q̄s incō
tinētia ire. ¶ Si passio p̄t iuā uehemē
tiā totalr auferat iudiciū rōnis: oīno excusa
tur aliqs a peccato: sicut p̄t i eo q̄ incidit ex
passione i iriā. s; plus remanet de iudicio
rōis i eo q̄ ē icōtinēs ire q̄ i eo q̄ ē icōtinēs
rōcupie. iratus. n. aliq̄r audit rōem: nō at cō
cupiscēs: vt p̄t p̄p̄m in. 7. ethi. q̄ icōtinēs
ire ē peior q̄ icōtinēs rōcupie. ¶ Tāto
aliq̄d pct̄m ē ḡui⁹ q̄to ē piculosi⁹. s; inconti
nētia ire v̄t eē piculosior: q; p̄ducit hoīez ad
maius pct̄m. s. ad homicidiū qd ē ḡuius q̄
adulteriū: ad qd p̄ducit rōcupie incōtinētia
q̄ incōtinētia ire ē ḡuior q̄ icōtinētia rōcupi
scētie. ¶ Sed s; ē qd p̄hs dicit i. 7. ethi. q; m̄
turpis ē icōtinētia ire q̄ incōtinētia
cōcupiscētie. ¶ R. n. leo dō q; pct̄m icōti
nētie pōt dupl^r rōsiderari. ¶ Uno⁹ ex pte passi
onis ex qua rō supat. z sic icōtinētia rōcupie
turpior ē q̄ incōtinētia ire: q; motus rōcupi
scētie h; maiorē inordinatōem q̄ mot⁹ ire.
Et hoc p̄t q̄tuor q̄ p̄hs tāgit in. 7. ethi. p̄ q
dē q; motus ire p̄cipat aliqua rōne: in q̄
tū. s. irat⁹ rēdit ad viciā dū iniuriā sibi factā
qd aliq̄r rō dicitat s; nō p̄fecte: q; nō inten
dit debitū modū vindicte. s; mot⁹ rōcupiscē
tie totali^r ē fm sensuz nullo mō fm rōem.
2° q; mot⁹ ire magis cōsegt corporis cōple
xionē p̄t velocitatē mot⁹ colere q̄ rēdit ad
irā. v̄t magi⁹ ē in p̄doptu q; ille q; ē fm cōple
xionē corporis dispositus ad irascēdū irascat:
q̄ q; ille q; ē disposit⁹ ad rōcupiscēdū rōcupi
scat. v̄t z frēq̄ntius ex iracūdis nascūtur ira
cūdi q̄ ex rōcupiscētib⁹ cōcupiscētes. qd at
puēit ex nāli corporis dispositōe: r̄putat magi
venia dignū. 3° q; ira q̄rit māifeste opari: s;
rōcupia q̄rit latebras z dolose subintrat. 4°
q; rōcupiscēs delectabilr opat: s; irat⁹ quasi
quadā tristitia p̄cedēte coact⁹. Alio⁹ pōt cō
siderari pct̄m incōtinētie q̄tū ad malū i qd
gs incidit a rōe discedēs. z sic icōtinētia ire
ē v̄t p̄limū ḡuior: q; ducit i ea q̄ pertinent ad
p̄rimi nocumētū. ¶ Ad p̄mū ḡ dicēdū q;
difficili⁹ ē assidue pugre s; delectatōem q̄s
irā: q; rōcupia ē magis r̄tinua. s; ad horā dif
ficili⁹ ē resistere ire p̄t ei⁹ ipetū. ¶ Ad scōm
dicēdū q; rōcupia v̄t eē sine rōne: nō ga tota
lic auferat iudiciū rōnis: s; ga i nullo p̄cedit

fm iudiciū rōnis. z ex hoc ē turpior. ¶ Ad
tertiuz dō q; rō illa p̄cedit ex pte coz i que
icōtinēs deducit.

Quinde rōside
randū ē de clemētia z man
suetudine z vitys oppositis
Circa ipas aut vitutes q̄rūt
quatuor. p̄ v̄trū clemētia
z māsuētudo sint idē. 2° v̄t v̄tracq; eaz sit
virt⁹. 3° v̄t v̄tracq; eaz sit ps r̄p̄tie. 4° de
cōparatōe eaz ad alias vitutes.

Ad primum sic pro
cedit. ¶ v̄t q; clemētia z māsuētudo sint peni
tus idē. ¶ Māsuētudo. n. ē moderatiua iray:
v̄t p̄hs dicit in. 4. ethi. ira aut ē appetit⁹ vidi
cte. cū q; clemētia sit lenitas supioris aduer
sus inferiorē i r̄stitūēdis penis: vt Seneca
dicit in. 2. de clemētia. per penas at sit vindi
cta: v̄t q; clemētia z māsuētudo sint idē. ¶
Tull⁹ dicit in. 2. r̄betorice: q; clemētia ē v̄t⁹
p̄ quā alius r̄citāt i odiū alicui⁹ benignitate
retinet. z sic v̄t q; clemētia sit moderatiua
ody. s; odiū: vt Aug⁹ dicit cau⁹ at ab ira circa
quā ē māsuētudo. q; v̄t q; māsuētudo et
clemētia sint idem. ¶ Sed v̄tū nō cō
trariat diuersis vitutib⁹. sed idem v̄tū oppo
nit māsuētudini z clemētie. s. crudelitas. q;
v̄t q; māsuētudo z clemētia sint penit⁹ idē.
¶ Sed s; est q; fm p̄dictaz diffinitōem Se
nece. clemētia ē lenitas supioris aduersus in
feriorē. māsuētudo aut nō solū ē supioris ad
inferiorē: s; cuiuslibet ad quēlibet. ḡ māsuē
tudo z clemētia nō sūt penit⁹ idē. ¶ R. dō
q; sicut dicit i. 2. ethi. virtus moralis r̄sistit
circa passiones z actōes. passiones aut infio
res sūt exterior actionū p̄ncipia: aut ēt impe
dimēta. z iō vitutes q; moderātur passiones
quodāmodo r̄currūt i eādē effectū cū v̄tū
tib⁹ q; moderātur actōes: s; specie differāt. si
cut ad iusticiā p̄tē p̄tinet cobibere hoīem a
furto ad qd aliqs inclināt p̄ iordinatū amo
rē v̄t rōcupiam pecunie: q; moderat per libali
tatē. z iō libalitas r̄currūt cū iusticiā i suo ef
fectu q; ē abstinere a furto. z h̄ ēt r̄siderādū
ē in p̄posito. nā ex passione ire puocat aliqs
ad h̄ q; ḡuiorē inferat penā: ad clemētiā aut
p̄tinet directe q; sit diminutiua penarū: q; dō
qd ē ipēdiri possit p̄ excessū ire: z iō māsuē
tudo iūq̄tū refrenat ipetū ire: r̄currūt i eū dē

effectū cū clemētia. differūt tñ ab inuicē in
 q̄stū clemētia ē moderatiua exterioris puni
 tionis. māsuētudo autē p̄pe diminiuit passio
 nē ire. **A**d primum ḡ dō q̄ māsuētudo p̄
 p̄e respicit ip̄m vindicte appetitū: sed clemē
 tia respicit ip̄as penas q̄ exteri⁹ adhibēt ad
 vindictā. **A**d sc̄d̄m dō q̄ affectus hoīs in
 clinat ad minoratōem eoz q̄ hōi p̄ se nō pla
 cēt. ex h̄ autē q̄ aliqs amat aliq̄e: uenit q̄
 nō placet ei p̄ se pena ei⁹: s̄z solū in ordie ad
 aliud: puta ad iusticiā v̄l ad correctōem ei⁹
 q̄ puniē. r̄ id ex amore puenit q̄ aliqs sit prō
 ptus ad diminiēdū penas: qd̄ p̄inet ad cle
 mētiā: r̄ ex odio ipedit talis diminiutio: r̄ p̄
 p̄ter h̄ **T**ulli⁹ dicit: q̄ aiūs uicitat⁹ i odii. s. ad
 grati⁹ puniēdū p̄ clemētiā retinet. ne. sacri
 orē penā inferat. nō q̄ clemētia sit directe
 ody moderatiua. sed pene. **A**d tertiū dice
 dū q̄ mansuetudini q̄ est directe circa iras p̄
 p̄e opponit vitii iracūdie: qd̄ iportat excessū
 ire. s̄z crudelitas iportat excessum in puniē
 do. **U**n̄ dicit **Seneca** in. 2. de clemētia. q̄
 crudeles vocātur q̄ puniēdi cām h̄nt: modū
 tñ nō hēt. q̄ autē in penis hoīum. p̄p̄ se dele
 ctant: etiā sine cā possūt dici seui vel feri q̄si
 affectū hūanū nō h̄ntes ex q̄ nātr̄ homo dili
 git hominem.

Ad secunduz sic pro

cedit. **U**ideē q̄ neq; clemētia neq; mansue
 tudo sit v̄tus. **N**ulla. n. v̄tus alci v̄tuti oppo
 nit: sed v̄traq; v̄t̄ opponi seueritati q̄ ē d̄daz
 v̄t̄. **U**ideē q̄ neq; clemētia neq; māsuētudo ē v̄tus
Sicut corūp̄it p̄ sup̄flūū r̄ diminiutū:
 s̄z tā clemētia q̄ māsuētudo i quadā dimini
 utōe consistūt. nā clemētia ē diminiutua penaz:
 māsuētudo autē ē diminiutua ire. q̄ neq; cle
 mētia neq; māsuētudo ē v̄tus. **A**d h̄. **M**āsuē
 tudo siue mitas ponit **Matth.** 5. inē bitu
 dines r̄ inē fruct⁹ ad **Gal.** 5. s̄z v̄tutes differēt
 r̄ a beatitudinib⁹ r̄ a fructib⁹. q̄ nō oriet sub
 v̄tute. **S**z h̄ ē qd̄ dicit **Seneca** i. 2. de cle
 mētia. **C**lemētiā r̄ māsuētudinem oēs boni
 viri p̄stabit: s̄z v̄tus ē p̄pe q̄ pertiet ad bonos
 viros. nā vir⁹ ē q̄ bonū fac̄ h̄ntē. r̄ opus ei⁹
 bonum reddit. vt d̄. 2. ethi. q̄ clemētia r̄ mā
 suētudo sūt v̄tutes. **R**̄ dicit dū q̄ rō v̄tu
 tis moralis consistit i h̄ q̄ appetit⁹ rōi subdā
 vt p̄ p̄m in p̄ ethi. hoc autē suatur tā i cle
 mētia q̄ in māsuētudine. nā clemētia in di
 minuēdo penas aspicit ad rōem: vt **Seneca**

dicit in. 2. de clemētia. s̄z ē māsuētudo s̄z
 rōem rectā moderat iras: vt d̄ in. 4. ethico.
Un̄ māifestū ē q̄ tā clemētia q̄ māsuētudo
 ē v̄tus. **A**d p̄mum ḡ dō q̄ māsuētudo
 nō directe opponit seueritati. nam māsuētu
 do ē circa iras: seueritas autē attendit circa ex
 tiorēz inflicōez penaz. **U**n̄ s̄z h̄ vidēt magis
 opponi clemētie: que etiā circa exteriorē pu
 nitōem cōsiderat vt dictū est: nō tñ opponi
 tur eo q̄ v̄trūq; est fm̄ rōem rectā. nā seueri
 tas inflexibilis ē circa inflicōem penaz: q̄n̄
 hoc recta rō regrit. clemētia at̄ diminiutua
 ē penaz ēt fm̄ rōem rectā: q̄n̄. s. opz r̄ in q/
 bus opz: r̄ ideo non sunt opposita: qz nō sūt
 circa idē. **A**d sc̄d̄m dō q̄ fm̄ p̄mum in. 4.
 ethi. habitus qui mediū tenet in ira ē inoia
 tus. r̄ ideo v̄tus noīatur a diminiutione ire q̄
 significatur noīe mansuetudinis: eo q̄ v̄tus
 p̄pingoz est diminiutū q̄ sup̄abundātie p̄
 p̄ter h̄ q̄ nā ius ē hōi appetere vindictā iū
 riaz illatay q̄ ab h̄ deficere: qz vir alicui ni
 mis parue vidētur iniurie sibi illate: vt dicit
Salustius. clemētia autē ē diminiutua pena
 r̄ nō qd̄ in respectu ad id qd̄ ē fm̄ rōez re
 ctā: sed i respectu ad id qd̄ ē fm̄ legēz cōem
 quā respicit iusticia legalis: sed p̄p̄ aliq̄ p̄ti
 cularia cōsiderata clemētia diminiuit penas
 cū decernēs hoīem nō esse magis puniēdū
Unde dicit **Seneca** in 2. de clemētia. **C**le
 mētia hoc p̄mum p̄stat vt quos dimittit: ni
 hil aliud illos pati debuisse. p̄nunciat. venia
 v̄o debite peneremissio est: ex quo p̄z q̄ cle
 mētia p̄paratur ad seueritatē sicut epicheia
 ad iusticiā legalē. **C**ps ē seueritas q̄stuz ad
 inflicōem penaz fm̄ legē. differēt tñ clemē
 tia ab epicheia: vt. i. dicit. **A**d tertiū dice
 dū q̄ bitudines sunt act⁹ v̄tutū. fruct⁹ at̄ sūt
 delectatōes d̄ actib⁹ v̄tutū. r̄ ideo nihil p̄hi
 bet māsuētudinē poni r̄ v̄tutē et beatitudi
 nem et fructum.

Ad tertium sic proce

dit. **U**ideē q̄ p̄dicte v̄tutes n̄ sint p̄tes tem
 peratiē. **C**lemētia. n. ē diminiutua penaz ut
 dictū ē. h̄ at̄ p̄hs i. 5. ethi. attribuit epicheie
 que p̄inet ad iusticiā: vt s̄ bitū ē. q̄ videē q̄
 clemētia nō sit p̄s p̄tantiē. **A**d h̄. **A**p̄tantiā ē
 circa concupias. māsuētudo at̄ r̄ clemētia nō
 respiciūt concupiscētiā: sed magis irā et v̄
 dictā. nō q̄ debēt poni p̄tes p̄tantiē. **S**z
Seneca dicit i. 2. d̄ cle. **C**ui voluptati seuitia ē
 possum⁹ ifaniā vocare. hoc autē opponitur

Finis huius libri est...
Ad primum sic pro...
Uideē q̄ neq; clemētia neq; mansue...
Uideē q̄ neq; clemētia neq; māsuētudo ē v̄tus...
Sicut corūp̄it p̄ sup̄flūū r̄ diminiutū...
Sz tā clemētia q̄ māsuētudo i quadā dimini...
utōe consistūt. nā clemētia ē diminiutua penaz...
māsuētudo autē ē diminiutua ire. q̄ neq; cle...
mētia neq; māsuētudo ē v̄tus. Ad h̄. Māsuē...
tudo siue mitas ponit Matth. 5. inē bitu...
dines r̄ inē fruct⁹ ad Gal. 5. s̄z v̄tutes differēt...
r̄ a beatitudinib⁹ r̄ a fructib⁹. q̄ nō oriet sub...
v̄tute. Sz h̄ ē qd̄ dicit Seneca i. 2. de cle...
mētia. Clemētiā r̄ māsuētudinem oēs boni...
virī p̄stabit: s̄z v̄tus ē p̄pe q̄ pertiet ad bonos...
viros. nā vir⁹ ē q̄ bonū fac̄ h̄ntē. r̄ opus ei⁹...
bonum reddit. vt d̄. 2. ethi. q̄ clemētia r̄ mā...
suētudo sūt v̄tutes. R̄ dicit dū q̄ rō v̄tu...
tis moralis consistit i h̄ q̄ appetit⁹ rōi subdā...
vt p̄ p̄m in p̄ ethi. hoc autē suatur tā i cle...
mētia q̄ in māsuētudine. nā clemētia in di...
minuēdo penas aspicit ad rōem: vt Seneca

serua aiam tuā: quāuis occupie belectatōuz ta
ctus sint turpiores et magis continue infestēt:
ppē qd t̄pantia magis ponit̄ ktus p̄ncipal̄
vt ex dictis p̄. Clemētia v̄o in h̄ q̄ dimiuit
penas: marie v̄r accedē ad caritatē q̄ est po
tissima vtutū p̄ quā bona opamur ad p̄rios
et eoz mala ipedim̄. Ad p̄mum ḡ dō q̄
māsuētudo p̄parat hoīem ad dei cognitio
nē: remouēdo ipedimētū: et h̄ dupl̄r. p̄ qdē
faciēdo hoīem opotem sui p̄ dimiuitōez ire
vt o cū ē. Alio q̄ ad māsuētudinē p̄riet q̄
hō nō ḡdicat v̄bis vitatis: qd̄ plerūq̄ aliqui
faciūt ex cōmōde ire: et iō Aug⁹ dicit in .2.
de doc. xp̄iana q̄ mitescē ē nō ḡdicere dīne
scripture sine intellectu si aliq̄ vitia n̄ra p̄cu
tit: siue nō intellectu q̄ nos meli⁹ et veri⁹ sape
et p̄cipe possē. Ad secundū dō q̄ mā
suētudo et clemētia reddūt hoīem dō et ho
mib⁹ acceptū. fm̄ q̄ occurrit i eūdē effectūz
cū caritate q̄ ē maxima vtutū. s. i subtraben
do mala p̄rioz. Ad tertium dō q̄ mīa
et pietas oueniūt qdē cū māsuētudine et cle
mētia iḡtū occurrit i eūdē effectū q̄ ē pb̄ bē
mala p̄rioz. differt tñ q̄tū ad motiū. nā pi
eras r̄mouet mala p̄rioz ex fuerētia quā h̄z
ad aliq̄ sup̄iorē: puta deū l̄ parētē. mīa h̄o
remouet mala p̄rioz ex h̄ q̄ in eis aliq̄
tristat. inḡtūm estimat eas ad se p̄tinere
vt s̄ dictū ē: qd̄ puenit ex amicitia que facit
amicos de eisdē gaudere et tristari. māsuētudo
autē h̄ facit inḡtū remouet irā incitātez
ad vindictā. clemētia v̄o hoc facit ex animi
lenitate: inq̄tū iudicat esse equū vt aliq̄s
nō amplius puniat.

Deinde cōside

Orandū ē de vitis oppositis.
Et p̄ de iracūdia q̄ opponi
tur māsuēdini. 2. d̄ crudeli
tate que opponit̄ clemētie

Circa iracūdiā querūtur octo. p̄ vtrū ira
sci possit eē aliq̄ licitū. 2. vtz ira sit p̄ctm̄.
3. vtz sit p̄ctm̄ mortale. 4. vtz sit ḡuissimū
p̄ctōz. 5. de sp̄b⁹ ire. 6. vtz ira sit vitū ca
pitale. 7. que sint filie ei⁹. 8. vtrum b̄eat vi
tū oppositum.

Ad primum sic pro

cedit. Vt q̄ irasci nō sit licitū. Dico. n. et
ponens illd̄ Mat̄h. 5. Qui irascit̄ s̄i suo. r̄c.
dicit in ḡbusdā codicib⁹ addit̄: s̄i cā: ceterz

in veris diffinita sn̄a est et ira penit⁹ tollit. ḡ
irasci nullo mō licitū ē. ¶ P̄. fm̄ Dio. 4. c.
de diu. no. malū aie ē sine rōe esse: sed ira sp̄
ē sine rōe. dicit. n. p̄hs in. 7. ethi. q̄ ira nō p̄fe
cte audit rōem: vt Greg⁹ dicit. 5. moral̄ q̄ cū
trāglitate mētis ira diuerberat dilaniataz
quodā mō sciffāq̄ p̄turbat. et Cassian⁹ dicit
in li. de institutis cenobioz. Quilibet ex cā
iracūdie mor⁹ efferuēs exccat oculū cordis
ḡ irasci sp̄ ē malū. ¶ P̄. Ira ē appetitus vin
dicte: v̄ glo. dicit sup̄ Leuit. 19. Nō oderis
frem tuū in corde tuo: s̄z appetere v̄tōem n̄
videt̄ eē licitū: s̄z hoc ē deo reseruādū: fm̄ il
lud Deut. 32. mea ē vltio. ḡ v̄ q̄ irasci s̄p̄ sit
malū. ¶ P̄. Dē illud qd̄ abducit nos a dīna
silitudine ē malū: s̄z irasci semp̄ abducit nos
a dīna silitudine: qz d̄s cū trāglitate iudi
cat: vt h̄r̄ Sab. 12. ḡ irasci s̄p̄ ē malū. S̄z
ḡ ē qd̄ Christo⁹ dicit sup̄ Mat̄h. Qui s̄i
causa irascit̄ reus erit. Qui vero cum causa
non erit reus. nam si ira non fuerit: nec do
ctrina p̄ficat: nec iudicia st̄at: nec crimia cō
pescūt. ḡ irasci nō sp̄ ē malū. ¶ P̄. dō q̄ ira
p̄p̄e loq̄ndo ē passio qd̄ appetitus sensitīui
a qua vis irascibilis denotat̄ vt s̄ bitū ē cuz
de passionib⁹ agēf. Est at̄ h̄ cōsiderādū circa
passiones aie q̄ dupl̄r p̄t̄ in eis malū iueni
ri. Vno ex ipa specie passiois q̄ qdē cōsidera
tur s̄z obm̄ passiois: sic iuidia fm̄ suaz sp̄em
īportat qd̄dā malū. est. n. tristitia d̄ bono ali
o: qd̄ fm̄ se rōi repuḡt. et iō iuidia moy no
miata sonat aliqd̄ mali: vt p̄hs dicit̄ i. 2. ethi.
B̄ autē nō op̄et̄ ire q̄ ē appetit⁹ vidicte. p̄t̄
.n. vidicte et b̄n̄ et male appeti. Alio iuenit̄
malū i aliqua passioe s̄z q̄titate ipius. i. fm̄
sup̄abūdantiā v̄ defectū ipius. et sic p̄t̄ malū
i ira iueniri: q̄n̄ s. aliq̄s irascit̄ plus v̄ min⁹
p̄ter rōem rectā: tūc irasci ē illaudabile. Si
at̄ aliq̄s irascit̄ fm̄ rōem rectā: tunc irasci ē
laudabile. Ad p̄mūz q̄ dicendūz q̄ stoici
iram et omnes alias passiones noiab̄ it affe
ctus quosdā p̄ter ordinē rōnis existētes. et
fm̄ hoc ponebāt irā et oēs alias passioes eē
malas: vt s̄ dictū ē cū de passionib⁹ agerēf.
et fm̄ hoc accipit̄ irā Dico. loq̄tur. n. d̄ ira
qua q̄s irascit̄ s̄ primū quasi malū ei⁹ inten
dēs. S̄z fm̄ peripateticos: quoz sn̄iam ma
gis approbat Aug⁹ i. 9. de ciui. dei: ira et alie
passiones aie dicūt̄ mor⁹ appetit⁹ sensitīui si
ue sint moderate s̄z rōez siue non. et fm̄ hoc
ira nō sp̄ est mala. Ad secūdū dō q̄ ira

dupl'r se pōt h're ad rōez. Uno qdē mō aſſe-
denter: z ſic trahit rōem a ſua rectitudine.
vnde h'z rōem mali. Alio mō oſequēter put
.s. appetit' ſenſitiuus mouet ſ' vitia ſm or-
dinē rōnis. z h' ira ē bona q' d'r ira p zelū. vñ
Greg' dicit i. 5. moral'. Curādū ſūmope ē ne
ira q' vt in ſiſm v'tutis aſſumit' menti dñetur
ne q' dñā p'eat: ſz q' ācilla ad obſegum para
a rōis tergo nunq' recedat. h' āt ira z ſi i ipā
executōe act' iudiciū rōis aliq'ſt impediāt:
nō tñ rectitudinē rōis tollit. vñ Grego' ibidē
dicit q' ira p zelū turbat rōnis oculū: ſz ira
p vitiiū excecāt. nō ē āt ſ' rōem v'tutis vt inē
mittat deliberatiō rōis in executōe eius qd
ē a rōe delibātū: qz ēt ars ipedire i ſuo actu
ſi dū d'z agere deliberaret de agēdis. Ad
tertium dō q' appetere vindictā p' malū
eius q' puniēdus ē: illicitū ē: ſz appetere vin-
dictā p' vitioz correctōem z bonum iuſti-
cie ſeruatū laudabile ē: z in h' pōt tēde-
re appetit' ſenſitiuus inq'ſtū mouet a rōne:
z dū vindicta h'z ordinē iudicij ſi: a dō c' mi-
niſter ē p'ās puniēs: vt d'r R. o. 12. Ad q'r-
tū dicendū q' deo aſſimilari poſſum' z obe-
mus i appetitū boni: ſz i mō appetēdi ei oio
aſſilari non poſſum': qz in deo nō ē appeti-
tus ſenſitiuus ſic i nob' cui' mot' d'z rōni de-
ſeruire. Un' Greg' dicit i. 5. moral'. q' tunc ro-
buſtius rō ſ' vitia erigif: cū ira ſubdita rōni
ſamulatur.

Ad ſecundūz ſic pro-

cedit. Vñ q' ira non ſit pctm. Peccando. n.
demeremur: ſz paſſionibus non demeremur
ſicut nec vitupamur: vt d'r in. 2. ethi. g' nulla
paſſio ē pctm: ira āt ē paſſio vt ſ' hitū ē cuz
de paſſionib' agere. g' ira nō ē pctm. ¶ S.
In oī pctō ē conuerſio ad aliqd bonū muta-
bile: ſed p' irā nō conuertit' aliqd ad bonū muta-
bile: ſz i malū alie. g' ira nō ē pctm. ¶ S.
Nullus peccat i eo qd vitare nō pōt: vt Aug'
dic': ſz irā hō vitare nō pōt: qz ſup illud pſal.
Iraſcimini z nolite peccare: dic' glo. q' mo-
tus ire nō ē i p'tate n'ra. Phs ēt dic' i. 7. ethi.
q' irat' cū triſticia opat': triſticia aut' ē ſ'ria
volūtati. g' ira nō ē pctm. ¶ S. Pctm' eſt ſ'
nām: vt Dam'. dicit i. 2. li. ſz irā nō eſt tra-
nāz hōis cū ſit act' nālis potētie que ē irāſci-
bilis. vñ z Hiero' dicit in qdā eplā. q' irāſci
ē hōis. g' irāſci nō eſt pctm. S'z ē qd ap'ls
dic' ad Ep'ls. 4. Quis indignatio z ira tollat a

vob. ¶ R. ſideo dō q' ira ſicut dictū ē p'prie
noiat quādā paſſionē. paſſio aut' appetitus
ſenſitiui intātū ē bona inq'ſtū rōne regulat'.
ſi aut' ordinē rōnis excludat eſt mala. Q' dō
aut' rōnis in ira pōt attēdi q'ſtum ad duo. p'
qdē q'ſtū ad appetibile i qd tēdit: qd ē vindi-
cta. vñ ſi aliqd appetat q' ſm ordinē rōnis ſi
at vindicta ē laudabilis ire appetit': z vocat'
ira p zelū. ſi aut' aliqd appetat q' fiat vindicta
q'lit' cunq' ſ' ordinē rōnis: puta ſi appetat pu-
niri cū q' nō meruit v' ultra q' meruit: vel ēt
nō ſm legitimū ordinē: v' nō p'p' debitu' ſi
nē q' ē ſ'ſuatio iuſticie: z correctio ei' pe: erit
appetit' ire vitioſus: z noiat' ira p uitium.
Alio' attēdit' ordo rōnis circa irā q'ſtum ad
modū irāſcēdi: vt. ſ. mor' ire non imoderate
ferueſcat nec interius nec exterius: qd gde'z
ſi p'ſmittat nō erit ira abſq' peccato: etiā ſi
aliqd appetat iuſtā vindictā. Ad primūz
g' dō q' ga paſſio pōt eē regulata rōne v' nō
regulata: iō ſm paſſionē abſolute cōſideratā
nō impoſtat' rō meriti ul' dmeriti: ſeu laudis
ul' vituperij. ſm tñ q' ē regulata rōne poteſt
h're rationē meritoz z laudabilis. z eōz iō
ſm q' nō eſt regulata rōne pōt h're rationē
demeriti uel vitupabilis. vñ z phs ibidē di-
cit' q' laudat' ul' vitupatur q' aliq'liter irāſcē
Ad ſcōm dō q' iratus nō appetit malum
alteri' p'p' ſe: ſed p'p' vindictā in quam con-
uertit' appetit' eius ſicut i qdā cōmutabile
bonū. Ad tertiu' dicendū q' hō ē dñs ſuo
rū actuū p arbitriū rōnis. z iō motus q' p'ue-
niunt iudiciū rōnis nō ſūt in p'tate hōis i ge-
nerali: ut. s. nullus eoz inſurgat: q'uis ratio
poſſit quēlibet ſingularit' ipedire ne iſurgat.
z ſm h' d'r q' mot' ire nō ē i p'tate hōis: ita. s.
q' nullus iſurgat: qz tñ aliquat' ē i hōis p'ta-
te: nō totat' p'dit rōem peccati ſi ſit inordina-
tus. q' aut' phs dic' iratū cū triſticia opari: nō
ē ſic intelligēdū q' triſtes de eo q' irāſcē: ſz
ga triſtas de iniuria quā eſtimat ſibi illatā: z
ex hac triſtitia mouet' ad appetēdū vindictā.
Ad quartū dō q' irāſcibilis in hōie nāſt
ſubycif rōni: z iō act' eius intātū ē hōi nālis
inq'ſtū ē ſm rōem. inq'ſtū vō ē p'ter ordinē ra-
tōis: ē ſ' hōis naturam.

Ad tertium ſic proce-

dit. Videt' q' oīs ira ſit pctm mortale. Dicif
.n. Job. 5. Vix ſtultū inſicit iracūdia: z logē
de i'nefectōe ſpūali q' noiat' pctm mortale.

g ois ira e pctm mortale. ¶ Nihil mere tur damnatōem eternā nisi pctm mortale: h ira meref dānatōem eternā. dicit. n. domi nus Math. 5. Ois qui irascit fratri suo reus erit iudicio: vbi dicit glo. q p illa tria q ibi tangunt. s. iudiciū r cōciliū. r gebēna diuer se mansiones i etna dānatōe p mō peccatū singularit expmūtur. g ira e pctm mortale.

¶ Quicqd dicit caritati e pctm mortale sed ira de se dicit caritati: vt pz p Hiero. sup illud Math. 5. Qui irascit fratri suo. r c. vbi dicit q b e s primi dilectōem. q ira est pctm mortale. ¶ Sed qd sup illd ps. Irascimini n r nolite peccare. dicit glo. venialis e ira q nō pducit ad effectū. ¶ R. dō q mot? ire pōt eē inordinat? r pctm dupl: sicut dicitū ē. Uno? ex pte appetibil: vt pote cū aliqs appetit iustā vdictā. r sic ex genē suo ira est pctm mortale. q dicit caritati r iusticie. pōt tū origē q tal appetit? sit pctm veniale ppē iperfectōem act?: q qdē ipfectio artē dif: vel ex pte appetētis: puta cū mot? ire puenit iudiciū rōnis: vt ēt ex pte appetibil: puta cū ali qs appetit i aliq modico se vdicare qd qd nī bil ē reputādū: ita ēt q si actu inferat nō eēt pctm mortale: puta si aliqs parum trahat ali quē puez p capillos vt aliqd h'i. Alio? pōt eē mot? ire iordinat? qstū ad modū irascēdi vt pote si nimis ardēter irascat iteri: vt si nī mis exū? māifestet nīg ire. r sic ira fm se nō hēt ex suo genē rōem pcti mortalis. pōt tū oringere q sit pctm mortale: puta si ex vehe mētia ire aliqs excedat a dilectōe dei r ximi. ¶ Ad p̄mū g dicitū q ex illa auctorita te nō hēt q ois ira sit pctm mortale: s. q stul ti p iracūdiā spūalr occidit: in qstū. s. nō re frenādo p rōez motū ire: dilabūt i aliq pctā mortalia: puta i blasphemā dei: vt i iuriam ximi. ¶ Ad secundū dō q dñs vbu illud dixit de ira qd supaddens ad illud vbu legis q occidit reus erit iudicio. vñ loqf ibi dñs de motu ire in q quis appetit ximi occisio nē aut quācūqz grauē lesionē: cui appetitū si cōsensus rōis supueniat: absqz dubio erit pctm mortale. ¶ Ad tertium dicitū q i illo casu i q ira dicit caritati e pctm morta le: s. B non sp accidit: vt ex dicitis pz.

Ad quartum sic pro
cedit ¶ q ira sit grauiissimū pctm. Dic. n. Chriſo q nihil ē turpi? visu surētis: r nihil

deformi? fettero visu: r mltō magis aīa. g ira ē grauiissimū pctm. ¶ Quāto aliqd pctm ē magis nociuū: tāto videt eē peius: qz sicut Aug? dicit i en: beri. malū dī aliqd qd nocet ira aut maxime nocet: qz aufert hōi rōem q quā ē dñs sui spūs. dicit. n. Chriſo q ire r insanie nihil ē mediū. sed ira tpane? ē qdam dmon. magis aut r deimonū hūte difficili? g ira ē grauiissimū pctm. ¶ Interiores mo tus di iudicant fm exteriores effect?. s. esse ctus ire ē homicidiū qd ē gūissimum pctm ¶ Sed ē q ira cōpat ad odium sicut se stuca ad trabē. dic. n. Aug? i regl'a. ne ira cre scat in odiū r trabē faciat de festuca. n. g ira ē gūissimū pctm. ¶ R. dō q sicut dicitur ē: iordinatio ire fm duo attē dif. s. fm idebi tū appetibile r fm idebitū modū irascēdi. Quātū igit ad appetibile qd irat? appetit vñ eē ira mīmū pctōz. appetit. n. ira malū pene alic? sub rōe boni qd ē vdicta: r iō ex parte malī qd appetit ouenit pctm ire cū ill pctis q appetit malū ximi: puta cū iudicia r odio s. odiū appetit absolute malū alic? in qstuz buiustmōi. inuidis at appetit malū alterius ppē appetitū pōe alic. s. irat? appetit malū alic? rōe iuste vdicte. Et q pz q odiū est grau? qz inuidia r inuidia qz ira: qz pei? ē ap petere malū sub rōe malī qz sub rōe boni: r pei? ē appetē malū sub rōe boni exterioris qd ē honor vt gl'a qz sub rōe rectitudis iusticie sed ex pte boni sub rōe irat? appetit malū ouenit ira cū pctō cōcupiscētie: qd tēdit in aliqd bonū. r qstū ad h ēt absolute loqndo pctm ire vñ eē min? qz cōcupiscētie: quanto melius ē bonū iusticie qd appetit iratus qz bonū delectabile vt vtile qd appetit cupi seēs. vñ phs dicit in 7. ethi. q incōtinēs cō cupiscētie ē turpior qz incōtinēs ire. ¶ Quā tū ad inordinatōem q est fm modū irascē di ira hz qdā excellētiā ppē veheintiā r ve locitatē sui mot?: fm illud puer. 27. Ira non hz mīaz nec eripēs furor: r ipetū concitati sp: ferre qs potit. vñ Greg? dicit. 5. moral. Ire sue stimulat accēsū cor palpitat: cor p tremir: lingua se ppedir: facies ignescit: exaspant oculi r neqz recognoscūt notioze qdē clamorē format. s. sensus qd loqf ignozat. ¶ Ad p̄mū q dō q Chriſo loqf de turpitudine quā tū ad gest? exteriores q pueniūt ex impetu ire. ¶ Ad secundū dicitū q rō illa pcedit fm inordinatū motū ire qui puenit ex eius

impetu vt dictū est. Ad tertium dicendum qd homicidium nō min⁹ puenit ex odio vel inuidia q̄ ex ira: ira tñ leuior ē in q̄tum attendit rōem iusticie: vt dictum ē.

Ad quintum sic procedit.

¶ Ir q̄ incōuenientē determinēt spēs iracūdie a pho in. 4. et bi. vbi dicit qd iracundoz qdā sūt acuti: qdā amari: qdā difficiles siue gues: qd fm ipm amari dicunt quoz ira difficile soluit̄ et mltō tpe manet. sed h̄ vt p̄tinere ad circūstātiā tps. ḡ vt qd ē fm alias circūstātiās possint accipi alie spēs ire. ¶ Difficiles siue graues dicit eē quoz ira non cōmittat sine cruciatu vel punitōe. sed h̄ et p̄tinet ad isolubilitatē ire. ḡ vt qd idem sint difficiles et amari. ¶ Dñs Math. 5. ponit tres ḡdus ire cū dicit: qd irascit̄ fratri suo: et qui dixerit fratri suo racha: et qui dixerit fratri suo fatue: qd ḡdē gradus ad p̄dictas spēs nō referūtur. ḡ vt qd p̄dicta diuisio ire nō sit cōueniēs. ¶ H̄ ē qd Grego⁹ nisen⁹ dicit: qd tres sūt irascibilitatis spēs. s. ira q̄ vocat̄ se/lea et māia q̄ vocat̄ isania. et furor: q̄ tria vidētur eē eadē irib⁹ h̄missis. nā irā felleā dicit eē q̄ p̄ncipiū et motū h̄: qd phs attribuit acutis mania vō dicit eē irā q̄ p̄manet et in vetustate deuenit: qd phs attribuit amaris. furorēz at̄ dicit eē irā q̄ obseruat tps i suppliciu: qd phs attribuit difficilib⁹. Et eandē etiā diuisiōnē ponit Dam⁹ in. 2. li. qd p̄dicta distinctio p̄bi nō ē incōueniēs. ¶ R̄ n̄deo dō qd p̄dicta distinctio pōt referri vel ad passiōnē ire vel etiā ad ipm p̄ctm̄ ire. Quō aut̄ referatur ad passiōnē ire s̄ h̄itum ē cū de passiōe ire ageret: et sic p̄cipue videt̄ p̄oi a Grego. nisen⁹ et Damasceno. Nūc aut̄ ops accipe distinctiōnē h̄az sp̄ez fm qd p̄tinet ad p̄ctm̄ ire p̄ ut ponit a pho. P̄ct. n. i. ordinatio ire ex duobus attēdi. p̄ qdē ex ipsa ire origiē: et hoc p̄tinet ad acutos qd nimis cito irascūt̄: et ex q̄libet leui cā. Alio⁹ ex ipsa ire duratōe: eo. s. qd ira nimis p̄seuerat: qd qdē pōt eē dupl̄. Vno⁹ qd cā ire. s. iniuria illata nimis manet i memoria hois. vñ ex hoc hō diuturnaz tristitiā accipit: et iō sūt sibi ip̄s ḡues et amari. Alio⁹ d̄tingit ex pte ip̄ius vindicte: quaz al̄ quis obstinato appetitu q̄rit: et h̄ p̄tinet ad difficiles siue ḡues qd nō dimittunt irā quoz p̄niāt. Ad p̄mū ḡ dō qd i sp̄ibus p̄dictis non p̄ncipalr̄ cōsiderat̄ tps sed facilitas hois

ad irā vel firmitas in ira. Ad scdm dō qd vtriq̄. s. amari et difficiles h̄nt irā diuturnaz: sed p̄p̄ aliā cām. nā amari h̄nt irā p̄manente p̄p̄ p̄manentiā tristitie quā in̄ viscera tenēt clausā. et qz nō p̄r̄p̄unt ad exteriora iracūdie signa: nō possūt p̄suaderi ab alijs: nec ex se ip̄s recedūt ab ira nisi put̄ diuturnitate tps abolef̄ tristitia: et sic deficit ira. s. in difficilib⁹ ē ira diuturna. p̄pter rehemēs desideriu vindicte: et iō tpe nō digerit̄: sed p̄ solā punitōem quiescit. Ad tertiu dō qd gradus ire quos dñs ponit: nō p̄tinet ad diuersas ire spēs: s. accipiūt s. p̄cessū hūani act⁹ i qd p̄mo aliqd i corde accipit̄. et q̄tū ad h̄ dicit: qd irascit̄ fratri suo scdm aut̄ ē cū p̄ aliq̄ siḡ extiora manifestat̄ exteri⁹ ē anq̄ p̄r̄pat in effectū. et q̄tū ad h̄ dicit: qd dixerit fratri suo racha: qd ē infectio irascētis. tertius ḡdus est qd p̄ctm̄ interi⁹ accipit̄ ad effectū p̄ducitur ē at̄ effect⁹ ire nocuētū alterius sub rōe videt̄. m̄mū aut̄ nocuētū qd fit solo verbo. et iō q̄tū ad h̄ dicit: qd dixerit fratri suo fatue et sic p̄ qd secundum addit supra p̄mū: et tertiu supra vtriq̄. vñ si p̄mū ē p̄ctm̄ mortale i casu in quo dñs loq̄tur sicut dictū ē: multo magis alia. et iō singulis eoz ponūtur cōr̄dentia aliq̄ p̄tinetia ad cōdenatōem. s. i p̄mo ponitur iudiciū qd min⁹ ē: qz vt Aug⁹ dicit. in iudicio adhuc defensionis loc⁹ dat̄. in secūdo vō pōit̄ sc̄liū i quo iudices in̄ se cōferūt quo supplicio dānari oporteat. i tertio pōit̄ gehēnā ignis que ē certa dānatio.

Ad sextum sic procedit.

¶ Videt̄ qd ira non debeat poni in̄ vitia capitalia. Ira. n. ex tristitia nascit̄. sed tristitia ē vitii capitale: qd dicit̄ accidia. et ira nō d̄z poni vitii capitale. ¶ P̄. Diu ē ḡuis p̄ctm̄ q̄ ira. ḡ magis d̄z poni vitii capitale q̄ ira. ¶ S. Sup̄ illud puer. 29. Vir iracundus puocat rixas. dicit̄ glo. Janua ē oīuz vitioz iracūdia q̄ clausa et r̄tutib⁹ i r̄sec⁹ dabit̄ ges: apta aut̄ ad oē facin⁹ armabit̄ aiūs. nullū aut̄ vitii capitale ē p̄ncipiū oīum p̄ctoz s. quozūdā delimitare. ḡ ira nō d̄z poni inter vitia capitalia. ¶ Sed ē est qd Grego. 30. moral. ponit irā in̄ vitia capitalia. ¶ R̄ n̄deo dō qd sicut ex p̄missis p̄z vitii capitale dicit̄ ex quo multa vitia oriunt̄. H̄abz aut̄ h̄ ira qd ex ea mltā vitia oriunt̄ dupl̄cī rōe. p̄ ex pte sui ob̄t: qd mltū h̄z d̄ rōe appetibilitatis

punit: sed excedit modū i puniēdo: et iō cru-
 delitas differt a feuitia siue feritate sicut ma-
 licia humana a bestialitate: ut dī in. 7. ethi.
¶ Ad primū g dō q clemētia ē v̄tus huma-
 na: vnde directe sibi opponit crudelitas que
 ē malicia humana. sed feuitia v̄l feritas cōti-
 net sub bestialitate: vñ nō directe opponit
 clemētie. s̄z supercellētorū v̄tuti quā p̄hs vo-
 cat heroycā v̄l dñicā: q̄ fm nos videt p̄tine-
 re ad dona sp̄s sancti. vñ pōt dici q̄ feuitia
 directe opponit dono pietatis. **¶** Ad sc̄m
 dō q̄ seuertus nō dī simp̄r seuus: qz hoc so-
 nat in vitiū: sed dī seuus circa feritatem p̄pter
 aliquā similitudinē feuitie q̄ non ē dim̄ inuitia
 penaz. **¶** Ad tertium dō q̄ remissio in pu-
 niēdo nō ē vitiū nisi in q̄tū p̄mittit̄ ordo
 iusticie quo aliquis d̄beret puniri p̄pter cul-
 pā quā excedit crudelitas: feuitia aut̄ penit̄
 hūc ordinē nō attēdit. vñ remissio punitōis
 directe opponit crudelitati non aut̄ feuitie.

¶ **Deinde de modestia.** Et
 p̄ de ip̄a in cōi. 2° de singu-
 lis q̄ sub ea continent̄. Circa
 p̄mū querūt̄ duo. p̄ vtrū
 modestia sit pars temperantie. 2° que sit
 materia modestie.

¶ **Ad primum sic pro-**
 cedat. **¶** Videt̄ q̄ modestia nō sit ps̄ t̄pantie.
¶ Modestia. n. a modo dī. sed i oibus v̄tutib̄
 regit̄ modus: nā h̄tus ordinat̄ ad bonū. bo-
 nū aut̄ vt Aug^o dicit in li. de nā boni: cōsistit
 in modo: sp̄e: et ordine. ḡ modestia ē gnālis
 virt^o. nō ḡ dōz poni ps̄ t̄pantie. **¶** S. Laus tē-
 perātie videt̄ consistere p̄cipue ex q̄dā modera-
 tōe: ex hac aut̄ sumit̄ nomē modestie. ḡ mo-
 destia ē idē qd̄ t̄pantia: et nō pars eius. **¶** S.
¶ Modestia v̄l consistere circa primoz̄ cone-
 ctōem: fm illud. 2. ad Thimo. 2° Seruū dei
 nō opz̄ litigare: sed māsuētū esse ad oēs: cuius
 modestia corripētē eos q̄ resistūt v̄itati: sed
 correctio velinq̄ntiū ē actus iusticie v̄l cari-
 tatis: vt s̄ h̄tū ē. ḡ v̄ q̄ modestia magis sit
 ps̄ iusticie q̄ t̄pantie. **¶** Sed s̄ ē q̄ **Tullio**
 ponit modestiā p̄tē t̄pantie. **¶** R^o dō q̄ sic
 s̄ dicitū ē: t̄pantia moderatōez̄ adhibet circa
 ea in q̄bus difficillimū ē moderari. s. circa
 occupatōes delectatōum tact^o. v̄bicūq̄ at̄
 ē aliq̄ v̄t^o sp̄al̄t̄ circa aliq̄d maximū: opz̄ esse

aliā v̄tutē circa ea q̄ mediocritē se h̄nt: eo q̄
 opz̄ q̄tū ad oīa vitā hōis fm v̄tutes eē regu-
 lata sic s̄ dicitū ē: q̄ magnificētia ē circa ma-
 gnos sup̄ pecuniaz: p̄ter quā ē necia libali-
 tas q̄ sit circa mediocres sup̄. vñ neciuz est
 q̄ sit q̄dā v̄t^o moderatius i alyis mediocrib̄
 i q̄bus nō ē ita difficile moderari: et h̄ virt^o
 vocat̄ modestia: et adiungit̄ t̄pantie tanq̄ p̄n-
 cipali. **¶** Ad p̄mū ḡ dicitū q̄ nomē eōe q̄z
 appropat̄ his q̄ sūt ifima: sicut nomē eōe an-
 geloz̄ appropat̄ ifimo ordini angeloz̄: ita ē t̄
 et modus q̄ cōis obfuar̄ i q̄libz̄ v̄tute appro-
 pat̄ sp̄al̄t̄ v̄tuti q̄ in minimis modū ponit.
¶ Ad sc̄m dicitū q̄ aliq̄ idigēt t̄pantie p̄-
 pter suā vehemētia: sicut forte vinū t̄pantē: sed
 moderatio regit̄ in oibus: et iō t̄pantia ma-
 gis se h̄z ad passiones vehemētes: modestia
 v̄o ad mediocres. **¶** Ad tertium dō q̄ mode-
 stia accipit̄ ibi modo cōiter sup̄to. put̄ regri-
 tur in oibus virtutibus.

¶ **Ad secunduz sic pro-**
 cedat. **¶** V̄t^o q̄ modestia sit soluz̄ circa exte-
 res actōes. Interiores. n. mot^o passionū alyf
 noti eē nō possūt. sed ap̄s ad **Phil.** 4. man-
 dat vt modestia nostra nota sit oibus homi-
 nibus. ḡ modestia est solū circa exteriores
 actōes. **¶** S. Virtutes que sūt circa passio-
 nes distinguūt̄ a v̄tute iusticie que est circa
 opatōes: sed modestia v̄l eē vna v̄tus. si ḡ ē
 circa opatōes exteriores: nō erit circa aliq̄s
 interiores passiones. **¶** S. Nulla v̄tus vna
 et eadē ē circa ea q̄ p̄tinēt ad appetitū qd̄ est
 ppriū v̄tutū moralū: et circa ea que p̄tinent
 ad cognitōem: q̄ est p̄p̄ v̄tutū intellectualū
 neq̄ ēt circa ea que p̄tinēt ad irascibilem et
 cōcupiscibile. si ḡ modestia ē vna v̄tus: non
 pōt eē circa oīa p̄dicta. **¶** Sed s̄. In oib̄ p̄-
 dicti ois obfuar̄ modū a q̄ modestia dī. ḡ cir-
 ca oīa p̄dicta ē modestia. **¶** R^o dō q̄ sicut
 dicitū ē modestia differt a t̄pantia i h̄ q̄ tē-
 perātia ē moderatā eoz̄ q̄ difficillimū ē re-
 frenare: modestia at̄ ē moderatā eoz̄ q̄ i h̄
 mediocritē se h̄nt. Diuersimode at̄ aliq̄ d̄ mo-
 destia videt̄ eē locuti. v̄bicūq̄. n. cōsideraue-
 rūt aliquā sp̄alē rōem boni v̄l difficultatis
 i moderatō illud subtraxerūt modestie reli-
 quētes modestiā circa minora. Manifestū
 ē aut̄ oibus q̄ refrenatio d̄lectatōnū tact^o
 sp̄alem quā dā difficultatē h̄t. vnde omnes
 t̄pantiā a modestia distinxerūt: et p̄pter hoc

